

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

තෙව්සිවැනි ග්‍රන්ථය

පේරිගාඨාපාළි

බුද්ධකතිකාය

නවවැනි භාගය

ලබ්‍හා බොද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

මාකඩවර විහාරාධිවාසී
පණ්ඩිත කර්මමිත්‍රිගොඨ සුමනසාර සච්චිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් ප්‍රකාශ සි.

ලබ්‍හාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත සි.

බ. ව. 2514

ක්‍ර. ව. 1972

Buddha Jayanthi Tripitaka Series, Vol: XXIX

THE TWENTY THIRD BOOK
IN
THE SUTTANTAPITAKA
KHUDDAKA NIKAYA
THERIGATHAPALI

PART IX

WITH THE SINHALA TRANSLATION

by

The Venerable Pandita
KARAHAMPITIGODA SUMANASĀRA THERA
at the Makadawara Vihara, Hingula.

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

BE 2614
CE 1972

බුදුකතිකාසෙ
පේරිගාථාපාලි

බුදුකතිකාසෙහි
පේරිගාථා

“තථාගතප්පට්ඨතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයං විවච්චා විජරාවති
නො පටිවජ්ජෙතො”

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් ඥානා ඝරණ ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි වැසුනේ නො බබලයි.”

(අභිතුහනරනිකාය - තිකතිපාතය - හරණ්ඩුවහ, 9 පුත්‍රය)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවේදනය	...	...	...	VII
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	...	...	...	IX
ස ඥාපණය	...	...	...	XI
පාලිභෞතිය — PĀLI ALPHABET	...	...	...	XV
සංකේතන නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	XVII
විසයසූචි	...	...	...	IXX
පෙළ හා පරිවර්තනය	..	...	...	2 111
භාෂාදිපාදනුකෘතමණිකා	...	...	...	115
සඤ්ඤානාමානුකෘතමණිකා	...	...	...	121
විසේසපදනුකෘතමණිකා	...	...	..	123

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධකනිකායෙහි නවවැනි භාගය වූ 'ථෙරිගාථාපාළිය' සුත්‍රාන්තපිටක-
යෙහි තෙවිසි වන ග්‍රන්ථය ද බුද්ධිජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලායෙහි එකුන්තිස්
වැනි ග්‍රන්ථය ද වශයෙන් මෙසේ මුද්‍රණයෙන් නිකුත් වෙයි. මෙය ත්‍රිපිටක
ග්‍රන්ථමාලායෙහි වෙන මැ ග්‍රන්ථයක් වුව ද ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වන බැවින්
ථෙරිගාථාපාළිය හා සමග එක් කොට මුද්‍රණය කරවීමට තීරණය කළමිහ.
ථෙරිගාථා මුද්‍රණාලයෙහි මැ ථෙරිගාථා පරිවර්තනය ද කොට මෙසේ
පාඨකයා හමුයෙහි තබන්නට සිදුවිය මෙහි ලා ස්වායත්තකායී සාධනයෙන්
පයඃපති ශාසනාභිවෘද්ධිය පිණිස ක්‍රියා කළ රජයේ සංස්කෘතික දෙපාර්ත-
මේන්තුවේ අධිකාරීහු ද සවදේශිය මුද්‍රණාලයේ කාර්යාලයෙහිද මෙයින්
ජනිත කුශලයෙන් නිදුක් වෙන්වා යි ආශංසනය කරමිහ.

ලබ්‍රිගම ලබ්‍රිකානඤ්ඤ සභවිර
ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සමපාදක.

1972 මැයි 27 වැනි දින
ත්‍රිපිටක කායඃපලයේ දී ය.
මහා නායක වාටිකාරාමය.
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදන මණ්ඩලය

එක්සත් අමරපුරමහානිකායේ සභාපති අග්ගමහාපණ්ණින බ්‍රහ්මභෞති ආනන්දමෙත්තෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

අභංගම විද්‍යාව්‍යුපරිවෛණාධිපති පණ්ණින කෝද්දභෞති ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලඞ්කායෙහි ප්‍රධාන සභිකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

මොල්ලිභෞති ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්ය පණ්ණින ලබ්‍රහ්ම ලඞ්කානන්ද - කෝච්චේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසභිකසභාවේ අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

දෙමටභෞති ධම්පුතාශ්‍රම විද්‍යාලාභිපති පණ්ණින පරවාහාර පඤ්ඤනන්ද (සී. ජ. ලන්ඩන්) කොළඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සභිකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ-මාකඞ්චර විහාරාභිවාසී පණ්ණින කරහම්පිටිභෞති සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

බෞද්ධාලෝක මාවතේ බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති පණ්ණින දොරගමුවේ ධම්මපාල කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සභිකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

අප මහසන්භු දිවතුරා බුදුරදුන් හම්යෙහි බුදු බවට නියතවරණ ලබා වතුරසඛ්‍යාකල්පලක්ෂ්‍යයක් මුළුලෙහි පාරමිධම් පුරණය කොට පශ්චාත්තමාසයෙහි නුසිපුරයෙන් සැව දඩදිව කිඹුල්වත්පුර සුදෙවුන් මහරජාණන් නිසා මහාමායා දේවීන් කුස පිළිසිදගෙන කල්සුග වමියෙන් දෙවාදහස් සාරසිය අටසැත්තැ (2478) වැන්නෙහි වෙසග මැදි පොහෝ දවස් ලුම්බිනි සල්ලයක්හි මහුල්සල්සෙවණෙහි බිහි වූ සිදුහත් නම් ලබා කුමාර සැපයෙන් වැඩි හැම සිප්පතර ගෙවා දැන ගිහිසැපත් වලද එකුත්තස් වැනි වියෙහි අගමෙහෙසුන් යතොධරා දේවීන් කුසින් රහල් කුමරුන් බිහි වූ ඇසල මැදිපොහෝ දවස් මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි 'ජනන' ඇමැතියන් හා සමග 'කන්ත' නම් මහලසුන් අරා මහබිතික්මන් කොට 'අනොමා' නම් නදිතීරයෙහි දී තවුස් පැවිදි වූහ.

බුද්ධකාලය: සිදුහත් තවුසාණෝ අනුක්‍රමයෙන් රජගහනුවර වැඩ මගධෙයවර බිම්බිසාර මහරජාණන් විසින් රාජ්‍යයෙන් කළ නිමනුණු ද පිළිකෙව් කොට 'කිංකුලගවෙමි වූ ඇවිදිමින් ආලාරකාලාම තවුසාණන් කෙරෙහි සත්‍යසමාපතනි උපයා උදුකරාමුත්‍ර තවුසාණන් කෙරෙහි අෂටම සමාපතනීය උපයාගෙන එහි දු මොක්ෂය නො දැකූ උරුවෙල්-දනම් වැඩ සැවුරුද්දක් දුෂකර තපස් කොට එ ද තුවස් බැවින් හැරපියා යළිදු කය සතපාගෙන වෙසග මැදිපොහෝ දවස් සෙනානි ගම 'සුජාතා' නම් සිවුදව දුන් කිරිපිඬු පිළිගෙන 'තෙරඤ්ජරා' නදි තීරයෙහි දී වලද සවස් වේලෙහි ගයායෙහි ඇසුරු බෝරුක් මුලට එළැඹා 'සොඤ්ඤ' බවුණු දුන් හිතණ අතුරා ඊ මත්තෙහි වැඩනිද ආනාපානසති වඩා ධ්‍යාන උපයා පෙරයමැ පෙර විසූ කද පිළිවෙල සිහි කොට මැදුම්යමැ දිවැස පිරිසුදු කොට පැසුළයමැ ප්‍රතිත්‍යසමුත්පාදයෙහි නුවණ බහා අනුලොම-ප්‍රතිලොම විසින් ප්‍රත්‍යයාකාර සමමගිත කෙරෙමින් විදගිතා වඩා සමයක්-සමෝඛිය සමගිගම කළහ.

මහණ සේනා: බුදුහු පලසමවත් සුව විදුමින් සත්සති ගෙවා රාජ්‍යතනමූලයෙහි දී 'තප්පස් හලලික' වෙලෙද දෙබායන් පිළිගැන්වූ අත්සුණු හා මිපිඬු වලද අප්පාලමූලයෙහි දී බ්‍රහ්මාරාධනා පිළිගෙන අටළොස් යොදුන් මහ ගෙවා ඇසල මැදි පොහෝ දවස් බරණැස ශ්‍රීසි-පනතයට වැඩ පස්වග මහණුනට බිම්සක් පවත්වා 'අඤ්ඤානොණඤ්ඤා' තෙරුන් සෝවත්පෙලෙහි පිහිටුවා නිකම්නියා අවපාලමිය දවස් 'හද්දිය' තෙරැනුදු දියවක් දවස් 'වප්ප' තෙරැනුදු නියවක් දවස් 'මහානාම' තෙරැ-නුදු ජලවක් දවස් 'අස්සජී' තෙරැනුදු සෝවත්පෙලෙහි පිහිටුවා විසේනි දවස් 'අනාතමලක්ෂණ' සුත්‍රදෙයනායෙන් පස්දෙනා වහන්සේ මැ අභිනතියට පත් කොට 'එහිනික්කු' පැවිදි දී සසුන් පිහිටුවා ශ්‍රීසිපතන්හි දී මැ බරණැස් සිවුපුත් 'යස' ප්‍රමුඛ පස්පනස් පුරුෂයන් ද 'කප්පාසික' වනළැඟැබිහි දී 'හද්දගහිත' කුමරුන් තිස් දෙනා ද ගයාගිමියෙහි අතලගල්හි දහසක් පුරාණජවලයන් ද රහත්බැවිහි පිහිටුවා 'එහිනික්කු' පැවිදි දී රජගහනුවර වැඩ මගධෙයවර බිම්බිසාර ප්‍රමුඛ එකොළොස්නුහුක් දෙනා සෝවත් පෙලෙහි පිහිටුවා වෙළවන විහාරය පිළිගෙන වැඩවසනසේක් පිරිස් සමග තමන් වහන්සේ කරා පැමිණි සැරිසුත්-මුගලන් දෙනම අග්‍රඵලයට පමුණුවා

අගසව් තන්හි තබා කාළදි තෙරුන්ගේ අයදමින් කිබුල්වත්පුර වැඩ යමාමහපෙළහර පෑ නැගන්ගේ මන් බිද පියරජු අනගාමි පෙලෙහි ද ප්‍රජාපතීගොතමිය සෝවන් පෙලෙහි ද පිහිටුවා මල්බෑ නන්දකුමරා ද සුත්‍ර රාහුලකුමරා ද පෑවිදි කරවා පෙරලා රජගහනුවරට වැහිසේක.

මෙහෙණසස්ත: මෑතභාගයෙහි විශාලා මහනුවර කුටාභාරශාලායෙහි වැඩවසන සමයෙහි සුදෙවුන් මහරජු සේසත්සඟට රහත් වෑ පිරිනිව් කල්හි ප්‍රජාපතීගොතමීහු පෑවිදි වනු රිසි වෑ 'රොහිණී' නදීතීරයෙහි දී 'කලහවිවාද' සුත්‍රානන දෙශනා අසා පෑවිදි වූ පන්සියක් කුමරුන්ගේ පාදපරිවාරිකාවන් පන්සිය ද කැටි වෑ ගෙන තුමු නාභාවියකු ලවා කෙහෙ සිදුවාගෙන කහවත් හැදෑපෙරෙවෑ විශාලා මහනුවර කුටාභාරශාලාවට පැමිණ අතද තෙරණුවන් ලවා බුදුරදුන් අයදවා අභටගුරුබමු පිළිගෙන බුදුරදුන් කෙරෙහි පෑවිදිඋපසථු ලදහ. සෙසු පන්සියක් කුමරියෝ ද භික්ෂු-සංඝයා කෙරෙහි පෑවිදිඋපසමීපත් ලදහ. ප්‍රජාපතීගොතමීහු බුදුන් කෙරෙහි දහම් අසා කමටහන් වඩා රහත් වූහ. සෙසු පන්සියක් භික්ෂුණීහු 'නන්දකොවාද' සුත්‍රානන අසා රහත් වූහ.

පේරිගාථා: මෙසේ මෙහෙණසස්ත පිහිටි කල්හි ඒ ඒ ගම්නියම්ගම් රජදහන්හි නොයෙක් සියදහස් ගණන් කුලකුමරියෝ තුනුරුවන් ගුණ අසා පැහැදූ පෑවිදි වෑ පිළිවෙත් පුරා රහත් වූහ. ඔහු අභිගත එලව්ශෙෂයන් සිහි කොට උපන් ප්‍රීතිසෞමනසායෙන් උදහාදී වශයෙන් ගාථා වදලහ. ඔවුනතුරෙහි 'පේරිකා' ආදී කොට 'සුමේධා' තෙක් රහත් මෙහෙණන් විසින් භාෂිත ගාථා එක්රැස් කොට එකකතිපාතාදී වශයෙන් විභාග කොට 'පේරිගාථා' නමින් ගෙන සංඛිනිකාරක මහතෙරවරු සංඛිනිතියට නගාලූහ.

එහි එකකතිපාතය පටන් නවකතිපාතය තෙක් පිළිවෙළින් ගාථා සංඛ්‍යා අත. ඉක්බිති එකාදසක, ද්වාදසක, සොලසක, විසති, තිංසති, වත්තාලිස නිපාත ද, මහානිපාතය දැයි සියලු නිපාත සොලසෙක් වෙයි. එකකතිපාතයෙහි ගාථා අටළොසෙක, දුකතිපාතයෙහි ගාථාසංඛ්‍යා දසයෙක, තිකතිපාතයෙහි අටෙක, වතුකකතිපාතයෙහි එකෙක, පඤ්චක නිපාතයෙහි දෙළසෙක, ඡකකතිපාතයෙහි අටෙක, සත්තකතිපාතයෙහි තුනෙක, අට්ඨක, නවක, එකාදසක, ද්වාදසක, සොලසක නිපාතයන්හි එකි එකි ගාථාසංඛ්‍යායෙක, විසති නිපාතයෙහි ගාථාසංඛ්‍යා පසෙක, තිංසති, වත්තාලිස, මහානිපාතයන්හි එකි එකි ගාථාසංඛ්‍යායෙකි. මෙසේ පේරිගාථායෙහි සියලු ගාථාසංඛ්‍යා තෙසැත්තුවකි. පඤ්චකතිපාතයෙහි එකොළොස් වන ගාථාසංඛ්‍යාය ත්‍රිවිද්‍යාපාත තෙරැණියන් තිස් දෙනකුන්ගේ භාෂිතයෙකි. ඡකකතිපාතයෙහි පළමු වන ගාථාසංඛ්‍යාය පන්සියක් තෙරැණියන්ගේ භාෂිතයෙකි. මෙසේ බලත් මෑ ගාථාසංඛ්‍යායන්ගේ සංඛ්‍යාව තෙසැත්තුවක් වුව ද තෙරැණියෝ සසියදෙනෙක් මෙහි ඇතුළු වෑ සිටිති. ඒ බව අට්ඨකථායෙහි දු 'ඡකතමනනා පේරියො'යි දක්වනලද්දේ ය. ගාථා ද සසියක් පමණ ඇතැයි අට්ඨකථායෙහි සදහන් වනුද පේරිගාථා පාළියෙහි විද්‍යාමාන ගාථා සංඛ්‍යාව පන්සිය විසිඑකෙකි. පේරිගාථාවසාන උද්දානයෙහි සදහන් සංඛ්‍යා පෙළ සමග හෝ අටුවා සමග හෝ නො සැසඳෙයි. එහි දැක්වෙනුයේ ගාථා සාරසියසුවානුවක් ද තෙරැණියන් එක්සිය එක් දෙනකුන් ද ඇති බව යි.

බුද්ධිකාලීන චනිතාව: බුද්ධිකාලීන භාරතීය චනිතාවන්ගේ තනු විමසනුවනට ථේරිභාෂාපාලික අගනා නිධානයෙකි. ඔහු එදා බ්‍රාහ්මණ ධර්මයෙන් මිනිසුන් නිවසෙහි මැ සිර වී සිටියහ. වෙදය ඉගෙනීමට හෝ දෙවොලකට පිවිසීමට හෝ යාගභෝම ආදී ආගමික ක්‍රියාවන්ට සම්බන්ධ වීමට හෝ ඔවුන්ට අවසර නොලැබිණ. හිමියා මළ කල්හි අන් හිමියකුගේ සරණ ලබාගැනීමට ද බිරිදට අවසරයෙක් නොවී යා. ඇය විසින් කළයුතු කාර්ය දෙකෙක: හිමියා දවන විනයයට පැන සනීපුරයෙන් දිවි නසාගෙන පරලොවිහි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ දිවිහිම කොට අන් පුරුෂයකු නොසිතා මළ හිමියා කෙරෙහි මැ සිත පිහිටුවා පනිවුතය රැක පරලොවිහි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ යි. මෙසේ අනාථ වැ සිටි භාරත චනිතාව බුද්ධයාගේ පිහිට ලැබූ නැගිසිටි අයුරු ථේරිභාෂායෙන් අනාවරණය වෙයි. බුද්ධයාගේ පැතිරගිය තාක් භාරතභූමියෙහි නොයෙක් විජිතයෙන් පැමිණ පැවිදි වැ රහත් වූ මෙහෙණහු ථේරිභාෂායෙහි හමු වෙති. ඔවුනතුරෙහි රජමෙහෙසියෝ ද මහසල්කුලෙහි බැමිණියෝ ද සිවුදිගැණියෝ ද ශුද්ධත්‍රිත ද වෙති. එ මතු නොවැ ගණිකාවාහනිය ජීවනොපාය කොටගත් අහිරුපිකාවෝ ද සත්තසාතනය ජීවනොපාය කොටගත් වැදිඅනනෝ ද එ හැම හැරපියා අවුත් පැවිදි වැ රහත් වූහ.

මහාපුරුෂාභිගොතමින් හා සමග ශාක්‍ය කුමරියෝ පත්සියක් දෙනා පැවිදිදව වත්හ 'උබ්බිති' කොසොල් මහරජුගේ මෙහෙසියකි. 'මෙමා'වෝ මඟුදවරට රජුගේ දියැණියෝ යැ, මගධයේ බිම්සර මහරජුගේ අගමෙහෙසියැ 'සෙලා'වෝ අලවිටට රජුගේ දියැණියෝ යැ. 'සුමෙධා'වෝ මනනාවතී නුවර 'කොසුච' රජුගේ දියැණියෝ යැ, වාරණවතී නුවර 'අභිකද්දත' කුමරුට විවාහ කොට දෙනලද්දහු පතිකුලයට නොගොස් පැවිදි වූහ. 'සාමා' කෞශාමබියෙහි 'උදෙන' රජුගේ මෙහෙසි සාමාවතීගේ මෙහෙසියකි. 'සොමා'වෝ මගධයේ බිම්සර රජුගේ පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ දියැණියෝ යැ. 'හද්දකාපිලානි' මඟුදවරට සාගල නුවර කෞශිකගොත්‍රයෙහි බ්‍රාහ්මණයකුගේ දියැණියෝ යැ, මහපුප් මහතෙරණුවන්ගේ පුරුණදුතිසිකාවෝ යි. 'විතතාකාලිකා' හා 'නදුතනරා' හා දෙදෙන කුරුටු කලමාභද්‍රමය නිගමයෙහි බ්‍රාහ්මණවාශ ඇතිගේ යැ. 'රොහිණි' වජ්ජරට වෛශාලියෙහි ආසිකුලයෙක බමුණුවකි. 'ජීවකම්බවනිකසුභා' රජගහනුවර මහසල් කුලයෙක බමුණුවකි. 'වාලා' 'උපවාලා' 'සිසුපවාලා' තිදෙන 'නාලක' ගම රූපසාරී බැමිණියගේ දියැණියෝ යැ, 'සැරිසුත්' මහතෙරණුවන්ගේ නැගැණියෝ යි. 'සිහා'වෝ වෛශාලියෙහි 'සිහ' සෙනාපතිගුණේ නැගැණියන්ගේ දියැණියෝ යැ. 'ඉසිදුසි' අවනතියේ උදේනී නුවර ආසිකුලයෙක සිටුවකි. 'උපපලවණ්ණා' කොසොල් රට සාවැත්තුවර සිටුවකි. 'චඬ්ඨමානා' හරාකච්ඡ නගරයෙහි කුලදුවකි. 'අඬ්ඨිකාසි' කාසිනගරයෙහි නගරයෙහිනිකි, ඇය හා දිනක සහවාසයට සුවත් කභවණු දහසෙකි. 'අභයමානා' (පදුමවතී) අවනතී රට උදේනීපුර නගරයෙහිනිකි, බිම්සර රජුගේ දරු අභයරාජකුමර ඇයගේ පුතෙකි. 'අම්බපාලි' වජ්ජ රට විශාලායෙහි නගරයෙහිනිකි, මගධයේ බිම්සර මහරජ ද වෙස්වලා ඇය කරා ගියේ යැ. 'විමලා' වෛශාලියෙහි සිටි ප්‍රසිද්ධ රූපප්චිතියකි, වරෙක මහමුගලන් තෙරණුවනුද කාමයෙන් පොලොබාගන්නට තැත් කළ බී උත් වහන්සේගේ ඔවා අසා සංවිග්න වැ පැවිදි වැ රහත් වූ යැ. 'සුභා' රජගහ නුවර ලෝකුරු දුවකි. 'පුණ්ණා' සාවැත්තුවර අනෙපිඬු සිටුවුගේ ගෘහ දසියකි, උදකපුද්වික බමුණකු දමනය කොට තුනුරුවන් කෙරෙහි පහදවාලූ

ඇය කෙරෙහි ප්‍රසාදයට පත් සිටුවුමා විසින් නිදස් කරනු ලැබූ පැවිදි වැරහක් වූ ය. 'මාසා' වැදිදුවකි, 'උපක' ආජවකයන්ගේ දුකිසිකාව යැ, උපක සත්තෙහි පැවිදි වූ පසු 'මාසා' ද පැවිදි වැරහක් වූ.

ලදරු පුතුවගෙන් ද දුවගෙන් ද විශේෂ වූ මවක් ඔවුනොවුන් නො හැඳින කලක් දියැණියන් හා සමග සිය පුතුවගෙන් මැ සපත්තී භාග්‍යාව වැ වැසූ කරුණු අනාවරණය වූ පසු සංවේගයට පැමිණ පැවිදි වූ අයුරු උපලවණණා තෙරුණින් හමුගෙහි ප්‍රකාශ කළ සැටි උපලවණණා ථෙරිගාථායෙන් අනාවරණය වෙයි.

උදෙහිපුර ආසා සිටිකුලයෙක එක් මැ දියැණියන් ගිය ගිය පතිකුලයෙන් නෙරනුලැබ ගෙදෙරට සිභා ආයදියකුට විවාහ කොට දුන් සැටින් ඔහු ද කිහිප දවසක් වැසූ ඇය හැරපියා සිහිමනට බැසැගිය සැටින් 'ඉසිදයි' ථෙරිගාථායෙන් අනාවරණය වෙයි.

'ජවකබවතික සුභා' තෙරුණියන් කාමයෙන් පොලොබාගන්නට බුනියකු කළ වැනුව රසබර කවිවිනාවකි. සුභා තෙරුණියෝ ඔහුගේ වශයට හෙතු වූ ඇය උපුටා ඔහු අත තැබූ අයුරු පහන්සංවේග දැනවයි.

'අබ්බපාලි' තෙරුණියන් තමන්ගේ යොවුන්වියන් මහලුවියන් සංසඤ්ඤා කෙරෙමින් වදල අනිත්‍යතාප්‍රතිසංයුක්ත ගාථා මදනිඛවදනයට මහඇඟි ඔසුවක් බදු ය. මේ ආදි බුද්ධිකාලීන භාරතීය වතීනාවන් පිළිබඳ නොයෙක් අගනා පුවතීන් ථෙරිගාථාපාළිය පිරිසිටී.

පරිවර්තනය: ථෙරගාථා මුද්‍රණයට පමුණුවන තුරු ථෙරිගාථා පරිවර්තනයට පත් නො වී ය. වෙන මැ ග්‍රන්ථයක් ලෙස මුද්‍රණයට ප්‍රමාණවත් නො වූ හෙයින් ථෙරිගාථා ද ථෙරගාථා හා සමග එක් කොට මුද්‍රණය කරවීමට තීරණය කරගන්නා ලදී. එයින් ථෙරගාථා මුද්‍රණවසරයෙහි මැ ථෙරිගාථා පරිවර්තනය ද කළයුතු විය. පරිවර්තකයාගේ ත්‍රිපිටකසම්පාදකමණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක පණ්ණින ලබුගම ලඞ්කානන්ද අනුනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද සභායසම්පාදක පණ්ණින කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථවිර වන අප ද යන දෙනම විසින් කරන ලදී. ශෝඛන අවසානයෙහි ත්‍රිපිටකසම්පාදකමණ්ඩලයෙහි සභාපති පණ්ණින කෝදිගොඩ ඤාණාලෝක නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද සභාය වූහ. පාඨශෝඛනයේ දී එබහලන්නාගේ පාළිපොත් සමාගමේ (PTS) මුද්‍රණය හා ද බමිසේන මුද්‍රණය හා ද හෙවාවිනාරණ මුද්‍රණය හා ද මරමමජ්ඣසංඛිති මුද්‍රණය හා ද සංසඤ්ඤා කරන ලදී. විශේෂයෙන් කිවයුතු දෑ ථෙරගාථා සංශුද්ධතාවයෙහි කියන ලද වන බැවින් මෙහි වටාලා නො කියමින.

මෙයට,

කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර.

බු. ව. 2514 මැයි 27 දින
 ක්‍රි. ව. 1972
 ත්‍රිපිටක කාය්‍යාලයේ දී ය.
 මහානායක වාරිකාරාමය,
 කොළඹ 7.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අa   අā   ඉi   ඉī   උu   උū   එe   ඔo

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa	
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa	
	ටta	ඨtha	ඪda	ඬdha	ඣṇa	
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna	
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma	
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ලෞla

කka	කā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
ගga	ගā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගෝgō

Conjunct - Consonants

කකka	කඤṅa	ත්‍රtra	මම්mpha
කඛkkha	කඞṇa	දදda	මඞṇmba
කයkya	කචca	දධdda	මඬṇmbha
භ්‍රikri	භ්‍රඡchra	ද්‍රdra	මමmma
කචkva	භ්‍රජchra	ද්‍රධdra	මඞṇmha
ඛඛkha	භ්‍රඣchra	ධධdhva	යය,යයyya
ඛචkha	චචta	නනnta	යයyha
ගගga	චඨtha	න්‍රntha	ලලlla
ගඝgha	ඞṇdda	ඤnda	ලයlya
ඞṇṇka	ඞṇddha	කකndha	ලඞṇlha
ග්‍රgra	ඞṇඞṇna	නනnna	වවvha
ඞṇkha	ඞṇnta	නනnha	සසssa
ඞṇṅa	ඞṇntha	පපppa	සසsma
ඞṇṅgha	ඞṇ,ඞṇṇda	පඵppha	සසsva
චචcca	ඞṇnha	බබbba	හහhma
චඡccha	තතta	බභbbha	හහhva
ජ්‍රjja	ථථtha	බ්‍රbra	ලඞṇlha
ජ්‍රඣjha	ථථva	මඞṇmpa	

ඞṇ   ඞṇ   ඞṇ   ඞṇ   ඞṇ   ඞṇ   ඞṇ   ඞṇ

සංකීර්ණකර්ම

ABBREVIATIONS

සි.මු.	1.	—	පෙරිග්ලා, ධම්මසංඝ චූළකා, 1930.
සි.මු.	2.	—	පෙරිග්ලා, සේවාචාර්ය චූළකා, 1970.
මජ්ඣ.		—	මජ්ඣිමනිකායෙහි සංගීත පෙරිග්ලා.
PTS.		—	Pali Text Society - THERĪ GĀTHĀ, 1883.
ප		—	පරමාර්ථපති, පෙරිග්ලාචාර්ය.
පු		—	අට්ඨකථාගාමි - පුරාතන පාඨකර්ම.

බුද්දකනිකායෙ පෙරිගාථාපාළි

විසයසූචි

විසයා

පිටිකකා

එකකනිපාතො

1-8

1. අඤ්ඤාතර පෙරිගාථා	...	...	2
2. මුත්තා පෙරිගාථා	...	...	2
3. පුණ්ණා පෙරිගාථා	...	...	2
4. නිසා පෙරිගාථා	...	...	4
5. „ „	...	...	4
6. ධීරා පෙරිගාථා	...	...	4
7. චීරා පෙරිගාථා	...	...	4
8. මිත්තා පෙරිගාථා	...	...	6
9. හද්දා පෙරිගාථා	...	...	6
10. උපසමා පෙරිගාථා	...	...	6
11. මුත්තා පෙරිගාථා	...	...	6
12. බම්බදිත්තා පෙරිගාථා	...	...	6
13. විසාඛා පෙරිගාථා	...	...	6
14. සුමනා පෙරිගාථා	...	...	8
15. උත්තරා පෙරිගාථා	...	...	8
16. සුමනා බුඬ්ඝපබ්බජිත්තා පෙරිගාථා	...	...	8
17. බම්බා පෙරිගාථා	...	...	8
18. සමිසා පෙරිගාථා	...	...	8

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

දුකනිපාතො

10-14

1. අභිරුපනඤ්ඤා පෙරිගාථා	...	...	10
2. ජේතනා පෙරිගාථා	...	...	10
3. සුමභගලමානා පෙරිගාථා	...	...	10
4. අඬ්ඬකාසී පෙරි ගාථා	...	...	12
5. විත්තා පෙරිගාථා	...	...	12
6. මෙත්තනිකා පෙරිගාථා	...	...	12
7. මෙත්තා පෙරිගාථා	...	...	12
8. අභසමානා පෙරිගාථා	...	...	14
9. අභසා පෙරිගාථා	...	...	14
10. සාමා පෙරිගාථා	...	...	14

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

නිකනිපාතො

16-20

1. සාමා පෙරිගාථා	...	16
2. උත්තමා පෙරිගාථා	...	16
3. " " "	...	16
4. දන්තිකා පෙරිගාථා	...	18
5. උබ්බරි පෙරිගාථා	...	18
6. සුක්කා පෙරිගාථා	...	18
7. සෙලා පෙරිගාථා	...	20
8. සොමා පෙරිගාථා	...	20

නිකනිපාතො නිවසිතො.

වතුක්කනිපාතො

22

1. ගද්දකාපිට්ඨානී පෙරිගාථා	...	22
----------------------------	-----	----

වතුක්කනිපාතො නිවසිතො.

සඤ්චකනිපාතො

24-31

1. අඤ්ඤානරා පෙරිගාථා	...	24
2. පිමලා පෙරිගාථා	...	24
3. සිහා පෙරිගාථා	...	26
4. සුඤ්ඤානඤ්ඤා පෙරිගාථා	...	26
5. නානුතතරා පෙරිගාථා	...	28
6. මිත්තාකාලී පෙරිගාථා	...	28
7. සකුලා පෙරිගාථා	...	30
8. සොණා පෙරිගාථා	...	30
9. ගද්දකුණ්ඩලකෙසා පෙරිගාථා	...	32
10. පට්ඨාපාරා පෙරිගාථා	...	32
11. තිංසමහතා පෙරිගිකුණ්ඩාථා	...	34
12. වඤ්ඤා පෙරිගාථා	...	34

සඤ්චකනිපාතො නිවසිතො.

ජක්කනිපාතො

36-42

1. පඤ්චසත්තමහතානං පෙරිගං ගාථා	...	36
2. වාසෙට්ඨි පෙරිගාථා	...	36
3. බෙමා පෙරිගාථා	...	38
4. සුජාතා පෙරිගාථා	...	38
5. අනොපමා පෙරිගාථා	...	40
6. අනොපමා පෙරිගාථා	...	40
7. මහාපජාපඨි ගොතම් පෙරිගාථා	...	40
8. ගුහතා පෙරිගාථා	...	42
9. විජ්ජා පෙරිගාථා	...	42

ජක්කනිපාතො නිවසිතො.

	සත්‍යකතනිපාතො	...	44-46
1.	උත්තරා ථෙරිගාථා	...	44
2.	වාලා ථෙරිගාථා	...	46
3.	උපවාලා ථෙරිගාථා	...	46
	සත්‍යකතනිපාතො නිවසිතො.		
	අධිකතනිපාතො		
1.	සිසුපවාලා ථෙරිගාථා	...	48
	අධිකතනිපාතො නිවසිතො.		
	නවකතනිපාතො		
1.	වසිස්මාතා ථෙරිගාථා	...	50
	නවකතනිපාතො නිවසිතො.		
	එකාදසකතනිපාතො		
1.	කිසාගොතම් ථෙරිගාථා	...	52
	එකාදසක තනිපාතො නිවසිතො.		
	ද්වාදසනිපාතො		
1.	උපලවණ්ණා ථෙරිගාථා	...	54
	ද්වාදසකතනිපාතො නිවසිතො.		
	සොලසනිපාතො		
1.	පුණ්ණාථෙරිගාථා	...	56-58
	සොලසනිපාතො නිවසිතො.		
	විසතිනිපාතො		60-78
1.	අබ්බසාලි ථෙරිගාථා	...	60-62
2.	රොහිණි ථෙරිගාථා	...	64-66
3.	වාපා ථෙරිගාථා	...	66-70
4.	සුඤ්ජ ථෙරිගාථා	...	70-74
5.	සුභාකම්මාරඞ්චු ගාථා ථෙරි	...	74-78
	විසතිනිපාතො නිවසිතො.		
	නිංසතිනිපාතො		
1.	ජිවකඛවනික සුභාථෙරිගාථා	...	80-84
	නිංසතිනිපාතො නිවසිතො.		
	වන්තාලිස නිපාතො		
1.	ඉසිදසි ථෙරිගාථා	...	86-94
	වන්තාලිසනිපාතො නිවසිතො.		
	මහා නිපාතො		
1.	සුමේධා ථෙරිගාථා	...	96
	මහානිපාතො නිවසිතො.		

බුද්ධකතීකායෙ ථේරිගාඨාපාළි

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

එකකතීපාතො

1. 1

1. චූඨං සුපාභි ථේරිකෙ කඛා, වොලෙන පාරාතා,
උපසාහොතා හි තෙ රාගො සුක්ඛඛාතං ව කුමහිගන්ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං අඤ්ඤාතරා ථේරි අපඤ්ඤාතා හිතඛුනී ගාථං
අභාසිත්තා'ති.

අඤ්ඤාතරථේරිගාඨා

1. 2

2. මුතෙන මුච්චස්ස යොගෙහි චන්ද්‍ර රාහුග්ගහා ඉච්,
පිපපමුතොතන විතොතන අනණා භුක්ඤ් පිණ්ඩකන්ති.

ඉන්ද්‍රං සුදං භගවා මුතතං සික්ඛමානං ඉමං ගාථාය
අනිණතං ඔවදහී'ති.

මුතතාථේරිගාඨා

1. 3

3. පුණ්ණො, පුරස්ස ඛමෙමහි චන්ද්‍ර පණ්ණරසොරිච,¹
පරිපුණ්ණොය පඤ්ඤාය තමොක්ඛකිං² පදලයාති.

ඉන්ද්‍රං සුදං පුණ්ණා ථේරි ගාථං අභාසිත්තා'ති.

පුණ්ණාථේරිගාඨා.

1 පණ්ණරසෙරිච - චෙසං,

2 තමොක්ඛකිං - චෙසං,

බුද්ධකතකාය පේරිගාඨාපාළි

ඒ භාග්‍යවත් අතීන් සමත් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා!

එකකතීපාතය

1. 1

1. පේරිකාවෙනි, පහුල්වත්ත ධ්වුරු කොට හඳුනාපොරෝනාලද
සිරුරු ඇති වූ සුවසේ වාස කර. යම්ගෙයකින් නොපනේ (සන්නා-
නගෙහි උපදනා) කාමරාගය රත් වූ ඩුඛගෙහි (බදුනෙහි,
ගුණධාතයක් (විශාලීන පළාවක්) හෙයින් අනගාමි මගින්
සන්තිදුණේ වේ ද එගෙයකි.

මෙහෙයින් පේරිකා නම් එක්තරා අප්‍රකට මෙහෙණක්
ගාඨාවක් කිවු ය.

අසුඤ්ඤාතරපේරිගාඨා යි.

1. 2

2. මුත්තාවෙනි, රාහුග්‍රහයා කෙරෙන් ව්‍යුයා හෙයින් කාමාදි සහර
යොගයන් කෙරෙන් මිදෙව. කෙලෙසුන් කෙරෙන් (සමුපේඡද-
විමුක්තීන්) මොහොවට මදුණු සිතින් දුක්ඛ වූ කෙලෙස් ණය
හැරපියා රටවැසියාගේ පිඬු (සිව්පහය) වලදකර.

මෙහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුත්තා නම් සික-
මානාවට මේ ගසින් එක්වත් බව දෙනසේක.

මුත්තාපේරිගාඨා යි.

1. 3

3. පුණණාවෙනි, පණුරුසි සඳ හෙයින් (තත්තිස්බොධිපාක්ෂික)
බමිසෙන් පිරෙව, පිරිපුන් (රහත්මග) නුවණින් මොහොකද බිඳව.

මෙහෙයින් පුණණා මෙහෙණ ගාඨාවක් කිවු ය.

පුණණාපේරිගාඨා යි.

1. 4

4. තිසෙසා සිකඛස්ස සිකඛාය මා තං සොගා උපව්වහං,
සබ්බසොගවිසංසුතතා චර ලොකෙ අභාසිත්ථා'ති.

ඉත්ථං සුදං තිසසා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිසසාපථරිගාථං.

1. 5

5. තිසෙසා සුඤ්ඤාධම්මෙහි ඛණො තං මා උපව්වහා,
ඛණානිතා හි සොචන්ති තිරයමිති සමපට්ඨා'ති.

ඉත්ථං සුදං තිසසා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

තිසසාපථරිගාථං.

1. 6

6. ධිරෙ තිරොධං චුසෙසගි¹ සඤ්ඤා වූපසමං සුඛං,
අරාධයාහි නිබ්බානං යොගකෙඛමං අනුතතරං.²

ඉත්ථං සුදං ධිරා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධිරාපථරිගාථං.

1. 7

7. චිරා චිරෙග්ගි ධම්මෙහි හිතවුනි භාවිතීඤ්ඤා,
ධාරෙගි අනත්තං දෙහං ජේත්ථා³ මාරං සවාග්ගිනිනනි.³

ඉත්ථං සුදං චිරා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

චිරාපථරිගාථං.

1. 8

8. සද්ධාය පබ්බතීනික මිත්තෙ මිත්තරතා භව,
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ යොගකෙඛමස්ස පත්තිතාති

ඉත්ථං සුදං මිත්තාපථරි ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

මිත්තාපථරිගාථං.

1 චුසෙසගි - චෙස. 2 යොගකෙඛම මනුෂ්‍යාරං - චෙස.

3 සවාග්ගිනිනි - චෙස. 4 ජේත්ථා - සි.

1. 4

4. තිස්සාවෙනි, (අඛිතිලාදි ත්‍රිවිධ) ගිණ්‍යායෙහි හික්මෙව, (චන්ද්‍රමාසකය ඉන්ද්‍රිය අවිකල්පකය, බුද්ධෝත්පාදය, ශ්‍රද්ධා ප්‍රතිලාභය යන) යෝගයෝ - දුල්භස්‍යණයෝ තොප නහමක් ඉක්මයෙත්වා. තොගොත් කාමාදි චතුර්ගෝගයෝ තොප නහමක් මහිත්වා. සියලු මැ කාමාදිගෝගයන් කෙරෙන් මුක්ත වැ (එහෙයින් මැ) ආසුව රහිත වැ ලොවැ ගැසිරෙව.

මෙසෙයින් තිස්සා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

තිස්සාපථජිගාථා යි.

1. 5

5. තිස්සාවෙනි, (ගමථපිදගීතාධිමයන් හා ආයතීබෝධිපාක්‍ෂිකධමය යන) ධම්මයෙන් යුක්ත වුව, (ප්‍රතිරූපදේශ, අවේකල්පමඛායකන, බුද්ධෝත්පාද, ශ්‍රද්ධාප්‍රතිලාභ සංඛ්‍යාත) ස්‍යණය තොප නහමක් ඉක්මයෙත්වා. යම්හෙයකින් ස්‍යණය පැනගියාහු තිරයෙහි ඉපිද සොචින් ද, එහෙයිති.

මෙසෙයින් තිස්සා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

තිස්සාපථජිගාථා යි.

1. 6

6. ධිරාවෙනි, කෙලෙහනිරෝධය (නිව්‍යාණය) සපඨි කරව. කාමාදි පාපසංඥවත්තේ ව්‍යුපගම නිමිත්ත වන යෝගකෙකම නම් වූ සුඛාවග වූ අනුතතර නිව්‍යාණය ලබාගනුව.

මෙසෙයින් ධිරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

ධිරාපථජිගාථා යි.

1. 7

7. විරා මෙහෙණියෙනි, (විසතිප්‍රධාන හෙයින්) විරධමි වූ ආයතීමාගී ධම්මයෙන් වැඩු ශ්‍රද්ධාදි ඉදුරන් ඇති වැ සෙනා සහිත වූ කෙලෙහ මාරයා දිනා අනනිමදේහය ධරව.

මෙසෙයින් විරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

විරාපථජිගාථා යි.

1. 8

8. මිත්තාවෙනි, සැදුගැයෙන් පැවිදි වැ කලණ මිතුරන් කෙරෙහි ඇලුම් ඇති වුව. අභිතති නිව්‍යාණ සංඛ්‍යාත යෝගසෞමයාගේ අභිගමය පිණිස ආයතීමාගී ධම්මයන් වඩව.

මෙසෙයින් මිත්තා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

මිත්තාපථජිගාථා යි.

1. 9

9. සද්ධාය පබ්බජිත්වූහ හද්‍ර හද්‍රරතා හව,
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ යොගකෙතිං අනුතතරන්ති
ඉන්ධං සුදං හද්‍රා ථෙරී ගාථං අභාසිත්වාති.

හද්‍රාපථවිගාථං.

1. 10

10. උපසමෙ තරෙ ඔසං මච්චුධෙය්‍යං සුදුතතරං,
ධාරෙහි අනතිමං දෙහං ජෙකු¹ මාරං සවාහිතින්ති²
ඉන්ධං සුදං උපසමා ථෙරී ගාථං අභාසිත්වාති.

උපසමාපථවිගාථං.

1. 11

11. සුමුත්තා සාධු මුත්තාමහි තිහි වුජෙජ්ඣ ඉත්තියා,
උදුකකලෙන මුකලෙන පතීනා බුජ්ජකෙන ව,
මුත්තාමහි ජාතිමරණා හවනෙත්ති සමුහතාති.
ඉන්ධං සුදං මුත්තාපථරී ගාථං අභාසිත්වාති.

මුත්තාපථවිගාථං.

1. 12

12. ඡන්දජාතා අවසාසි මනසා ච පුඨා³ සියා,
කාමෙසු අපාටිබ්බවිත්තා උභංසොනාති වුච්චති⁴
ඉන්ධං සුදං ධම්මදින්නා ථෙරී ගාථං අභාසිත්වාති.

ධම්මදින්නාපථවිගාථං.

1. 13

13. කරොථ බුද්ධසංසතං යං කකුතා නානුතප්පති,
බිප්පං පාදුති ඛොවිත්වා එකමන්තෙ නිසිද්ධාති.
ඉන්ධං සුදං විසංඛාපථරී ගාථං අභාසිත්වාති.

විසංඛාපථවිගාථං.

1 ජෙකු - සි 2. සවාහිතින්ති - මජ්ඣ. 3. පුඨා - මජ්ඣ.

4 උභංසොනා විච්චවති - සි

1. 9

9. හද්‍යාවෙනි, සාද්දහායෙන් පාවිදි වූ හද්‍ය වූ හිලාදි ධර්මයෙහි ඇලුම් ඇති වුව, වතුරයෝගයෙන් සෞම වූ නිවනට පැමිණෙනු පිණිස (සන්නත්තංගද්ධොධිපාසික) ධර්මයන් වබව.

මෙසෙයින් හද්‍යා මෙහෙණ ගාමාවක් කිටු යැ.

හද්‍යාපෙරිගාමා සි.

1. 10

10. උපසමාවෙනි, කෙලශමාරයාගේ පාවාත්ම ඇති අත්‍යවශ්‍යෙන් දුක්ඛ වූ සංඝාරොසය (ආයතීමාහි නොකායෙන්) තරණය කර, සෙනා සහිත කෙලෙස් මරහු දිනා (එහෙයින් මැ) අනතිම ශරීරය ධරව.

මෙසෙයින් උපසමා මෙහෙණ ගාමාවක් කිටු යි.

උපසමාපෙරිගාමා සි.

1. 11

11. මොනොවට මිදුණෙමි වෙමි. වෙනෙනුදු මොහොලීනුදු කුදු සාමියා කෙරෙනුදු යන තුන් කුදුයෙන් මිදීමෙන් මෙසේ මොනොවට මිදුණෙමි වෙමි. ජාතිමරණයෙනුදු මිදුණෙමි වෙමි. භවනෙතති නම් වූ තෘෂණාව නසන ලදු යැ, එහෙයින්.

මෙසේ මුත්තා නම් මෙහෙණ ගාමාවක් කිටු යැ.

මුත්තාපෙරිගාමා සි.

1. 12

12. (අග්‍ර ඵලය පිණිස) උපත් ජන්ම ඇත්ති මහණුවෙහි අවසානය (නිවන) පතන්නී (යට තුන්මග) සිතීන් (නිවන) සාගි කලා වෙයි. කාමයෙහි පිළිබැඳි සිත් නැත්ති 'උඤ්ඤා' යයි කියනු ලැබේ.

මෙසේ ධම්මදින්නා මෙහෙණ ගාමාවක් කිටු යැ.

ධම්මදින්නාපෙරිගාමා සි.

1. 13.

13. යම් අනුශාසනයක් කිරීමෙන් නො නැවේ ද බුදුරජුන්ගේ ඒ අනුසසුන් කරව, වහා පා දෙවැ එකත්පසෙක හිටුව.

මෙසේ විශාඛා මෙහෙණ ගාමාවක් කිටු යැ.

විශාඛාපෙරිගාමා සි.

1. 14

14. ඩාතුසො දුක්ඛතො දිස්වා මා ජාතිං පුනරාගමි,
භවෙ ඡන්දං විරාජෙත්වා උපසන්නා වරිස්සසිති.

ඉත්ථං සුදං සුමනාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

සුමනාථෙරිගාථා.

1. 15

15. කායෙහ සංවුතා අසිං වාචාය උද වෙතසා,
සමුලං තණ්හං අබ්බෙසන¹ සිතිභූතමති නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං උත්තරාථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

උත්තරාථෙරිගාථා.

1. 16

16. සුඛං තිං වුඛසිකෙ සෙහි කත්වා වොලෙහ පාරාතා,
උපසන්නො හි තෙ රාගො සිතිභූතාසි නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං සුමනා බුඛ්ඤ්ඤාපබ්බජිතා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති

සුමනාබුඛ්ඤ්ඤාපබ්බජිතාථෙරිගාථා.

1. 17

17. පිණ්ඩපාතං වරිත්වාන දණ්ඩමොලුබ්බ දුබ්බලා,
වෙධමානෙහි ගතෙතහි තතෙථව නිපතිං ඡමා,
දිස්වා අද්දිනවං කායෙ අථ විතතං විමුච්චි මෙහි.

ඉත්ථං සුදං ධම්මා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

ධම්මාථෙරිගාථා.

1. 18

18. හිත්වා සරෙ පබ්බජිතා² හිත්වා පුත්තං පසුං පිඨං,
හිත්වා රාගස්ස ඥෙසස්ස අවිජ්ජස්ස විරාජිතං,
සමුලං තණ්හං අබ්බෙසන උපසන්නමති නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං සඤ්ඤාථෙරි ගාථා අභාසිත්ථාති.

සඤ්ඤාථෙරිගාථා.

එකකතනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. තණ්හාවිබ්බෙසන - ජෙස. 2. පබ්බජිතා - මජ්ඣ.

1. 14

- 14. (සවසනනතිපයඤ්ඤාපනන වු වන්ඤ්ජනාදි) ඛානුත් දුක් විසින් දුක පුනභිවෘත්ත නිවර්තන පාමිණෙව. භවයෙහි තෘෂ්ණා ඡන්දය හැරපියා උපශාන්ත වූ හැසිරෙව.

මෙසේ සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සුමනාපථර්ගාථා සි.

1. 15

- 15. කායසංවරයෙන් සංවාත වීම, වාක්සංවරයෙන් සංවාත වීම. වාලී අභිවිත්තයෙන් සංවාත වීම, අනුගත සහිත තෘෂ්ණාව උද්ඝාතය: සිහිල් බවට පැමිණියෙමි නිව්යෙමි වෙමි.

මෙසේසිත් උත්තරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

උත්තරාපථර්ගාථා සි.

1. 16

- 16. වාඤ්ඤාවෙති, තෙපි පහුල්වතිත් සිවුරු කොට පෙරෙව්යාව සුවසේ හොඳ, යම්හෙයෙකින් තොපගේ රාගය සන්තිණී ද එහෙයින් සිහිල් වූ පිරිනිව්යා වව.

මෙසේසිත් වාඤ්ඤාපුජිත සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සුමනාබ්බසබ්බජිතාපථර්ගාථා සි.

1. 17

- 17. දුබල වූයෙමි සැරයව්යා ඵලබ්ගෙන පිඩු සිහා ඇවිද වෙවුලන ගාත්‍ර ඇති වූ එහි මා බිම ගිණිමි. කයෙහි ආදිනව දුක යළි මා සන කෙලෙසුත් කෙරෙන් මිදිණ.

මෙසේසිත් ධම්මා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

ධම්මාපථර්ගාථා සි.

1. 18

- 18. ගිහිගෙය හැරපියා ප්‍රිය ඵලවත පුත්‍රයන් හා ගෝමයාදින් හැරපියා රාගයත් ජේෂ්ඨත් ආයතීමාගියෙන් සිද්ධියා අවිදුල ද මාගීයෙන් හසා අනුගත සහිත තෘෂ්ණාව උද්ඝාතයා උපශාන්ත වූ හිවුණුමු.

මෙසේසිත් සඛසා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

සඛසාපථර්ගාථා සි.

එකකනිපාතය නිමි.

2. දුතතිපානො

2. 1

19. අංකුරං අසුචිං පුතිං පසං නන්දෙ සමුසංසං,
අසුභං චිත්තං භාවෙහි එකස්සං සුසමාහිතං.
20. අනිමිත්තඤ්ඤා භාවෙහි මානානුසංයමුජ්ජත,
තතො මානාහිසමයා උපසන්නා චරිස්සසීති.

ඉත්ථං සුදං භගවා අභිරුපනඤ්ඤා සිකම්මානං ඉමාහි
ගාථාහි අභිණ්ණං ඔවදතිහි.

අභිරුපනඤ්ඤාථෙරිගාථා

2. 2

21. යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣාමයා මග්ගා නිබ්බානපතතිතා,
භාවිතා තෙ මගා සබ්බෙ ගථා බුද්ධොන දෙසිතා.
22. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනනිමොසං සමුසංසො,
විකම්මො ජාතිසංසාරො නත්ති දති පුනබ්බවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ජේත්තා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජේත්තාථෙරිගාථා

2. 3

23. සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකෙ¹ සාධු මුත්තිකාමහි මුසලස්ස,
අතිරිකො මෙ ඡත්තකං වාපි² උක්ඛලීකා' මෙ දෙඛස්සං වාති.
24. රාගඤ්ඤා අභං දෙසඤ්ඤා විච්චිති විච්චිති විහනාමි,
සා රුක්ඛමුලමුපගමම අභොසුඛතති සුඛතො කියාමිති.

ඉත්ථං සුදං සුමඛගලමානාථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුමඛගලමානාථෙරිගාථා.

1. සුමුත්තිකා, සුමුත්තිකා - ජේතං. 2. අතිරිකො මෙ වාතො වාති - පු.

දුකතිපාතය.

2. 1

19. නන්දවෙනි, ආතුර වූ අපමිත්‍ර වූ ප්‍රතිභාවයට හිස (තෙල. ගරීරය බල, වික්‍ෂෙප නැතියෙන්) එකාග්‍ර වූ (අරමුණෙහි මොනොවට පිහිටියෙන්) සුසමාහිත වූ යිත අසුගය පිණිස වඩව.
20. (නිත්‍යනිවේනාදීන් දුරලනුයෙන්) අනිමිත්ත නම වූ විපස්සනාව වඩව, මානානුශය දුරලව, ඉක්කිති මාතයාගේ දුරු කිරීමෙන් උපශාන්ත වූ මාස කරව.

.මෙසෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අභිරුපනඥ සිකුබ මානාවට මේ ගාථායෙන් නරතුරු ඔවදන් දෙනසේක.

අභිරුපනඥථෙරිගාථා යි.

2. 2

21. නිමාණාවබෝධයට මාහි වූ යම් සභාවෝධාසිත කෙනෙක් ඇද්ද යම් පරිදි බුදුන් විසින් දෙසන ලද්දහු ද එ හැම බෝධාසිතයෝ මා විසින් හැවිතයහ.
22. යම් හෙයෙකින් මා විසින් ඒ ධම්මාස සංඛ්‍යාත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (අයතීධම්මදානියෙන්) දක්නා ලද්දහු ද එහෙයින් මේ අනතිම ගරීරය වෙයි, ජාතිසංසාරය ඝෘය වී දැන් ප්‍රනතීවයෙක් නැතී.

මෙසෙයින් ජෙනනා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

ජෙනනාථෙරිගාථා යි

2. 3

23. සුමුහතිකාවෙනි, සුමුහතිකාවෙනි, මොහොලින් මොනොවට මිදුණුමු. මාගේ සැමියා නිර්ලජ්ජයෙක. (හේ මට නො රිසි වෙයි) (දිවි තනා කැරෙන) ඡත්‍රය ද නො රිසි වෙයි. මාගේ බත් පිසන සැළිය දිගබරණ හඳ හමයි. (මේ හැමයෙන් මොනොවට මිදුණුමු)
24. මම රාගය ද දෝෂය ද 'විච්චි විච්චි' යන අනුකරණයෙන් හඬාලමි. මම වාක්‍ෂමුලයට එලඹ 'අභොසුබං' යි සුබවගයෙන් ධ්‍යාන කරමි.

මෙසෙයින් සුමඛලමානා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුමඛලමානාථෙරිගාථා යි.

2. 4

25. යාවි කාසිජ්නපදෙ භුඛේතා මෙ තතතකො අහු,
තං කන්ධා නෙගමො අග්ගං අබ්බිසන්තං¹ ඔපෙසි මං.
26. අථ නිබ්බිඤ්ඤං රූපෙ නිබ්බිඤ්ඤං ච විරජ්ජිතං,
මං පුන ජාතිතංසාරං සක්ඛාවේග්ගං පුනප්පුනං,
තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං අබ්බකාසිථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අබ්බකාසිථෙරිගාථා.

2. 5

27. කිඤ්චාපි බොලහි කිසිකා හිලානා බාලාදුබ්බලා,
දණ්ඩමොලුබ්බ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිතං.
28. සඛ්ඝාටිං නික්ඛිපිත්තාන පතනකං ච නිකුජ්ජිතං,
සෙලෙ බලොසිමන්තානං තමොක්ඛකිං² පදුලියාති.

ඉදං සුදං විතතා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

විතනාපථෙරිගාථා.

2. 6

29. කිඤ්චාපි බොලහි දුක්ඛිතා දුබ්බලා ගතයොබ්බතා,
දණ්ඩමොලුබ්බ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරුහිතං.
30. නික්ඛිපිත්තාන සඛ්ඝාටිං පතනකං ච නිකුජ්ජිතං
නිසිත්තා චලහි සෙලච්ඡි අථ විතතං විමුච්ඡි මෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුපපත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදං මෙත්තිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙත්තිකාපථෙරිගාථා.

2. 7

31. වාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යා ව පකඛස්ස අච්ඡිමි,
පාටිගාරිතපකඛඤ්ච අච්ඡිමිගසුභමාගතං,
උපොසථං උපාගඤ්ජිං දෙවකායාභිනන්ති.
32. සාජ්ජ ඵකෙන ගතෙතන මුණ්ඩා සඛ්ඝාටිපාරාතා
දෙවකායං න පඤ්චගං විසෙය්ග්ගං ගදගෙ දරන්ති.

ඉදං සුදං මෙත්තා³ ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙත්තාපථෙරිගාථා.

1. අප්පකායං - ඔජ්ජ, 2. තමොක්ඛකිං - ඔජ්ජ.

3. මිත්තා - ඔජ්ජ.

2. 4

25. කසිරට උපදනා සුංචන් යම් පමණ වේ ද මට එපමණ සුංචන් වී. නියමිතම් වැසි ජනයා ඒ අගය කොට ගෙන එයින් අඩෙකින් මා අගය කොට තැබී.

26. ඉක්බිති මම රූපයෙහි කලකිරුණුමු. කලකිරුණු මම විරාගයට පැමිණියමු: වැළි පුනපුනා ජාතිසංසාරයට නොදුවමි. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යවෝ පසක් කරනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අසිංකාසි මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

අසිංකාසි ථෙරිගාථා සි.

2. 5

27. මම (මද වූ මස්ලේ ඇති බැවින්) කාශ ශරීර ඇති වැ ගිලන් වැ දැඩි දුබල වුව ද, (යම් මැ තැනෙක) යමින් සැරයටිය එල්ලගෙන යමි. (එබඳු වී නමුදු) ගිජුකුළු පව්වට නැගී,

28. සහල අත්පසා තබා පාත්‍රය ද ගව්හුරු කොට තබා ශෛලපච්ඡායෙහි ගිද මොහසකකික ප්‍රදරණ කොට සකකිකනතාන සඛිඛාත අනමය මතු නුපදනා බවට පැමිණවීමෙන් විපකාමණ කලමු.

මෙසෙයින් විතතා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

විතතා ථෙරිගාථා සි.

2. 6

29. මම (රෝගින් පෙළීමෙන්) උපන් දුක් ඇති වැ එයින් මැ දුබල වැ ඉක්මයිය යොවුන් බව ඇත්තී වෙමි. සැරයටිය එල්ලගෙන යමි. එතෙකුදු වුව (ගිජුකුළු පව්වට නැගී -

30. සහලසිවුර අත්පසා තබා පාත්‍රය ද ගව්හුරු කොට තබා ශෛලපච්ඡායෙහි හුන්වූ තදනනතර වැ (විග්ඝමතායෙහි යොදනලද බැවින් මාගේ සිත අසුචයන් කෙරෙත් මිදිණ. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යවෝ ලබනලදහ. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද.

මෙසෙයින් මෙතතිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

මෙතතිකා ථෙරිගාථා සි.

2. 7

31. මම දිව්‍යකාය ප්‍රාථිතා කරමින් පක්‍ෂය සමබකි තුදස්වක් පස-ලොස්වක් දිනෙහි දු ප්‍රාභිතායෂිපක්‍ෂ (තෙලෙස්වක, පැලවිත, සත-වක, නාවක දින) යෙහි දු අපවාඛිත සමකාගත වූ පෙහෙවස් වුසුමු

32. මම අද එක් වේලේ වලදන බයින් යුතුව වැ මුඩු කල කෙහෙ ඇති වැ සහල සිවුරු පෙරෙවි සිරුරු ඇති වැ හාදයෙහි කෙලන-දරථ සැරපියා දිව්‍යකාය නොපතමි.

මෙසෙයින් මෙතතා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

මෙතතා ථෙරිගාථා සි.

2. 8

33. උද්ධං පාදතලා අමම අධො වෙ කොසමන්තා,
පච්චවෙකකසු'මං කායං අසුචි පුතිගන්ධිකං.
34. එවං විහරමානාය සබ්බො රාගො සමුහතො,
පරිලාභො සමුවර්තෙනා සිතිභූතාමිති නිබ්බුතාති

ඉදං සුදං අභයමානා පෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අනගමානාපචරිගාථා

2. 9

35. අභයෙ හිදුරො කායො යත් සත්තා පුට්ඨජානා,
නිකම්පිසාමිමං දෙහං සම්පජානා සතීමති.
36. බහුති දුක්ඛමෙමිති අපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකකයො අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසනනති

ඉදං සුදං අභයාපෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

අනගං පචරිගාථා.

2. 10

37. චතුක්ඛතනුං පඤ්ඤාක්ඛතනුං විහාරා උපනික්ඛමිං,
අලඳ්ධා වෙතසො සතත්ථං විතෙන අවසවතහිනි
38. තස්සා මෙ අවස්මි රතති යතො තණ්හා සමුහතා,
බහුති දුක්ඛමෙමිති අපමාදරතාය මෙ,
තණ්හකකයො අනුප්පතො කතං බුද්ධස්ස සාසනනති.

ඉදං සුදං සාමා පෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

සාමාපචරිගාථා

දුකතිපාතො නිට්ඨිතො.

2. 8

33. මැණිකෙහි, පාදතලයෙන් උඩ කෙසෙසාකයෙන් යට මේ අපවිත්‍ර වූ කුණුගඳ හමන කය නුවණින් ප්‍රත්‍යවේසා කරව.

34. මෙසේ (පුතණුවන් අහස තෙරණුවන්ගේ ඔවා පරිදි, අනිත්‍යානුදශිනාදි විසින්) වාස කරන මා විසින් හැම රාහය (රහත්මගින්) නසන ලද. හැම කෙලපපරිදහ සිදුනාලද, එහෙයින් මා සිහිල් වූමු (සලපාදිසෙසනිබ්බාන ධාතුසෙන්) නිව්‍යා වෙමි.

මෙසෙසින් අහසමාසා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

අහසමාසාථේරගාථා සි.

2. 9

35. අහසාවේනි, යම් කසෙක පුහුදුන්හු ලාලුණුහු වෙන් ද එකස බිඳෙනසුලු යැ, (එකරාණ) මැනවින් දන්නා සිහිපුවණ ඇති මම මෙ කස නිරපෙක්‍ෂක වැ හැරවියමි.

36. (ජාති ජරාදි) බොහෝ වූ දුඃඛධම්මෙන් පහස්නාලද (එයින් මා) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් තෘෂණාසංග සංඛ්‍යාත නිවහ ලබන ලද. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙසින් අහසා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

අහසාථේරගාථා සි.

2. 10

37. යම් දවසෙක පටන් මම (විරිසතමනා නැතිගෙන්) සිත්හි වගි වැ නො පවත්මින් (එහෙයින් මා) විනතශාන්තික (අයභිමාගීසමාධික) නොලැබ රැය සතර පස් වරක් වෙහෙරින් නික්ම ගියමු ද,

38. ඒ මා විසින් අවමානි රාත්‍රියෙහි තෘෂණාව නසන ලද. බොහෝ වූ දුඃඛ ධම්මෙන් පහස්නා ලද (එහෙයින් මා) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් නිවන් ලබනලද. බුදුරදුන්ගේ අනුශාසනා කරනලදි.

මෙසෙසින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සාමාථේරගාථා සි.

දුකතිපාතය නිමි.

3. තිකතිපානො.

8. 1

39. පණ්ණවිසතිවසානි යතො පබ්බජිතාය මෙ
නානිජානාමි විපතස්ස සමං ලභං කුදවතා.
40. අලභා වෙතසො සනතිං විතෙන අවසවතති
තතො සංවෙගමාපාදිං සරිතො ජනසාසනං.
41. බහුති දුක්ඛධම්මෙහි අපමාදරතාය මෙ
තණ්හකකයො අනුපපතොසා කතා බුද්ධස්ස සාසනං
අජ්ජ මෙ සත්තම් රතති යතො තණ්හා විසොසිතාති.

ඉත්ථං සුදං සාමා පෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාමාපථිගාථා

3. 2

42. චතුක්ඛතතං පඤ්චක්ඛතතං විහාරා උපතික්ඛමි.
අලභා වෙතසො සනතිං විතෙන අවසවතතිති.
43. සා හික්ඛතිං උපගඤ්ථිං¹ යා මෙ සභාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මදෙසෙසි බන්ධායතනධාතුයො.
44. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිතාන යථා මං අනුසාසි සා
සත්තාහං එකපලලභෙක නිසීදිං සුඛසමපිතා
අට්ඨමිසා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකිං² පදලියාති

ඉත්ථං සුදං උත්තමා පෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තමාපථිගාථා.

8. 3

45. යෙ ඉමෙ සත්තබොජ්ඣබහා මහසා නිබ්බානපතතිසා
ගාච්ඡා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධොන දෙසිතා.
46. සුඤ්ඤතස්සානිමිත්තස්ස ලාභිනිහං යදිච්ඡකං
ඔරසා ධිතා බුද්ධස්ස නිබ්බානාභිරතා සදු.
47. සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡින්නා යෙ දිබ්බා යෙ ච මාත්රසා
විකම්භො ජාතිසංසාරො නාපීදුති පුනබ්බවොති.

ඉත්ථං සුදං අපරා උත්තමා පෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තමාපථිගාථා.

1. උපගඤ්ථිං - මජ්ඣ.

2. තමොක්ඛකිං - මජ්ඣ.

3. තිකතිපාතය

8. 1

- 39. පෑවිදි වූ තැන් පටන් කොට මට පස්විසිවසක් ගෙවී ගියේ යැ. (මෙදැනුර) කිසි කලෙක ලද විනෝදාපනයක් නොදැනිමි.
- 40. භාවනාවිතනයෙහි වශවර්තනාවක් නැති මම විතනානතියක් නොලැබ එයින් ජිනශාසනය සිහි කොට සංවේගයට පැමිණියමු.
- 41. (ජාතිජරාදි) බොහෝ දුෂ්කරවශයෙන් විසින් පහරන ලද අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මට තෘෂණාක්‍ෂය ලැබිණ, මවිසින් බුද්ධශාසනය කරන ලද, තෘෂණා විශමණු තැන් පටන් කොට අද මට සත්වන දින වෙයි.

මෙසෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සාමාථෙරිගාථා සි.

8. 2

- 42. විතනභාවනායෙහි වශවර්තනාවක් නැති මම විතනානතිය නොලදින් සතර පස් වරක් විහාරයෙන් බැසගියමු.
- 43. මා විසින් ශ්‍රාද්ධය වූ (ඇදගියයුතු වූ) යම් මෙහෙණක් වූ ද මම ඒ මෙහෙණ කරා එළැඹියා වෙමි. ඒ මෙහෙණ සකකු බාහු ආයතන නිශ්‍රිත වූ දහමක් දෙසු.
- 44. යම් පරිදි ඒ මෙහෙණ මට අනුශාසනා කළාද ඇගේ ධර්මානුශාසනය අසා පුබ්බමර්ජිත වෑ සත් දිනක් එක් පලගෙහි හිඤ්චි, මොහසකකුස පළාපියා අටවන දින පා දිගු කළමු.

මෙසෙයින් උත්තමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උත්තමාථෙරිගාථා සි.

8. 3

- 45. නිව්‍යාණප්‍රාප්තියට මාග් වූ යම් සප්තබොධාසන කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම මා විසින් බුදුරදුන් දෙසන ලද පරිදි ගාවිතයහ.
- 46. ඉන්‍යතසමාපත්තිය ද අනිවිත්තසමාපත්තිය ද කැමැති සේ ලබන, බුදුරදුන් ගේ ඔරසදුගිතා වූ මම හැම කල් සි නිවන්හි ඇලුණුමු.
- 47. දිව්‍යමය වූත් මනුෂ්‍යමය වූත් යම් වස්තු කාම කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම කාමයෝ මා විසින් සමුච්ඡේද විසින් සිදුනා ලදහ. ජාති සංසාරය ක්‍ෂය කරන ලද, ජීව මතු පුනර්චයෙක් නැති.

මෙසෙයින් අන්‍ය උත්තමා නම් මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

උත්තමාථෙරිගාථා සි.

8. 4

48. දිවාච්ඡාදා තිකඛමම ගිජ්ඣකුටමහි පබ්බතො
නාගමොගාගමුතතිණ්ණං නදිතීරමහි අද්දසං.
49. පුරිසො අභිකුසමාදය දෙහි පාදනති යාවති
නාගො පසාරසී පාදං පුරිසො නාගමාරුහි.
50. දිස්වා අදනනං දමිතං මනුස්සානං වසං ගතං,
තතො විතනං සමාධෙසිං ඛලු තාය වනං ගතාති.

ඉදං සුදං දනතිකා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

දනතිකාපථරිගාථා.

8. 5

51. අමම ජිවතිති¹ වනමහි කන්දසි අත්තානං අභිගච්ඡ උබ්බරි
වුලාසිති සහස්සාති සබ්බො ජිව සනාමිකා,
එතමාලානො දබ්බා තාසං කමනුසොචසි.
52. අබ්බති වත මෙ සලලං දුද්දසං හදයන්සිතං²
යං මෙ සොකපරෙතාය ධිතුසොකං වෘපානුදි
53. සාජ්ජ අබ්බුලහසලලාහං නිව්ඡාතා පරිතිබ්බතා
බුද්ධං ඛමමඤ්ඤ සම්මඤ්ඤ උපෙමි සරණං මුතිනති.

ඉදං සුදං උබ්බරි ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උබ්බරිපථරිගාථා.

8. 6

54. කිමෙ³ කතා රාජගහෙ මනුස්සා මවුපිතාව⁴ අච්ඡරෙ
යෙ සුක්කං න උපාසනති දෙසෙනති බුද්ධාසනං.
55. තඤ්ච අපච්චිතානිසං අසෙවනකමොජ්ඣං
පිවනති මඤ්ඤෙඤ්ඤ සපඤ්ඤෙඤ්ඤ වලාගකමිවද්ධු.
56. සුක්කා සුක්කෙකති ඛමෙමහි විතරාගා සමාහිතා
ධාරෙති අනතිමං දෙහං ජෙත්වා මාරං සවාහිතිනති.⁵

ඉදං සුදං සුක්කා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුක්කාපථරිගාථා

1 ජිවති - කන්ධි.

2 හදයන්සිතං - මජ්ඣ.

3 කි. මෙ - මජ්ඣ.

4 මවු. පිතාව - මජ්ඣ.

5 සවාහිතනති - මජ්ඣ.

3. 4

48. (මම) හිජුකුළු පව්වෙහි දිවාපිහාරයෙන් නික්ම සපයිතිකා-
නදිනිරයෙහි දී දිගෙහි බැස ගොඩ ආ ඇතක්හු දුටුවු.
49. පුරුෂයෙක් අකුස්සක් ගෙන පඨ දෙවසි ඉල්වසි, ඇත් පාද
ප්‍රසාරණ කෙළේ යැ, පුරුෂ තෙම ඇතු පිට නාගේ යි.
50. (පෙර) අදනන වූ (ඇතරුවන්) විසින් දමනය කරනලද
(එහෙයින් මැ) මිනිසුන්ගේ ව්‍යභට්ඨය (ඇතු දැක) ඉක්බිති ඒ
(ඇතුගේ) ක්‍රියා හෙතුවින් මැ අරණට ගිය මම විතතසමාධාන කළෙමි.

මෙසෙයින් දනතිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

දනතිකාපථිගාථා යි.

3. 5

51. උබ්බිරිය, හෝ 'මද්ධනියනි, ජීවනනියෙති' යි ආභවාන කෙරෙහි
උබ්බිරිය (පළමු) තමා දනුව, තෙල සොහොන්හි සුවාසු දහසක්
දෙනා දවන ලද, හැම දෙනා ජීවනනිය සමාන නම් ඇත්තාහ.
උන් කෙරෙහි කවරක සදහා ශෝක කරව.
52. යම් හෙයකින් සොවින් මඩනා ලද මා ගේ දුගිතායෝගය බැහැර
කළ සේක් ද, එහෙයින් දුක්ක නො හෙන හදවත් ඇසිරි කළ
මාගේ ශෝකශල්‍යය උපුළුසේක් මැ යි.
53. ඒ මම අද උපුළු හුල් ඇති වැ තෘණා රහිත වැ (එහෙයින් මැ
කෙලෙස් පිරිනිවනින්) පිරිනිවියා සමඟ වූ බුද්ධ දහමින් සතුටු
සරණ කොට එළැඹෙමි.

මෙසෙයින් උබ්බිරි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උබ්බිරිපථිගාථා යි.

3. 6

54. යම් කෙනෙක් බුද්ධානුභවය දෙසන සුක්කා මෙහෙණ කර,
නො එළඹෙත් ද රජගහනුවර වැසි මේ මිනිස්සු කුමක් කළාහු මඩු-
පානය කළවුන් සෙයින් හිඳිත් ද?
55. කුමනැති පුරුෂයෝ (ග්‍රොතාගන්ගේ සත් පිණවක්‍රයෙන්) නො
බැහැර කළ හෙන පියවින් මැ රසවත් වූ එයින් මැ බදවත් වූ ඒ
දහම (සාන්තාරයෙහි දී) මාර්ගිකයන් මෙසජලය බොත්තාක්
මෙන් (සවන් දෝතින්) බොහෝ යි.
56. සුක්කා මෙහෙණ කුසලධර්මයෙන් සුක්ක වැ පාසු රාග ඇත්ති
රහත්පලසමවට වැදහි වාගිති සහිත මාරයා පරදවා අනතිම
දෙහය දරයි.

මෙසෙයින් සුක්කා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුක්කාපථිගාථා යි.

3. 7

57. හත්ති නිසාරණං ලොකෙ කිං විවෙකෙන කාහසි
භුක්ඛාති කාමරතියො මාහු පච්ඡානුකාපිති.
58. සත්තිසුදුපමා කාමා ඛකාසං අබිකුට්ඨනා
යං තං කාමරතියං බුද්ධි අරතී දුතී සා මම.
59. සබ්බත්ථ විහතා නන්දී තමොක්කකො පදුලීතො
එවං ජානාති පාපිම නිහතො තමසි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සෙලා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සෙලාපථරිගාථා.

3. 8

60. යා තං ඉසිහි පත්තබ්බං ණානං දුරහිසමාවං
න තං දඬුගුලපඤ්ඤාය¹ සක්කා පපෙපාතුමිත්ථිකා.
61. ඉත්ථිභාවො තො කිං කසිරා විතතමහි සුසමාහිතෙ
ඤ්ඤාමහි විතතමානමහි සමමා ඛමමං විපස්සතො.
62. සබ්බත්ථ විහතා නන්දී තමොක්කකො පදුලීතො
එවං ජානාති පාපිම නිහතො තමසි අත්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සොමා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සොමාපථරිගාථා.

නිකානිපාතො නිට්ඨිතො.

8. 7

57. ලොකයෙහි නිවහෙක් නැත, කාය විවේකයෙන් කුමක් කෙරෙහි, කාමක්‍රීඩාරතී වලද කර, පසු වෑ අනුතාප ඇති නො වෑ. (මාරයාගේ වචන සි.)

58. කාමයෝ මිෂ පි සැන්හුල් වැනියහ. තෙල කාමයනට උපාදානසකකිකෝ මස්ලොඹු වැනියහ. තෝ යම් කාමරතියක් කියෙහි ද ඒ දැන් මට අරතියෙහි.

59. හැම මිෂයෙහි තෘෂ්ණා නසන ලද මොහසකකිය පලන ලදී, මාරය මෙසේ දනුව. මාරය -තෝ තවුයෙහි.

මෙසෙසින් සොලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සෙලාපථරීගාථා සි.

8. 8

60. බුඬාදි සෑමින් විසින් පැමිණියයුතු (තදන්‍යයන් විසින්) උකසේ නිපදවාලියහෙන අභිතච්ඡ සංකප්පාන යම් පරමාඛාස කාරණයෙක් ඇද්ද එය දැහිලිනුවණැති සත්‍රිය විසින් පැමිණෙන්නට නො හැක්ක.

61. සිත අභිත්මාහි සමාධියෙන් මොනොවට සමාහිත කල්හි රහත් මාහීඤාන පවත්නා කල්හි සිව්සත් දහම් පරිඤ්ඤා විසින් මොනොවට දක්මින් සිටිය දී සත්‍රිගාවය අපට කුමක් කරන්නේ ද?

62. හැම මිෂයෙහි තෘෂ්ණා නසනලද, මොහසකකිය පලන ලදී, මාරය මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නවුයෙහි.

මෙසෙසින් සොමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සොමාපථරීගාථා සි.

තිකතිපාතය නිමි.

4. චතුක්කනිපාතො.

4. I

63. පුතෙනා බුභුසා දායාදෙ කසාපො සුසමාහිතො,
පුබ්බෙනිව්‍යාසං යො වෙදි සග්ගාපායඤ්ච පසාති.
64. අථො ජාතිකකං පතෙනා අභිඤ්ඤාවොසිතො මුනි,
එතාහි තිහි විජ්ජාහි තෙවිජ්ජා හොති බ්‍රාහ්මණො.
65. තථෙව හද්දකාපිලානි තෙවිජ්ජා මච්චුහාසිනී,
ධාරෙති අනත්තං දෙහං ජෙතා¹ මාරං සවාහිනිං.²
66. දිස්වා අදිනවං ලොකෙ උගො පබ්බජිතා මයං,
තාමහා ඕණාසවා දන්නා සිතිභූතාමහ නිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං හද්දකාපිලානී ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

හද්දකාපිලානිථෙරිගාථං.

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

4. චතුක්කනිපාතය

4. 1

- 63. සමයස් සබ්බදායන්ගේ අනුජාතපුත්‍ර වූ එහෙසින් මැ ඔබ්බේ දයාද වූ මොහොවට සමාග්ගි සිත් ඇති යම් කාශ්‍යප නම් ස්වර් කෙනෙක් පෙර විසූ කද පිළිවෙළ දත්තාහු ද සබ්බදා හා අපාය හා දිවැසින් දකිත් ද.
- 64. යළි ජාතික්‍ෂය සංඛ්‍යාත අභිනවයට පැමිණියාහු ද මේ ත්‍රිවිද්ධවත් හෙතු කොට ගෙන ත්‍රිවිද්ධප්‍රාණ බ්‍රාහ්මණ වෙත් ද.
- 65. එසෙසින් මැ හද්‍රාකාපිලානි මෙහෙණ ත්‍රිවිද්ධ ඇත්ති මරු පළවා ගරිත සුළු සෙන් සතිත මරු දිහා අනතිම ශරීරය බරසි.
- 66. ඇපි දෙදෙනමෝ ලොවැ ආදිනව දෑක ඒ අපි උත්තමදමනසෙන් දුමුණමෝ සමිණාසුව වූමග.

මෙසෙසින් හද්‍රාකාපිලානි මෙහෙණ භාෂා කිවු යැ.

හඤ්ඤාපිලානිපෙරිභාෂා සි

චතුක්කනිපාතය නිමි.

5. පඤ්චකතිපාඨො

5. 1.

67. පණ්ණවිසතිවස්සාති යනො පබ්බජිතා අහං
නාච්ඡරාසඛ්ඝාතමත්තමපි¹ විත්තසුප්පතමජ්ඣගං.
68. අලභා වෙතතො සන්තං කාමරාගෙනවස්සතා,
බාහාපගග්ග කඤ්ඤාති විහාරං පාවිසිං අහං.
69. නං භික්ඛුතිමුපාගඤ්ජිං² යා මෙ සද්ධාසිකා අහු
සා මෙ ධම්මදෙසෙසි ඛනියතනනාමාතුගො.
70. තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන ඵකමතෙන උපාවිසිං,
පුබ්බෙතිව්‍යං ජානාමි දිබ්බවක්ඛං විසොධිතං.
71. වෙතොපරිසඤ්ඤානො සොතවාතු විසොධිතා,
ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතෙනා මෙ අසවකකගො,
ජලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉදං සුදා අඤ්ඤාතරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති

අඤ්ඤාතරාථෙරිගාථා.

5. 2

72. මත්තා වණ්ණෙන රූපෙන සොභගෙන යතෙන ච,
ගොඛබ්බෙන වූපත්ථා අඤ්ඤාසමතිමඤ්ඤිතං.
73. විභුසිත්ථා³ ඉමං කායං සුචිත්තං බාලලාපනං,
අවසාසිං වෙසිත්ථාරමති ලුද්දො පාසමිවොඛිසිග.
74. පිලනිතං විදංගෙනාති ගුග්ගං පකාසිකං බහුං,
අකාසිං විවිධං මායං උජ්ඣග්ගනාති බහුං ජනං.
75. සාජ්ජ පිණ්ඩං චරිත්ථාන මුණ්ඩා සඛ්ඝාපිපාරාගා,
නිසිත්තා රුක්ඛමුලමති අවිත්තකස්ස ලාභිනී.
76. සබ්බෙ ගොගා සමුච්ඡිත්තා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා,
බෙපෙත්වා අසවෙ සබ්බෙ සිතිභූතාමති නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදා විමලාථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

විමලාථෙරිගාථා.

1. නාච්ඡරාසඛ්ඝාතමත්තමපි - මජ්ඣ.

2. යා සික්ඛුති උපාගඤ්ජිං - සිමු 1,2.   යා සික්ඛුති උපාගච්ඡිං - PTS.

3. විභුසිත්ථා - මජ්ඣ.

5. පඤ්චකතිපාතය.

5. 1

67. යම් තැනක පටන් පැවිදි වූ මම් පස්විසිවසක් ඔළුල්ලෙහි අසුරු-සත් ලත පමණ ඇසිල්ලකුදු විනෝදාසනය නො ලත්මු.
68. කාමරාගයෙන් තෙත් වූ විතනානානායක් නො ලැබ මම් දෙඅත් බැඳ හඬමින් විහාරයට පිවිසිමි.
69. යම් (ධම්මදිනනා) මෙහෙණක් මා විසින් හැදෑරියයුතු වූ ද මම් එ මෙහෙණ කරා එළැඹිමි. ඒ මෙහෙණ මට සාක්ෂායනතමානුත් (පිළිබඳ) දහම් දෙසූ.
70. ඇගේ දහම් අසා එකත්පස්සි හිනිමි. මම් පෙරවිසූ කදපිළිවෙල දනිමි. මා විසින් දිව්‍යාස පිරිසුදු කරනලද.
71. වෙතොපරිසඤ්ඤාය ද පිරිසුදු කරනලද. දිබ්බසොනමානුව ද පිරිසුදු කරනලද. මා විසින් සෘද්ධිය ද පසක් කරනලද. මා විසින් ආසුරිකය ලබනලද, ඡබ්බිඤ්ඤා ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනලදහ. බුදුසසුන් කරනලදි.

මෙසෙසින් එක්තරා මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

අඤ්ඤානරාජථෙරිගාථා යි.

5. 2

72. මම් වණ්ණයෙන් රූපයෙන් සෞභාග්‍යයෙන් හා යසසින් ද මත් වූමු. යෞවන මදයෙන් තදමත් ඇති වූ අත්‍ය සන්ත් ඉක්මවා සිතුමු.
73. මොහොවට විසිතුරු කළ (මම යැ මාගේ යැ යි) බාලයනට කියවන මේ කය සරසාගෙන මලපුටු එව මුව වැද්දකු සෙසින් වෙහිගාහදාරයෙහි සිටියමු.
74. ගුහ්‍යසථාන ප්‍රකාශ කරන බොහෝ පලදනා දක්වමින් බොහෝ බාලජනයා (පොලඹවන්නට) උස්සකින් සිනාසෙමින් විවිධ මායා කළමු.
75. ඒ මම් දැන් මුමු කළ හිස ඇති වූ සහලසිවුරු පෙරෙවූ පිබු සිහා හැසිර රුක්වුල් සෙනස්තෙහි හිඳ අවිතනිමිසාන පාදක කොට ඇති අශ්‍රවලය ලදුමු.
76. දිව්‍ය වූ ද මානුෂ වූ ද (කාමාදි යම් යෝග කෙනෙක් ඇද්ද) එහාම යෝගයෝ සිදිනලද්දහ සියලු කාමාදි ආසුරයන් ගෙවා සිහිල් වූ කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවිමි.

මෙසෙසින් විමලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විමලාජථෙරිගාථා යි.

5. 3

77. අයෝනිසො මනසිකාරා කාමරාගෙන අට්ඨතා,¹
අභොසිං උභතා පුබ්බ චිත්තො අවසවනති.²
78. පරිසුට්ඨිතා කිලෙසෙති³ සුභසඤ්ඤානුවතතිනි,⁴
සමං විතහස්ස නාලතිං⁵ රාගවිතහවසානුගා.
79. කිසා පඤ්ඤා විවණ්ණා ව සත්තවස්සාති වාට්ඨං
නාහං දිවා වා රතනිං වා පුබ්බං විජ්ඣං සුදුකම්මා.
80. තභො රජ්ජං ගහෙකාන පාවිසිං වනමනනරං
වරං මෙ ඉධ උබ්බන්ධං යඤ්ච භීතං පුනාචරෙ.
81. දලුතං පාසං කරිකාන රුක්කසාබාස ඛන්ධං
පකම්පිං පාසං ගිව්ඨං⁶ අථ විතතං විමුච්චි මෙති.

ඉද්ධං සුදං සිහා චේරී ගාථායො අභාසිජාති.

සිහාචේරීගාථා.

5. 4

82. අතුරං අසුචිං පුතිං පස්ස නඤ්ඤ සමුස්සායං
අසුභාස විතතං භාවෙති එකස්සං සුසමාතිතං.
83. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
දුග්ගන්ධං පුතිකං වාති බාලානං අභිනන්දිතං.
84. එවමෙතං අවෙකඛනති රතනිද්විමමනන්දිතා,
තභො සකාස පඤ්ඤාය අභිනිබ්බිජ්ජ⁷ දකම්මං.⁸
85. තස්සා මෙ අප්පමනනාය විවිතනතිතා යොනිසො
යථාභුතං අහං කායො දිට්ඨො සත්තරබාහිරො.
86. අථ නිබ්බිඤ්ඤං⁹ කායෙ අප්ඤ්ඤානුචරජ්ජං
අප්පමනනා විසංසුතනා උපසන්නාමති නිබ්බුතාති.

ඉද්ධං සුදං සුඤ්ඤානුචරජ්ජං ගාථායො අභාසිජාති.

සුඤ්ඤානුචරජ්ජංගාථා.

1 අද්දිතා - PTS. 2 කෙලරහති - මජ්ඣ. 3 සුභසඤ්ඤානුවතතිනි - PTS
4 නාලතිං - සිමු. 5 ගිව්ඨං - PTS 6 අභිනිබ්බිජ්ජා මජ්ඣ, අභිනිබ්බිජ්ජ - සිමු.
7 දකම්මං - සිමු. 8 නිබ්බිඤ්ඤං - සිමු.

5. 3

77. අනුපායමනසිකාරය හෙතු කොට ගෙන කාමරාගයෙන් පිහින වැ පළමු මාගේ සිත වශයෙනි නො පවත්නා කල්හි නො සන්සුන් සිත් ඇති වුමු.
78. කාමරාගාදි කෙලෙසුන් විසින් මඩනාලද වැ ශුභසංඥ අනු වැ වැටෙනසුලු වැ රාගවිතතයාගේ වශයට පැමිණෙමින් විතනශමථය නො ලදුමු.
79. මම් කාශ වැ පඬුපාභා ඇති වැ විවණි වූ සිරුරු ඇති වැ සත්වසක් හැසිරිණිමි. කෙලෙස්දුකින් දුක්පත් වූ මම් දහවලා හෝ රැය හෝ මහණසුව නො ලදුමු.
80. ඉක්බිති 'යම්හෙයකින් හින වූ ගිහිබවට පෙරලා පැමිණෙමි ද මෙහි ගෙලවැල්ලා මියනු ඊට වඩා මට උතුමා'යි රැහැනක් ගෙන වනතුරට පිවිසිමි.
81. දහි වූ පුඩුවක් කොට වාක්‍යශාඛායෙකැ බැද පුඩුව ග්‍රිවායෙහි බහාලිමි. එකල්හි මාගේ සිත සියලු දාප්‍රචයන් කෙරෙන් මිදිණි.

මෙසෙසින් සිහා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

සිහාපථරිගාථා යි.

5. 4

82. නතුළෙති, ආතුර වූ (නානාචිධි කුණපයෙන්) අපවිත්‍ර වූ පුතිභූත ශරීරය බල. අශුභභාවනා සමපාදනය පිණිස (උපචාරසමාධියෙන්) එකඟ වූ (අවිණාසමාධියෙන්) සුසමාහිත වූ සිත වඩව.
83. මේ සවිඥානක අශුභය යම්සේ ද තෙල අවිඥානක අශුභයත් එබඳු විය. තෙල අවිඥානක අශුභය යම්සේ (සුසානයෙහි හෝනේ) ද මේ සවිඥානක අශුභයත් එබඳු වෙයි. බාලයන් විසින් පතන ලද්දේ හමුදු දුගද හමයි.
84. මෙසේ සමකීය භාවනාමය ප්‍රඥයෙන් (සනවිතිබොහොසත් කරණයෙන්) සනසංඥ බිඳ රැදවල් බලමින් අනලස් වැ තෙල ආතුරාදි සමභාවය ඇති සිරුර මෙසේ දුටුමු.
85. සමාහි අවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමතන වූ උපායමනසිකාරයෙන් විමසන ඒ මා විසින් සමසන්නාන පරසන්නාන හෙද වූ කය ඇතිකැවියෙන් දක්නාලද්දේ යා.
86. අනතුරු වැ මම් ආනමභාව සංකප්පාන කයෙහි (මාහිප්‍රඥයෙන්) තිවේදයට පැමිණියෙමි. මම් අධ්‍යානමසන්නානයෙහි ද විරාගයට පැමිණියෙමි. අප්‍රමතන වැ සංයෝජන සමුවේදයෙන් විසංයුක්ත වැ උපසානන ද පරිනිවෘත ද වූමු.

මෙසෙසින් සුඤ්චිනඤ මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

සුඤ්චිනඤ පථරිගාථා යි.

5. 5

87. අග්ගිං චන්ද්‍රඤ්ච සුරියඤ්ච¹ දෙවතා ච නමස්සිහං
නදීතිස්ථාති ගනාමාන උදකං ඔරුහාමිහං.
88. බහුවතසමාද්‍යනා අභිසං සීසස්ස ඔලීබිං,
ජමාය සෙග්ගං කපෙපමි රතතිං ගතතං න භුඤ්ජිතං²
89. විභ්‍යාමණිකරතා නගාපනුච්ඡාදනෙහි ච
උපකාසිං ඉමං කායං කාමරාගෙන අට්ඨිතා.
90. තතො සද්ධං ලභිත්වාන පබ්බජිං අනගාරිතං,
දිස්වා කායං යථාභූතං³ කාමරාගො සමුගතො.
91. සබ්බෙ භවා සමුච්ඡින්නා ඉච්ඡා ච පත්තනාපි ච,
සබ්බයොගච්ඡංසුතතා සන්තතිං පාපුණ්ඨි⁴ චේතසොති.

ඉත්ථං සුදං නන්දනතරා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නන්දනතරං ථෙරීගාථං.

5. 6

92. සද්ධාය පබ්බජිත්වාන අගාරස්මානගාරිතං
විචරිතං තෙන තෙන ලාභසක්කාර උස්සකා.
93. රිඤ්චිත්වා පරමං අත්ථං හිනං අත්ථමසෙවිහං
කිලෙසානං වසං ගනාමා සාමඤ්ඤත්ථං න බුජ්ඣිහං.
94. තස්සා මෙ අහු සංවෙගො නිසින්නාය විහාරකෙ
උමමග්ගපටිපන්නමහි තණ්හාය වසමාගතා.
95. අපාකං ජිවිතං මග්ගං ජරා ව්‍යාධි ච මද්දති,
ජරාය හිජ්ජතෙ කායො න මෙ කාලො පමජ්ජිතුං.
96. යථාභූතං අවෙකකන්ති බන්ධානං උදයබ්බයං,
විමුක්තවිතතා උට්ඨාසිං කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං මිත්තා කාළි ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මිත්තාකාලි ථෙරීගාථං.

1 සුරියඤ්ච - මජ්ඣ. 2 භුඤ්ජිතං - මජ්ඣ.

3 යථාභූතං - PTS 4 පාපුණ්ඨි - PTS.

ඊ. 5

87. (ඉන්ද්‍රාදීන් ආරාධනය සඳහා) ගිහිදෙව් ද (මසක් පාසා නව) සඳ ද (දවස් පතා උදය සවස) හිරු ද (හිරණ්‍යගභාදි බාහිර) දෙවියන් ද මම (ශුද්ධිය පතා) නමස්කාර කළෙමි, නදීනිභියන් කරා එළඹ දියෙහි ගැලුනෙමි.
88. බොහෝ වුහ සමාදානයෙන් ගිස අඩක් මුඩු කළෙමි. බිම හෝනෙමි රාත්‍රිභෝජනය නො වැළඳිමි.
89. (යළි) වස්ත්‍රාලඛකාරයෙන් ගදමලින් සැරසීමෙහි ඇළි නැගැවීමෙන් හා ඇඟ ඉලීමෙන් ද කාමරාගයෙන් උපද්‍රැහ වැ මේ කය සතපාලුමි.
90. මෑතභාගයෙහි සැදූහැ උපදවා සස්තෙහි පැවිදි වුමි. විදගිතා සහිත මාහිඤ්ඤායෙන් මේ කය තතුසේ දෑක කාමරාගය (අඟමගින්) නසනලද්දේ යැ.
91. සියලු හවයෝ ද විෂයාහිලාම සංකිත්ත ඉව්ජාව ද අනාගතභව ප්‍රාචිනාව ද සිඳිනලද්දහු යැ. කාමාදි සියලු යෝග්‍යත්වයෙන් විතංසුකත වැ විතතයාගේ ශාන්තියට පැමුණුමි.

මෙසෙසින් නන්දනතරා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

නන්දනතරාථේරිගාථා සි.

ඊ. 6

92. මම සැදූහැයෙන් ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෙහි පැවිදි වැ ලාභ-සතකාරයෙහි උත්සුක වැ (බාහුශ්‍රාව්‍ය ධම්මකථාදි) ඒ ඒ කරුණින් සුකත වැ වුසුමි.
93. මම (ධ්‍යානවිදගිනාදි) උත්තමාචය හැරවියා (සිව්පස නම් වූ ආර්මි බැවින්) ගින වූ අවය සෙවන කෙලෙමි. කෙලෙස් වශයට ගොස් ශ්‍රාමණ්‍යාචය මම නො දනුමි.
94. මා වසන ඔවරකයෙහි හුන් මට 'තෘෂණාවශයට පැමිණ නො මග පිළිපත්මු'යි සංවේග උපන.
95. මාගේ ජිවිතය ඇලා යැ (එ ද) ජරාව ද ව්‍යාධිය ද මඩතේ වෙසූ. කය ජරාව විසින් බිඳුනාලැබෙයි. මට ප්‍රමාද වන්නට මේ කල් නො වේ.
96. සකකියන්ගේ උදයව්‍යය (අනිත්‍යාදි මනසිකාරයෙන්) ඇති සැටි බලමින් කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිත් ඇති වැ නැති සිටියමි. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙසින් මෙත්තාකාලී මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

මෙත්තාකාලීථේරිගාථා සි.

5. 7

97. අගාරස්මිං වසන්තිහං ධම්මං සුචා:න භික්ඛුනො,
අද්දං විරජං ධම්මං නිබ්බානං පදමච්චුතං.
98. සංගං පුභ්බං ඩිතරඤ්ච¹ ධනධිඤ්ඤාච ඡබ්බික
කෙසෙ ඡේදපසිචාන පබ්බජං අනගාරිකං.
99. සික්ඛමානා අහං සන්තී භාවෙනතී මග්ගමඤ්ඤං,
පහාසිං රාගදොසඤ්ච නදෙකට්ඨං ව අංසවෙ.
100. භික්ඛුනී උපසම්පජ්ජ පුබ්බෙ ජාතිමනුස්සරිං
විසොභිතං දිබ්බචක්ඛුං විමලං සාධුභාවිතං.
101. සංඝායෙ පරතො දිස්වා හෙතුජාතෙ පලොකිතෙ
පහාසිං අංසවෙ සබ්බෙ සීතිගුණාමහි නිබ්බුතාති.

ඉදං සුදං සකුලා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්වාහි.

සකුලා ථෙරිගාථා.

5. 8

102. දස පුඤ්ඤා විජායිතා අස්මිං රූපසමුස්සයෙ
තතොගං දුබ්බලා ජ්ඣණා භික්ඛුනිං උපසංඝමිං.
103. සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි බන්ධායතනධාතුයො
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤාන කෙසෙ ඡේත්වාන පබ්බජං.
104. තස්සා මෙ සික්ඛමානාය දිබ්බචක්ඛු විසොභිතං,
පුබ්බෙතිවසං ජානාමි යදං මෙ වුසිතං පුරෙ.
105. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙමි එකග්ගා සුසමාහිතා,
අභන්තරා විමොක්ඛාසිං අනුපාදය නිබ්බුතා.
106. පඤ්චකකිකා පරිඤ්ඤානා භිට්ඨන්ති ජිත්තමූලකා,
ධි තවජ්ඣ ජරෙ ඡම්මෙ² නත්ති දුකි පුනඛ්භවොති.

ඉදං සුදං සොණා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්වාහි.

සොණා ථෙරිගාථා.

¹ ඩිතඤ්ච - සි.

² ඝිහිවතථුරතෙජ්ජෙ - PTS.

5. 7

97. මම් පෙර ගිහිගෙයි වසනුම් රහත් පැවිදි කෙනකුත්ගේ දහම් අසා කෙලෙස් රජස් රහිත වූ නිව්‍යාණ සංකප්පය වූ ව්‍යුති රහිත වූ අසංකප්ප ගම්මය දහම් ඇසින් දුටුවු.
98. ඒ මම් පුතු ද දුව ද බනබානස ද හැරපියා කෙගෙ බහවා සස්සෙහි පැවිදි වූමු.
99. සිකම්මානාවක් වූ මම් අඤ්ජන සංකප්පය උපරි මාගිය වඩමින් රාගඤ්ජන දෙක ද තදෙකසථ ආප්‍රවයන් ද දුරු කළමු.
100. උපසපත් මෙගෙණක වූ පෙරවිසුකඳපිළිවෙල සිහි කළමු විගතමල වූ බුද්ධාදි සාධුන් විසින් වඩනලද දිවැස් නුවණ පිරිසුදු කරනලද.
101. ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන වූ බිදෙන සුලු වූ භේරුමක සංකාරයන් අනාතම ගෙසින් දෑක සිගල ආප්‍රවයන් අගමගින් දුරු කළමු. සිහිල් වූ කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවුණුමු.

මෙසෙසින් සකුලා මෙගෙණ ගාථා කිවු යා.

සකුලාථෙරිගාථා සි.

5. 8

102. මේ රූප සංකප්පය ගරිරසෙහි සිට දස දුරු කෙනකුත් වදා ඵගෙසින් දුළුල වූ දිරාගිය මම් මෙගෙණක කරා ඵලසියමු.
103. ඒ මෙගෙණ මට සකඤ්ඤායනවානු නිශ්ශ්‍රිත වූ දහම් දෙසු. ඇගේ දහම් අසා කෙගෙ බහා පැවිදි වූමු.
104. සිකම්මානාවක වූ මා විසින් දිවැස් පිරිසුදු කරනලද. පෙර ගම් ජාතියක මාගේ වාස වී ද ඒ පෙර විසු කඳපිළිවෙල දකිමි.
105. එකක වූ සමාගිත වූ සිත් ඇති වූ අනිමිත්තභාවනාව වඩමි. රහත්මගට අනතුරු වූ උපත් විමොක්‍ෂ ඇති වූමු. රූපාදි කිසි දහමක් උපාදන නො කොට නිවුණුමු.
106. පරිඤ්ඤා වූ පඤ්චසක්කකයෝ සුත්මුල් ඇති වූ සිවිති. ලාමක වූ ජරාව, නිට නිගා වේවා. දැන් ප්‍රභවිමසෙක් නැති.

මෙසෙසින් සොණා මෙගෙණ ගාථා කිවු යා.

සොණාථෙරිගාථා සි.

5 9

107. දුතසෙසි පඞ්කබරි එකසාපි පුරෙ වරිං,
අවජ්ජෙ වජ්ජමතිනි වජ්ජෙ වාචජ්ජසසිති
108. දිවාවිහාරා, නිකම්ම ගිජ්ඣකුට්ඨි පබ්බතෙ
අද්දං විරජං බුද්ධං භික්ඛුසංඝපුරකකතං.
109. නිගච්ච ජාණං වජ්ඣිකා සමමුඛා පඤ්ඤා අකං,
එති හද්දෙහි මං අවච සා මෙ ආසුපසමපදා.
110. විණ්ණං අභිගා ව මගධා වජ්ජි කාසි ව කොසලා,
අනාණා පණ්ණාසවස්සානි රට්ඨපිණ්ණමභුඤ්ඤිතං.
111. පුඤ්ඤා වත පසවි බහුං සප්පඤ්ඤා වතාසං උපාසකො,
යො හද්දස විවරං අද්දසි විප්පමුත්තාය සබ්බගජේහිති.

ඉතං සුදං හද්දා කුණ්ඩලකෙසා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

හද්දා කුණ්ඩලකෙසා ථෙරි ගාථා.

5. 10

112. නභ්ගලෙහි කසං ඛෙත්තං ඛිජානි පව්ඨං ඡමා,
පුත්තදාරානි පොසෙන්නා ඛතං විඤ්ඤානි මානවා.
113. කිම්මං සීලසම්පන්නා සඤ්ඤාසාසනකාරිකා,
නිබ්බානං නාගිගච්ඡාමි අකුසීතා අනුදාතා.
114. පාදෙ පක්ඛාලසිත්තාන උදකෙසු කරොමහං,
පාදෙදකඤ්ච දිස්වාන ඵලතො නිත්තමාගතං.
115. තතො විතතං සමාබෙසිං අස්සං හද්දං'වජානිතං,
තතො දීපං ගහෙත්තාන විහාරා පාවිසිං අහං.
116. සෙසාසං ඔලොකසිත්තාන මඤ්චකම්භි උපාවිසිං,
තතො සුචිං ගහෙත්තාන වට්ඨිං ඔකස්සසාමහං
පදීපස්සෙව නිබ්බානං විමොක්ඛො අහු වෙතසොති.

ඉතං සුදං පට්ඨාචාරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පට්ඨාචාරා ථෙරි ගාථා.

5. 9

107. පෙර නුවටු වෑ තල්ඇවිත් සුන් කෙහෙ ඇති වෑ දත්මල ඇති වෑ එක්සළුවක් හැඳ පෙරෙවෑ අනවද්දයෙහි සාවද්ද යෑ යන දූෂිත ඇති වෑ සාවද්දයෙහි අනවද්ද යෑ යි දක්විත් හැසිරුණුවු.
108. ගිජුකුළු පව්සෙහි දිවාවිහාරයානසෙන් තික්ම හික්කුසංඝයා විසින් පිරිවරනලද, කෙලෙස්රජස් රහිත වූ බුදුන් දුටුවු.
109. බුදුන් හවුයෙහි දෙදණ බිමැ පිහිටුවා වැඳ ඇඳිලි කළුවු. 'එව හද්දාවෙනි'යි (බුදුන්) මට වදාළහ. ඒ මට උපසම්පත් විය.
110. අංග මගගි වැස්සි කාසි කොසල යන යම් ජනපද කෙසෙක් (පෙර මා විසින්)හැසිරෙනලද්දහු ද (එහි මැ) ණය රහිත වෑ (රහත් වෑ) පනස්වසක් මම රටවැසියා දුන් පිඩුවා වැලඳුවු.
111. සප්පාඤ්ඤ වූ යම් උපාසකයෙක් සියලු ග්‍රහයන්ගෙන් මිදුණු හද්දා මෙහෙණහට සිවුරු දුන්නේ ද මේ හෙම බොහෝ පින් රැස් කෙළේ වී.

මෙසෙසින් හද්දාකුණබලකෙසා මෙහෙණ ගාථා කිවු යෑ.

හද්දාකුණබලකෙසාපෙරිගාථා යි.

5. 10

112. මානවකයෝ නතුලින් කුමුරු සාමන් භූමියෙහි බිජු වසුරන්නාහු අඹුදරුවන් පොෂණය කෙරෙමින් ධනය ලබන්.
113. ශිලසම්පන්න වූ භාණ්ඩාගාර වහන්සේගේ සසුන් කරන නුකුසි වූ උභිතු නො වූ මම කුමක් හෙයින් නිවන පසක් නො කෙරෙමි ද?
114. පා දෝනා හෙතෙසෙන් (තුන් වරක්) දිය ඔත් කල්හි උස්බිමින් පහතට ගලාගිය පාදෙවුන් දිය දෑත මම් නිවිති කෙරෙමි.
115. අනතුරු වෑ හදු වූ ආජානික අශ්වයකු සෙසින් සිත විදහිනා-සමාභිසෙන් සමාභිත කළුවු. ඉක්බිති මම් පහත අතින් ගෙන විහාරයට පිවිසියවු.
116. ගයනය පහත්වලියෙන් බලා ඇඳෙහි ගිදගනුවු. ඉක්බිති මම් ගිද ගෙන (පහත නිවන්තට) වැටිය ඇඳුනුවු. (එසඳ) පහත නිවීමක් මෙන් විතතයාගේ විමොක්ඛය වී.

මෙසෙසින් පට්ටාථා මෙහෙණ ගාථා කිවු යෑ.

පට්ටාථාපෙරිගාථා යි.

5. 11

117. බුසලාති ගහෙකාන ධඤ්ඤං කොට්ටනති මානවො¹
පුතනදුරාති පොසෙන්නා ධනං වින්දනති මානවො¹;
118. කරොථ බුඬසාසනං යං කඬා නානුකප්පති,
බිප්පං පාදති ධොවිකා එකමනෙත නිසිදථ,
වේතොසමථමනුසුතතා කරොථ බුඬසාසනං.
119. තස්සා තා චචනං සුඬා පටාචාරාය සාසනං,
පාදෙ පකඛාලසිකාන එකමනතා උපාවිසුං,
වේතොසමථමනුසුතතා අකංසු බුඬසාසනං.
120. රතතිසා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිං අනුසාරං,
රතතිසා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බවිකත්ථං විසොධිසුං,
රතතිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්කකිං පදලසුං.
121. උට්ඨාය පාදෙ වන්දිංසු කතා තෙ අනුසාසති,
ඉන්ද්‍රං භිද්දසා දෙවා සඞ්ඝාමෙ අපරාජිතං,
පුරකකඬා විහරියාම තෙවිජ්ජමහ අනාසවාති.

ඉන්ද්‍රං සුදං තිංසමතතා ථේරි භික්ෂුනියො ගාථායො අභාසිත්ථාති.

තිංසමතතාථේරි භික්ෂුනිගාථා.

5. 12

122. දුග්ගතාහං පුරෙ අසිං විබවා ච අපුතතිකා,
විනා මිතෙතගි ඤාතිති හතතවොලුසා නාගිගං.
123. පතනං දණ්ඩඤ්ච ගණනිකා භික්ඛමානා කුලාකුලං,
සිතුණෙනන ච ඩග්ගනති සතතවස්සාති වාරිගං.
124. භික්ෂුනිං පුත දිසවාන අතපානස්ස ලාභිනිං,
උපසඞ්ඝමමාවොචං පබ්බජ්ජං අනගාරිගං.
125. සා ච මං අනුකම්පාය පබ්බාජෙසි පටාචරා,
තතො මං ඔවදිකාන පරමජෙත්තිශොජ්ඣ.
126. තස්සාහං චචනං සුඬා අකාසිං අනුසාසතිං,
අමොසොය්‍යාය ඔවාදො තෙවිජ්ජමහි අනාසවාති.

ඉන්ද්‍රං සුදං වන්ද ථේරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

වන්දථේරිගාථා.

පඤ්චකතිපාතො නිට්ඨිතො.

6. 11

117. මිනිස්සු මොහොල් ගෙන ධාන්‍ය කොටහි. මිනිස්සු අඹුදරුවන් පුස්මින් ධනය ලබන්.
118. යම් අනුසස්සක් කොට නො නැවෙ ද ඒ බුදුසසුන් කරව, වහා පා දෙව විවෙකසාංනයෙකැ හිදුව. විතතගමපයෙහි යෙදි කමටහන් භාවනා විසින් බුද්ධාසනය කරව.
119. ඒ මෙහෙණු ඒ පටාචාරාවගේ ඔවා බස් අසා පා දෙව විවෙකසාංනයෙකැ හුන්හ. විතතගමපයෙහි යෙදුණාහු බුදුසසුන් කලහ.
120. ඊ පෙරයමැ පෙරවිසුකදවිලිවෙල සිහි කලහ. ඊ මැදියමැ දිවැස පිරිසිදු කලහ. ඊ අලුයමැ මොහුදරුකද බිඳලූහ.
121. හුනස්නෙන් නැගිසිට (නොපගේ අනුසසුන් කරනලද්දි) පසතවිහිටුවා පා වැන්දහ. තිදස්පුරවැසි දෙවියෝ සංග්‍රාමයෙහි දිනු ඉන්‍යයා සෙසින් (ඇපි නොප) පෙරටු කොට වාස කරමහ. ත්‍රිවිද්‍ය ඇති අනාසුව වූමහ.

මෙසෙසින් තිසක් පමණ මෙහෙණු ගාථා කිවු යැ.

හිංසකෙඨිගාථා සි.

6. 12

122. මම පෙර හිමියා නැති දුප්පතක් නැති දුක්පත් වූවක් වූමු. ශ්‍යතිමුත්තක් නැති වූමු. (එයින් මැ) බන්දිලි නො ලත්මු.
123. මම මැටිපය ද දඩුකඩක් ද ගෙන ගෙන් ගෙට සිහමින් ගිනොමණ යෙන් දුරෙමින් සත්වසක් හැසිරුණුමු.
124. යළි ආහාරපාන ලබනසුලු පටාචාරා මෙහෙණ දෑක ඇය කරා එලඹ සසුන්පැවිද්ද ('දෙනුමැනැවැ'යි) කිවු.
125. ඒ පටාචාරා මෙහෙණ ද අනුකම්පාසෙන් මා පැවිදි කලා. ඉක්බිති ඔවාදී මා පරමාර්ථයෙහි (කමටහන් කියා) යෙදු.
126. මම ඇය බස් අසා ඒ අනුසසුන් කලමු. ආයතීවගේ ඔවා නො සිස් විය. ත්‍රිවිද්‍යාපාන වූමු අනාසුව වූමු.

මෙසෙසින් වන්ද මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

වන්දකෙඨිගාථා සි.

පඤ්චකතිපාතය නිමි

6. ජක්කනිපාතො.

6. 1

127. යස්ස මග්ගං ත ජානාති ආගතස්ස ගතස්ස වා
තං කුතො ආගතං සත්තං මම පුතොනාති රොදගි.
128. මග්ගඤ්ච බොස්ස ජානාසි ආගතස්ස ගතස්ස වා
ත නං සමනුසොවෙසි එවං ධම්මා හි පාණිනො.
129. අයාවිතො තතාගච්ඡි අනනුඤ්ඤතො¹ ඉතො ගතො
කුතොවි නුත ආගතොච්චි වසිච්චා කතීපාගකං
ඉතො'පි අඤ්ඤාන ගතො තතො අඤ්ඤාන² ගච්ඡති.
130. පෙතො මනුස්සරුපෙන සංසරතොනා ගමිස්සති,
යථාගතො තථා ගතො කා තත්ථ පරිදෙවනා.
131. අබ්බති වත මෙ සලලං දුද්දසං හදයතිස්සිතං³
යා මෙ සොකපරෙතාස පුත්තසොකං වාපානුදි.
132. සාඨ් අබ්බුලුසලලාහං නිව්ඡිතා පරිනිබ්බතා
බුද්ධං ධම්මඤ්ච සබ්බඤ්ච උපෙමි සරණං මුනිං.

ඉත්ථං සුදං පඤ්චසතමතතා ථෙරි භික්ඛුනියො ගාථායො
අභාසිත්ථාති

පඤ්චසතමතතානං ථෙරිනං ගාථං.

6. 2

133. පුත්තසොකෙනහං අට්ඨා ඛිත්තචිත්තා විසඤ්ඤිතී,
නග්ගා පකිණ්ණකෙසි ච තෙන තෙන විවාරිතං.
134. වසිං⁴ සඛකාරකුටෙසු සුසානෙ රජියාසු ච
අවරිං තිණි වස්සාති බුප්පිපාසා සමප්පිතා.
135. අථගුසාසි⁵ සුගතං නගරං මිප්පිලං පතී,⁶
අදන්තානං දමෙතාරං සබ්බේඛිමකුතොගයං.
136. සපිත්තං⁷ පටිලභාන වන්දිත්තාන උපාවිසිං
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො.
137. නස්ස ධම්ම, සුණිත්තාන පබ්බජිං අනගාරිසං
සුඤ්ජනතී සන්ත්ථු වචනෙ සච්ඡාකාසිං පදා සිවං.
138. සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡින්නා පභිනා එතදන්තිකා
පරිඤ්ඤතා හි මෙ වන්ත්ථු යතො සොකානසමගාවො.

ඉත්ථං සුදං වාසෙට්ඨි ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

වාසෙට්ඨිථෙරිගාථා.

1. නානුඤ්ඤතො - මජ්ඣ. 2. හසතාවසඤ්ඤාන - මජ්ඣ. 3. හදයස්සිතං - මජ්ඣ.
4. වසි - මජ්ඣ. 5. අථගුසාසි PTS 6. ගතා - PTS 7. යංවිත්තං - PTS.

6. ජ්ඣකතිපාතය.

6. 1.

127. මෙලොවට ආවාටු හෝ මෙලොවින් ගියාටු හෝ යම් මා කෙනකුගේ ආශියමන නොදන්නේ ද, කොහි සිට ආවාටු ඒ සතකු ගෙන 'මාගේ පුත්‍රයා'යි අඩන්නෙහි ද?
128. මෙලොවට ආවාටු හෝ මෙලොවින් ගියාටු හෝ ඔහුගේ මග දන්නෙහි ද ඔහු ගෙන ගොත නොකරන්නෙහි ය. ප්‍රාචීනු මෙබදු සැඟවී ඇත්තාහු ය.
129. නොයදනාලදු වැ එලොවින් ආයේ ය, නොඅනුදන්නාලදු වැ මෙලොවින් ගියේ යැ නිසියම් ගතියක සිට මෙලොව අවුත් නිහිප දිනක් වැස මෙලොව්හුදු අත් ගතියකට පිළිසද විසින් ගියේ යැ එබිහුදු අත් හවසකට යෙයි.
130. මළේ මනුෂ්‍ය ආදී රූපයෙන් සැරිසරමින් යෙයි යම්සේ ආපේ වේ ද එසේ ගියේ යැ, එහිලා කවර පරිදෙවනාසෙක් ද!
131. යම් මෙහෙණක් නොකයෙන් මඩනාලද මාගේ පුත්‍රගොකය දුරලූ ද ඕනෙමෝ මාගේ නොදැකියගෙන ලය ඇසුරු කළ නොහ නමැති හුල එකානතයෙන් උදුරා ලු ය.
132. මම දැන් උදුරාලු හුල් ඇති වැ තාපණා නැති වැ පිරිනිවි බුදුන් දහම් සඟුන් සරණ කොට යෙමි.

මෙසෙසින් පන්සියක් පමණ තෙරැණිහු ගාථා කිහු.

පන්සියක් පමණ තෙරැණන්ගේ ගාථා යි

6. 2

133. මම් පුත්‍රගොකයෙන් පිහින වැ එහෙයින් මැ විසංඥ වැ එයින් මැ නගන වැ විසුල කෙහෙ ඇති වැ ඒ ඒ තැන හැසිරැණුවු.
134. කසලගොඩෙහි ද සොහොන්හි ද රියමග ද වාස කළවු. තුන්වසක්කල් සාපවසින් පෙළෙමින් හැසිරැණුවු.
135. අනතුරු ව විසුලුනුවර බලා වඩනා අදනතයන් දමනය කරන කොසිහුදු බිය නැති සුගත වූ සබ්බෙඛයන් වහන්සේ දුටුවු.
136. පියවි සිත් ලැබ වැද ඔබ කරා එළැඹුවු, ඒ ගොයුම්ගොත් බුදුහු මට අනුකම්පායෙන් දහම් දෙසුසේය.
137. ඔබ ගේ දහම් අසා සසුන්හි පැවිදි වූවු. බුද්ධ වචනයෙහි (ගාවනානුසොග ව්‍යයෙන්) යෙදෙමින් නිවැණ පදය පසක් කළු.
138. තෙල නිවන කෙළවර කොට ඇති සියලු ගොකයෝ මුලුසුත්ත ප්‍රතිණයහ යම් වස්තුයෙක ගොකසමඟවය වේ ද, මා විසින් ඒ වස්තුහු ත්‍රිවිධ පරිඥයෙන් දන්නා ලදහ.

මෙසෙසින් වාසෙට්ඨ මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

වසෙට්ඨ ථෙරිගාථා යි,

6. 3

139. දහරා නිං රූපවති අභමිටි දහරො සුචා,
පඤ්චබ්බිකෙන තුරිසෙන ඵභි බෙමෙ රමාමසෙ.
140. ඉදිනා පුඤ්ඤායෙන අභුරෙන පහභගුනා
අට්ටියාමි¹ ගරායාමි කාමතණ්ණා සමුග්ගා.
141. සතතිසුදුපමාකාමා ඛක්ඛාසං² අභිකුට්ඨනා
යං නිං කාමරතීං බුද්ධි අරතී දාති සා මම.³
142. සබ්බස්මි පිගතා නන්දි තමොක්කකො පදුලිනො
ඵං ජානාති පාපිම නිගතො කම්මසි අත්තක.
143. නක්කතතාති නමස්සන්තා අග්ගිං පටිච්චං වතෙ
යථාභුට්ඨං අජානන්තා බාලා සුද්ධිං අමඤ්ඤථ.
144. අභඤ්ච බො නමස්සන්ති සම්බුද්ධං පුරිසුත්තමං
පටිමුත්තං සබ්බදුක්ඛෙති සජ්ඣසාසනකාරිකාති.

ඉදං සුදං බෙමා ථෙරි ගාථායො අනාසිති.

බෙමාථෙරිගාථං.

6. 4

145. අලභකතා සුච්ඡන්තා මාලිනි වන්දනුක්කිතා
සබ්බාගරණසඤ්ජන්තා දුසිගණපුරකකිතා.
146. අන්තං පානඤ්ච අදාය ඛජ්ජභොජ්ජමනප්පකං
ගෙගතො නික්කම්භිතාන උග්ගානමතිගාරගිං.
147. තස්ම රමිතා කිලිප්පා අගච්ඡන්ති සකං සරං
විහාරං දුට්ඨං⁴ පටිසිං සාකෙතෙ අඤ්ජනං චනං.
148. දිස්සාන ලොකපඤ්ජානං වන්දිතාන උපාමිසිං
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය චක්ඛුමා.
149. සුචා ව බො මහෙයිස්ස සච්චං අපපටිවිජ්ජකං
තස්මච චිරජං ධම්මං චුස්සගිං අමතං පදං.
150. තතො විඤ්ඤාන සංඛම්මං පබ්බජ්. අනගාරිගං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා අමොඝං බුද්ධිසාසනං.

ඉදං සුදං සුජාතා ථෙරි ගාථායො අනාසිති.

සුජාතාථෙරිගාථං.

1 අදදසාමි - PTS.   2. ඛක්ඛාසං - PTS.   3. මම. - PTS.
4. දුක්ඛිං - PTS.

6. 3

139. බෙමාවෙනි තෝ යොවුන් විය පත් රූපවත්හු. මම ද යොවුන් පත් තරුණයෙමි. එව පසහභුරුයෙන් රමණය කරමිහ.
140. ආභුර වූ බිඳෙනසුළු මේ කුණුකයින් පිළිතුල් කරමි. විලි ඇති කරමි, කාමතෘෂණාවෝ වූලුසුන් කරන ලදහ.
141. කාමයෝ සැත්තල් වැනියහ, සකකියෝ ඔවුනට මස්ලොඹු වැනියහ, තෝ යම් කාමරතියක් කියෙහි ද, එය දැන් මට අරතියෙකි.
142. හැම තත්හි තෘෂණා නසන ලදී, මොහදුරු කද පළන ලදී, මාරය, මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නවුයෙහි.
143. බාලයෝ නකත් වදනාහු වනෙහි ගිනිදෙව් පුදනුවෝ යථා-භූතාචාර්ය නො දත්තාහු ඉදිකිය සිතුව.
144. මමත් පුරුෂොත්තම සමයක් සමුදායෙන් වදිමින් බුදුන් ගේ අනුසසුන්කරු වී හැම දුක්හි විදුණුමු.

මෙසෙයින් බෙමාථෙරි ගාථා කිවු ය.

බෙමාථෙරිගාථා යි.

6. 4

145. අලඞ්කාහ ව මනා අවජාදන ඇති ව මල්දම් ධර ව වඤ්ඤා-කලකයෙන් අනුලිප්ත ව සමාහරණයෙන් ගැවසු සිරුරු ඇති ව දුසිගණයා විසින් පුරස්කාන ව-
146. ආහාර හා පානවහි ද අනලප බාද්‍ය භොජ්‍ය ද ගෙන ගෙයින් නික්මැ උයනට එළැඹිමි.
147. එ උයන්හි රමණය කොට කෙළැ සියගෙට එන මම සාකෙත නුවර සමීපයෙහි වූ අඤ්ජනවන විහාරය දක්නට පිවිසිමි.
148. ලොවට පහත් වැනි බුදුන් දැක වැදැඹ බ කරා එළැඹිමි, ඒ පසැත් වූ බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට දහම් දෙසූහ.
149. මහජයී බුදුන් ගේ බස් අසා මම සත්‍යාප්තිවෙඩ කළමු, එ අසුන්හි මැ විරාගධම් සංකියාන අමානපදය පසක් කළමු.
150. ඉක්බිති දත් දහම් ඇති ව සසුන්හි පැවිදි වීම, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුසසුන් නො සිස් වෙයි.

මෙසෙයින් සුජාතාථෙරි ගාථා කිවු ය.

සුජාතා ථෙරිගාථා යි.

6. 5

151. උච්චි කුලෙ අහං ජාතා බහුච්ඡෙදන මහභිකූ
වණ්ණරූපෙන සමපන්නා ධිතා මෙහස්ස අනුජා.
152. පඤ්චා රාජපුතෙනහි සෙට්ඨිපුතෙනහි හිජ්ඣිතා¹
පිතු මෙ පෙසසි දුතං දෙථ මයං අනොපමං.
153. යතකකං තුලිතා එසා තුය්‍යං ධිතා අනුපමා
තතො අට්ඨගුණං දස්සං හිරඤ්ඤං රතනානි ව.
154. සාහං දිස්වාන සබ්බෙභිං ලොකජෙට්ඨං අනුතතරං
තස්ස පාදානි වජ්ඣිකා එකමනනං උපාපිසිං.
155. සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො
නිසින්නා අසනෙන තස්මිං චුස්සසිං² තතිං ඵලං.
156. තතො කෙසානි ජෙඤ්ඤාන පබ්බජිං අනගාරිදං
අජ්ජ මෙ සතතම් රතනි යතො තණ්හා විසොසිතා.

ඉදං සුදං අනොපමා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

අනොපමා ථෙරිගාථා.

6. 6

157. බුද්ධචිර නමොත්තරාස්ස සබ්බසත්තානමුත්තම
යො මං දුක්ඛා පමොචෙසි අඤ්ඤාඤච බහුකං ජතං.
158. සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤාතං ගෙතුනණ්ණා විසොසිතා
ගාමිකො අට්ඨබ්බිකො³ මග්ගො නිරොධො චුසිකො මයං.
159. මාතා පුතො පිතා භාතා අය්‍යකා ච පුරෙ අනුං
ඤ්ඤාචං අජානනානි සංසරිතං අනිබ්බිතං.
160. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අනාමො'යං සමුස්සයො
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො නජි දාති පුතබ්බවො.
161. අරභුචිරයෙ පභිතතෙන නිව්චං දළුපරක්කමෙ
සමග්ගෙ සාවකෙ පස්සෙ එසා බුද්ධාන වජ්ඣනා.
162. බහුතනං⁴ වත අජ්ඣාය මාතා ජනසි ගොතමං
ව්‍යාඨිමරණතුන්තානං දුක්ඛකඛ්ඛං ව්‍යපානුද්දිති.

ඉදං සුදං මහාපජාපතිගොතම් ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

මහාපජාපතිගොතම් ථෙරිගාථා.

1. හිජ්ඣිතා - PTS.

2. චුසිං - ට.

3. අරිසබ්බිකො - සිමු.

4. බහුතං - මජ්ඣං.

6. 5

151. මම බොහෝ තුෂ්ටිපත්ත ද්‍රව්‍ය ඇති මහද්ධන ඇති උදර වූ චෛත්‍යකුලයෙහි උපන්වූ. වණ්ණයෙන් හා රූපයෙන් සම්පන්න වූ මෙය නම් සිවු හට උරද දුවක් වූවු,
152. රජදරුවන් විසින් පහන ලදුව, සිවු දරුවන් විසින් කැමැති වන ලදුව, “මට අනොපමා දුව දෙව”යි මපිය හට දුකයකු වහි
153. තොප හේ දු වූ තෙල අනොපමාව යමනාක් බන වටහි දාලනා කරන ලද ද, එයට වඩා අවගුණයක් ගිරණය හා රත්ත දෙමි, කියා සි.
154. ඒ මම ලොකජෝශ්‍ය වූ අනුනතර වූ සම්බුද්ධන් දෑක ඔබ හේ ප, වැද එකත්පස් වැ හුනුවූ.
155. ඒ ගොසුම්ගොත් බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට දහම් දෙසුහු, එ අසුන්හි හුන් මම අනගාමිඵල පසක් කලුවූ.
156. ඉක්බිති කෙස් බහා සසුන්හි පැවිදි වූවු, යම් දිනෙක නෑෂණා හස්තා ලද ද එතැන් සිට මට අද සත්වන දිනය සි.

මෙසෙයින් අනොපමාපේරි ගාමා කිවු ය.

අනොපමාපේරි ගාමා සි.

6. 6.

157. යමෙක් සසරදුකින් මා හා අන්‍ය බොහෝ ජනයාත් මුදලි ද සඵ සමොන්නම වූ බුද්ධචරියන් වහන්ස, ඒ තොප වහන්සේට නමසකාර වේවා.
158. මා විසින් හැම දුක් සඵාකාරයෙන් දන්තා ලද, ගෙතු නෑෂණාව නස්තා ලද, අරිඅට්ඨිමන ද නිරොධය ද ඥානසංගියෙන් පහස්තා ලදි.
159. මම (ප්‍රවෘත්ති ගෙතු ආදි) යථාභූතාභිස තො දන්මින් සසර-මුක්තදෙහි පිහිටක් තො ලබමින් අපරාපරොන්‍යපත්ති විසින් සැරිසැරිම්. අතිතයෙහි වරෙක මවු වූවු, වරෙක පුත් වූවු. වරෙක පිය වූවු වරෙක සොහොයුරු වූවු, වරෙක මුත්ත වූවු.
160. මා විසින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුවණසිත් දක්නා ලදහ. මේ අන්තිම දෙහය වෙයි, ජාති සංසාරය කෂිණ විය. දැන් පුනර්භවයෙක් නැත.
161. රුකුළු වැර ඇති නිවනට මෙහෙයු සිත් ඇති සත්‍යයෙන් දුස් පරාක්‍රම ඇති ශීලදිත් සමග ව සිටි සම්මත් දකුණු. තෙල වන්දනා ඒ බුදුනට වෙයි.
162. මහාමායා තොමෝ බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස මා ගොසුම්-ගොත් බුද්ධන් ප්‍රසව කලා (එසේ මා යා) ව්‍යාධි මරණ දෙකින් පෙළෙන්නුත් හේ දුඛරාශිය බැහැර කළේ සි.

මෙසෙයින් මහාප්‍රජාපති ගොතමී මෙහෙණ ගාමා කිවු ය.

මහාප්‍රජාපති ගොතමීපේරි ගාමා සි.

6. 7

163. ගුහෙන යදන්ථං පබ්බජ්ජාං හිමා පුත්තං පසුං පිඨං
තමෙව අනුමුඛෙහි මා විතතස්ස වසං ගමි.
164. විතෙතනා වඤ්චිතා සහතා මාරස්ස විසයෙ රතා
අනුකථාතිසංසාරං සන්ධාවන්ති අවිදුසු
165. කාමච්ඡද්දාදා ව්‍යාපාදං සක්කායදිට්ඨිමෙව ච
සිලබ්බතපරාමාසං විවික්ච්ඡදා පඤ්චමං.
166. සඤ්ඤාජනාති එතාන් පජ්ඣිකාන හිකමුනි,
ඔරමාගමනීයාති නයිදං පුනරෙහිසි.
167. රාගං මානං අවිජ්ජාදා උභවච්ඡාදා විචජ්ජය,
සඤ්ඤාජනාති ඡේකාන දුක්ඛස්සන්තං කාරිස්සයි.
168. බෙපෙකා ජාතිසංසාරං පරිඤ්ඤාය පුනබ්බවං
දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිව්ඡාතා උපසන්නා චරිස්සයිති.

ඉන්ධං සුදං ගුහතා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

ගුහතාථෙරිගාථා.

6. 8

169. චතුක්ඛිත්තුං පඤ්චක්ඛිත්තුං විහාරා උපතික්ඛමි
අලභා වෙනසො සන්තිං විහෙත අවසවන්ති.
170. හිකමුනිං උපසම්බලම සක්කව්චං පරිපුච්ඡහං,
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි ධාතු අයතනාති ච.
171. චත්තාරි අරියසල්ලාති ඉන්ද්‍රියාති බලාති ච,
බොජ්ඣංගධම්මානිකං මග්ගං උත්තමජායස්ස පත්තියා.
172. තස්සාගං වචනං සුඤ්ඤා කරොන්ති අනුසංසතිං,
රත්තිසා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං.
173. රත්තිසා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බවක්ඛං විසොධස්සං,
රත්තිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්ඛකං පදලස්සිං.
174. පිතිසුබ්බෙත ච කායං ඵරිකා විහරිං තදා,
සත්තමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛකං පදලස්සාති.

ඉන්ධං සුදං විජයා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

විජයාථෙරිගාථා.

..ජකකතිපාතො නිට්ඨිතො.

6. 7

163. ගුහ්‍යාවෙති, ප්‍රිය වූ පුතු ද වසුව ද හැරපියා යම් කෙලන-
පරිනිවෘත්ත සකක පරිනිවෘත්තයක් සදහා බ්‍රමසරවස් කැමැතිවනලද ද
එය මැ පුනපුනා වබව, විතතවගැට නහමක් යා.
164. විතතයා විසින් නුඵ කරනලද අවිච්ඡිත් සතතියෝ මාරයානේ
විෂයෙහි ඇලුණහු නොයෙක් ජාතිසංසාරයෙහි දිවෙති.
165. කාමච්ඡද්දය ව්‍යාපාදය සතකායදූපිත ශීලව්‍රිතපරාමයෙහි පස්වැනි
විවිධතසා සි.
166. කාමබාහුවට පමුණුවන්නට නිසි තෙල සංයෝජනයන් අනගමි
මගින් හැරපියා මෙහෙණ නැවත මේ හවසට නො ඒ.
167. රූපාරූපරාග ද මානස ද අවිදු ද ඕඤ්ඤාසය ද හැර පඤ්ච
උඤ්ඤායෙහි සංයෝජනයනුදු සිදු දුක් කෙලවර කරව.
168. ජාතිසංසාරය ඤාය කොට පුනභිවය පිරිසිදු ගෙන ඉහානම්යෙහි ම
නිසානාමණ වැ උපගාන්ත වැ ඉරිගම් පවත්ව.

මෙසෙසින් ගුහ්‍යා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

ගුහ්‍යාථෙරිගාථා සි.

6. 8

169. විතතයෙහි අවසරවර්ති වැ විතතයානන්ධ නො ලදින් සතර පස්
වරක් විසාරයෙන් නික්ම ගියමු.
- 170-171. බෙමා මෙහෙණ කරා එළඹ මම සකසා පරිපෘච්ඡා කළමු.
මට නිවෘත්තප්‍රාප්තිය සදහා බාහුආයතනයෝ යැ වතුරාසී-
සත්‍යයෝ යැ ශ්‍රද්ධාදි ඉන්ද්‍රියයෝ යැ ශ්‍රද්ධාදි බලයෝ යැ බොධිසත්‍ය
හා අපොච්ඡිකමාගී යැ යන දහම් දෙසූ.
172. මම ඇඟයේ බස් අසා අනුසත්‍යත් කරමින් රැය පළමු යමැ
සුචිතිවෘත්තානුගත ඥානය සිහි කළමු.
173. රැය මැදුම් යමැ දිවැස්ගුණි කළමු. රැය පැසිම් යමැ මොහස්සකකිය
බිදු මු.
174. එකලැ ප්‍රතිසුඛයෙන් තාමකය සපයී කොට ගෙන වාස කළමු.
සත්වන දින මොහසකකිය බිදපියා පාදප්‍රසාරණ ද කළමු.

මෙසෙසින් විජයා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විජයාථෙරිගාථා සි

ඡක්කතිපාතය නිමි.

7. සත්තකතිපාතො

7. 1

175. මුසලානි ගහෙකාන ඛණ්දාං කොට්ඨනනි මානවා,
පුත්තදුරානි පොසෙන්නා ඛනං විජුනනි මානවා.
176. සට්ඨං බුද්ධසාසනෙ යං කතා නානුකප්පති,
බිප්පං පාදානි බොවිකා ඵකමන්නං නිසිද්දං.
177. විත්තං උපට්ඨපෙකාන ඵකග්ගං සුසමාහිතං,
පට්ඨවෙකකථ සඛ්ඛාරෙ පරතො නො ච අත්තතො.
178. තසාංභං චචනං සුකා පටාචාරානුසාසනං,
පාදෙ පකඛාලසිකාන ඵකමන්නෙ උපාචිසිං.
179. රතතිසා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං,
රතතිසා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බචකත්ථං විසොධසිං.
180. රතතිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොකකකිං පදාලසිං,
තෙවිජ්ජා අථ ථුට්ඨාසිං කතා තෙ අනුසාසනි
181. සක්කංච දෙවා තිදසා සඛිතාමෙ අපරාජිතා,
පුරකකතා විහරාමි තෙවිජ්ජමති අනාසවාති.

ඉදං සුදං උත්තරා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

උත්තරාථර්ගංථා.

7. 2

182. සතිං උපට්ඨපෙකාන භික්ඛුනි භාවිතිජ්ඣයා,
පට්චිජ්ඣි පදා සත්තං සඛ්ඛාරූපසමං සුඛං.
183. කනනු උද්දියා මුණ්ඛාසි සමනිච්ඡි දියාසි,
න ච රොවෙසි පාසණ්ඛෙ කිම්දං චරසි මොමුහා.
184. ඉතො බතිභා පාසණ්ඛා දිට්ඨියො උපතිසසිතා,
න තෙ ඛමමං විජාගන්ති න තෙ ඛමමස්ස කොචිදා.
185. අජි සත්තාකුලෙ ජාතො බුද්ධො අප්පට්ඨග්ගලො,
තො මෙ ඛමමමදෙසෙසි දිට්ඨිනං සමතිකකමං.

7. සන්නකතිපාඨය.

7. 1

175. මනුෂ්‍යයෝ මොහොල් ගෙන ධාන්‍ය කොටති. මනුෂ්‍යයෝ අභිදරුවන් පුස්තානු ධනය ලබන්.
176. යම් අනුශාසනාවක් කොට පසුව නො තැවේද ඒ බුද්ධානු-ශාසනාවෙහි ව්‍යායාම කරව. ව්‍යා දෙපා දෙවා එකත්පසෙක ගිදගනුව.
177. සිත එකඟ කොට සුසමාසිත කොට ඵලවාගෙන සංසකාරයන් අනාතම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා කරව, ආතම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂා නො කරව.
178. මම ඇඟහේ මේ පට්ඨාපාරානුශාසනා වචනය අසා දෙපා දෙව එකත්පසෙක ගිදගනුව.
179. රූය පෙරයමැ පුළුච්චාසය සිහි කළමු. රූය මැදුම්යමැ දිව්‍යය ගුණි කළමු.
180. රූය පාසුඵයමැ මොහසකකිංසු බිද ලුමු. ඉක්බිති ත්‍රිවිදුප්‍රාණ වැ නැගිසිටියමු. නොපහේ අනුසසුන් කළමු.
181. ත්‍රිදශදෙවියන් සඬග්‍රාමයෙහි ලා දිනු ශක්‍රයා වට කොට සිටුනාක් සෙසින් පෙරවු කොට ගෙන වාස කරමි. ආසුඵ රහිත වැ ත්‍රිවිදු-ප්‍රාණ වැ වාස කරමි.

මෙතෙසින් උත්තරා මෙහෙණ ගාථා නිවු යැ

උත්තරාථථිගාථා සි.

7. 2

182. කායාදියෙහි සිහි ඵලවා (ආයබ්බාගිනාවතායෙන්) භාවිත ප්‍රභාදි ඉදුරන් ඇති තෙල මෙහෙණ සමීසංසකාරයනට උපගම හෙතු වූ අත්‍යන්තසුඛ නිවෘණ පදය ප්‍රතිවේධ කළා, (වාලා මෙහෙණ මරුට මෙසේ කිවු යැ)
183. (තෙසි) කවරක්හු උදෙසා මුඩු කළහ, මෙහෙණක සෙසින් දක්නහු. පාමණ්ඩයන් නො රැස්නහු, සමුද්ධ වැ කුමට ඇවිදිනහු ද? (මාරයා හේ බසි.)
184. ශාඛතාදි දෂටින් ඇසුරු කළ පාමණ්ඩයෝ මෙසස්තෙන් බැහැර වෙති, ඔහු ධම්මය නො දනිති, ඔහු ධම්මකොවිද නො වෙති.
185. ශාක්‍යකුලයෙහි ජාත වූ අප්‍රතිප්‍රභාල වූ සමසක් සලුභිකයන් වහන්සේ කෙතෙක් ඇත, උන් වහන්සේ මට දෑමි සමගි-ක්‍රමණොපාය වූ දහමක් දෙසුන.

186. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨභිතිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනං.
187. තස්සාහං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
188. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛකො පදලිතො,
එවං ජානාති පාපිම නිගතො තිමසි අත්තකාති.

ඉදං සුදං චාලා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

වංචාඤ්චරිගාථා.

7. 3

189. සභ්මතී චක්ඛමතී භික්ඛුතී භාවිතින්ද්‍රියා,
පටිවිජ්ඣි පදා සත්තං අකාපුරිසසෙවිනං.
190. කීනනු ජාතිං න රොවෙසි ජාතො කාමාති භුඤ්ජති,
භුඤ්ජාති කාමරතියො මාත්‍ර පට්ඨානුතාපිතී.
191. ජාතස්ස මරණං භොති භස්ථපාදනජේදනං,
වබ්බකිපරිකෙලාසං ජාතො දුක්ඛං නිගච්ජති.
192. අත්ථි සකාසකුලෙ ජාතො සමබ්බද්ධො අපරාජිතො,
සො මෙ ධම්මමදෙතෙසි ජාතියා සමතික්කමං.
193. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨභිතිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනං.
194. තස්සාහං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
195. සබ්බස්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛකො පදලිතො,
එවං ජානාති පාපිම නිගතො තිමසි අත්තකාති.

ඉදං සුදං උපමාලාථෙරි ගාථායො අභාසිති.

උපමාලාඤ්චරිගාථා.

සත්තකතීපාථො නිට්ඨිතො.

- 186. දුඛසත්තං යා දුඛසමුදයසත්තං යා දුඛනිරෝධසත්තං යා දුකෙතො-
පගමය කරා පමුණුවන ආයතීඤ්චාඛිකමාගීසත්තං යා යන මේ යා.
- 187. මම උන් වහන්සේ ගේ බස් අසා සස්තෙහි ඇලුම් ඇති වා වාස
කළමු, ත්‍රිවිධ විද්‍යාවේ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ දනුසසුන් කරන ලදී.
- 188. හාම තැන්හි තෘෂණා නසන ලද, මොහසකකික බිදිනලදී, පවිටු
මාරය මෙසේ දනු, අන්තකය තෝ නටුසෙහි.

මෙසෙයින් වාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

වාලාථෙරිගාථා යි.

7. 3

- 189. සමාහිමන් වූ ප්‍රඥවක්‍ෂුයින් චක්‍ෂුර්මන් වූ වැඩු ශ්‍රද්ධාදී ඉදුරන්
ඇති තෙල මෙහෙණ බුද්ධාදී ආයතීන් විසින් සෙවුනා ලද
ශාන්තපද සඬ්ඛ්‍යාත නිවන ප්‍රතිවේධ කළා, (උපවාලා මෙහෙණ
මෙසේ උදන් ඇනු.)
- 120. සම්භෙයකින් ජාතිය නො රැස්නහු නම්, එයට කරුණු කිම.
උපන්නේ රූපාදී කාමයන් වලද කෙරේ. කාමරහි වලදව.
පසු වා හො තාවෙනු වව. (මාරයා කී.)
- 191. උපන්නාහට මරණ වෙයි. (උපන් හෙයින්) අත්පා යිදුම් වෙයි,
ජීවිතභාගි මුළුප්‍රභාරාදී) වධ පරිභෙලන හා (කාරාගාහවාසාදී)
බඩ පරිභෙලන වෙයි, මෙසෙයින් උපන්නේ දුකට පැමිණෙයි.
- 192. ශාක්‍යකුලයෙහි උපන් අපරාජිත වූ සමාස්ත සම්බුද්ධයන් වහන්සේ
කෙනෙක් ඇත. උන් වහන්සේ මට ජාති සමිතික්‍රමණොපාය වූ
දහමක් දෙසුසේක.
- 123. දුඛසත්තං යා දුඛසමුදයසත්තං සත්තං යා දුඛනිරෝධසත්තං යා
දුකෙතොපගමය කරා පමුණුවන ආයතීඤ්චාඛික මාගීසත්තං යි.
- 194. මම උන් වහන්සේ ගේ වචන අසා සස්තෙහි ඇලුම් ඇති වා
වාස කළමු (මා විසින්) ත්‍රිවිධ ලබනලද බුදුසසුන් කරන ලදී.
- 195. හාම තැන්හි නැදි සඬ්ඛ්‍යාත තෘෂණා නසන ලද, මොහසකකික
පලන ලද්දේ යා. පවිටු මාරය මෙසේ දනුව, අන්තකය තෝ
නටුසෙහි.

මෙසෙයින් උපවාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා

උපවාලාථෙරිගාථා යි.

සත්තකනිපාතය නිමි.

8. අට්ඨකතීපාථො

8. 1

196. භික්ඛුනී සීලසම්පන්නා ඉන්ද්‍රියෙසු සුභංවුතා,
අබ්ගචෙජ් පදං සන්නං අසෙවනකමොජවං.
197. තාවතීංසා ච සාමා ච තුසිතා වාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා සෙ දෙවා වසවතතීනො,
තත්ථ විහතං පඤ්ඤෙහි යත්තෙ වුසිතං පුරෙ.
198. තාවතීංසා ච සාමා ච තුසිතා වාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතීනො දෙවා සෙ දෙවා වසවතතීනො.
199. කාලං කාලං භවාභවං සක්කායසම්මි පුරකඛතා,
අවිනිවතතා සක්කායා ජාතිමරණසාරිනො.
200. සබ්බො අද්දපිතො ලොකො සබ්බො ලොකො පද්දපිතො,
සබ්බො පජ්ජුලිතො ලොකො සබ්බො ලොකො පකම්පිතො.
201. අකම්පිසං අතුලිසං අපුප්ප්ජනසෙවිතං,
බුද්ධො ච ධම්මං දෙසෙසි තත්ත මෙ තීරතො මනො.
202. තස්සාහං චචනං සුඤ්ඤා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිය්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
203. සබ්බත්ථ විහතා නාන්දි තමොක්ඛකො පද්දලිතො,
ඵචං ජානාහි පාපිම නිගතො කම්මසි අත්තකාති.

ඉත්ථා සුදං සිසුපවාලා පෙරි ගාථායො අනාසිති.

සිසුපවාලාපථප්පගාථා

අට්ඨකතීපාථො නිවසිතො,

8. අට්ඨකනිපාතය

8. 1

196. පරිශුභිලාසෙත් සුභත වූ ඉන්ද්‍රියයෙහි මොනොවට සංවෘත වූ මෙහෙණ අව්‍යාසෙක වූ ස්වභාවමධුර වූ ශාන්තපද සංකිතාන නිමාණය ලබන්නී යා, (සිසුපවාලා මෙහෙණ කිවු යා.)
197. යම් දෙව් කෙනකුත් කෙරෙහි පෙර ති විසින් වාස කරන ලද ද යම් තව්තිසාවාසි දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද යාම දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද නුමිතදෙව්කෙනෙක් ඇද්ද නිමමාණරතී දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද වශවර්තී දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුන් කෙරෙහි සිත් පිහිටුවාලව, (මාරයා කි.)
198. තමිතිසාවාසි වූත් යාමවාසි වූත් නුමිතවාසි වූත්, යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, නිමමාණරතීවාසි යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් වශවර්තී දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, (ඔහු හැම)
199. ඒ ඒ කල හවයෙන් හවයෙහි සකකිපඤ්චකයෙහි පුරසකාතයා-කාරිව පිහිටියාහු වෙති. සකකිපඤ්චකය ඉක්ම නොගියාහු ජාති-මරණ අනුව යත්තාහු වෙති.
200. හැම ලොව රාගාදීන් අභිලාශත්තේ වෙයි, හැම ලොව එයින් මා ප්‍රදීප්ත වෙයි, හැම ලොව වෙසෙසින් ජාලිත වෙයි. හැම ලොව මෙසේ ප්‍රකම්පිත වෙයි.
201. සමයක් සමුදායෙන් වහන්සේ කම්පා නො කළ හෙත නුලනා නො කළ හෙත ආයාසීයත් විසින් සෙවුනා ලද නවලොච්ඡුරා දහම් දෙසුසේක, එහිලා මාණ් සිත නිරත වෙයි.
202. මම ඔබගේ බස් අතා ශාසනයෙහි නිරතවූ වාස කළමු. ත්‍රිවිද්‍යාවේ ලබනලදහ. බුද්ධිශාසනය කරන ලදී.
203. හැම තැන තැන්වෙන්, නසන ලද, මොහසකකිය බිඳිනලදී. පව්ව මාරය මෙසේ දහු, අන්තකය තෝ නවුයෙහි.

මෙහෙසින් සිසුපවාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යා.

සිසුපවාලාපථරිගාථා සි.

අට්ඨකනිපාතය නිමි.

9. නවකනිපාතො

9. 1

204. මා සු තෙ වඩ්ඪ ලොකමහි වනථො අහු කුදුවනං,
මා පුත්තක පුත්තපුත්තං අහු දුක්ඛස්ස ගාගිමා.
205. සුඛං හි වඩ්ඪ මුනසො අනෙජා ජිනාසංසයා,
සිතිභූතා දමප්පතා; විහරන්ති අනාසවා.
206. තෙහානුච්ඡිණ්ණං ඉසිති මග්ගං දුස්සනපතනියා,
දුක්ඛස්ස නාකිරියා; කං වඩ්ඪ අනුමුභග.
207. විසාරදව හණ්ඨ එතමන්ථං ජනෙතති මෙ,
මඤ්ඤමි නුත මාමිකෙ වනථො තෙ න විජ්ජති.
208. යෙ කෙපි වඩ්ඪ සංඛාරා හිනා උක්ඛට්ඨමජ්ඣමා;
අඤ්ඤපි අඤ්ඤමහොතාපි වනථො මෙ න විජ්ජති.
209. සබ්බෙ මෙ අාසවා බිණා අප්පමනාස්ස ක්කාසතො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
210. උලාරං වත මෙ මාතා පතොදං සමවස්සරි,
පරමන්ඨංගිතා; ගාථා; යථාපි අනුකම්පිතා.
211. නස්සාහං චචනං සුචා; අනුසිට්ඨිං ජනෙතතියා,
ධම්මසංවේගමාපාදිං යොගකෙඛමස්ස පතනියා.
212. සොහං පබාහපභිතතො; රතනිඤ්චමතඤ්ඤො,
මාතරා වොදිතො; සනොතා; අපුඨිං සනතිමුත්තමනති.

ඉන්ද්‍රං සුදං වඩ්ඪමාතා; ථෙරි ගාථායො අගාසිති.

වඩ්ඪමාතාපථරිගාථා.

නවකනිපාතො නිද්ධිතො.

9. නවකතිපානය.

9. 1

204. දරුව වඩසිය, සත්ථලොකයෙහි හා සංඝකාර ලොකයෙහි ද කෙලහනාමණායෙක් තටි කිසි කලෙක නහමක් වේවා, පුනාපුනා ජාති ආදි දුකට නහමක් ශිඞ් වේවා.
205. වඩසිය, තාමණා රහිත වූ ප්‍රතිණ වූ චිච්ඡින්නා ඇති කෙලහා-භාවයෙන් සිහිල් වූ ඉන්ද්‍රියදමනයට පැමිණි ඤිණාසුව වූ මුනිහු සුවසේ වෙසෙත්.
206. වඩසිය, තෝ ඒ ඤිණාසුව යාමින් විසින් පිළිපදනාලද ගමට විදුහිනාමානිය ඥානදායකයාගේ අභිගමය පිණිස සියලු වාහනදුඛය කෙළවර කරනු පිණිස වඩව.
207. මැණියෙහි, තෙපි විහාරද ව මෙන් තෙල බවා මට කිසිත් නොසිතා, මාගේ මැණියෙහි, එකත්තෙන් තොපට ගාහමුනප්‍රමමානු වනටයෙකුදු නැතැයි හැඟිමි.
208. වඩසිය, හිත උතකාමව මධ්‍යම වූ යමකිසි සංඝකාහ ධම් කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනතුරෙහි අණු වූ ද අණුමානු වූ ද වනටයෙක් මට නැත.
209. අප්‍රමාද වැ ධ්‍යාන කරන මට හැම ආසුවයෝ ඤය වූහ, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදි.
210. මාගේ මම අනුකම්පා ඇතියක සෙයින් ('මා සු තෙ වඩසි ලොකවත්' ආදි) පරමාරි සංගිත වූ මහත් වූ අවවාද පතොදයක් පැවැත්වූ යි.
211. මම ඒ මමගේ අනුගායනාවචන අසා යොගස්සම සංඛ්‍යාන නිවනට පැමිණෙනු පිණිස ධම්මංවෙගයට පැමිණියෙමි.
212. ඒ මම දවරය නො මැලි වැ සහර සමයක් ප්‍රධන්විසිතියෙන් නිවනට මෙහෙයු සිත් ඇතියෙමි මම විසින් වොදනා කරන ලද්දෙමි අනුහතර ශාතභි සංඛ්‍යාත නිවන පසක් කෙළෙමි.

මෙසෙයින් වඩසිමාතා මෙහෙණ ගාථා කියු.

වඩසිමාතා ථෙරිගාථා සි.

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1

213. කල්‍යාණමිත්තතා මුඛිතා ලොකං ආදිසා වණ්ණිතා,
කල්‍යාණමිත්තෙහ භජමානො අපි බාලො පණ්ණිතො අසා.
214. හජ්ඣබ්බා සපජුරිසා පඤ්ඤා නථා වසිංහි¹ හජ්ඣනානං,
භජමානො සපජුරිසෙ සබ්බෙහිපි දුක්ඛෙහි පමුච්චොය්.²
215. දුක්ඛස්ස චිජානෙය්‍ය දුක්ඛස්ස ච සමුදයං නිරෝධං
අට්ඨබ්බිකස්ස ඔග්ගං වත්තාරපි අරියසම්මානි.
216. දුක්ඛා ඉතිභාවො අක්ඛාතො පුරිසදම්මසාරථිනා,
සපත්තිකම්පි දුක්ඛං අපෙකම්මා³ සක්ඛං චිජාතායො.
217. භලකෙ අපි කන්තන්ති සුබ්බමාලිනියො විසාග් බාදන්ති,
ජනමාරකමජ්ඣගතා උභොපි ව්‍යසන්තානි අනුභොගන්ති.
218. උපවිජ්ඣාසු ගච්ඡන්ති අද්දසාහං පතීං මහං
පඤ්චගි විජායිත්වාහ අප්පත්තාව සකං සරං.
219. දෝ පුත්තා කාලකතා පතී ච පඤ්ච මතො කපණ්ණිකාය,
මාතා පිතා ච භාතා බ්‍යගන්ති ච එකච්ඡිකායං.
220. ඛිණ්කුලිසෙ කපණේ අනුගුතා තෙ දුක්ඛං අපරිමාණං
අසසු ච තෙ පව්වතං බහුති ජාතිසහස්සානි,
221. වසිතා සුසානමජ්ඣෙ අපොපි බාදිතානි පුත්තමංසානි
භතකුලිකා සබ්බගරහිතා මතපත්තිකා අමතං අබ්ගච්ඡි.
222. භාවිතො මෙ මග්ගො අරියො අට්ඨබ්බිකො අමතගාමී,
නිබ්බානං සච්ඡිකතං ධම්මාදිසං අපෙකම්මං.
- 223 අභමමති කන්තසල්ලා ඔහිතභාරා කතං හි කරණීයං,
කිසාගොතම් පේරි විමුත්තවිත්තා ඉමං අභණ්ණිති.

ඉත්ථං සුදං කිසාගොතම් පේරි ගාථායො අභාසිති.

කිරාමගොතම් පඨරිගාථා.

එකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො

11. එකාදශනිපාතය.

11. 1

213. ඥාණාන් වහන්සේ විසින් සන්ඤ්ඤාකය උදෙසා කල්‍යාණමිත්‍ර භාවය පසස්තාලදී. කල්‍යාණමිත්‍රයන් සෙවුනා (පළමු) මුස වූයේ පවා (පසු වැ) පණ්ඩිත වන්නේ යැ.
214. (බුද්ධාදී) සන්පුරුෂයෝ හජන කළ යුත්තාහ. එසේ හජන කරනුවන් ගේ ප්‍රඥ වැඩෙයි. සන්පුරුෂයන් හජනය කරන්නේ හැම (ජාත්‍යාදී) දුකින් මිදෙන්නේ යැ.
215. (සන්පුරුෂයන්) සෙවුනේ, දුඛයන් දැනගන්නේ යැ. දුඛයාගේ පාමුදයන් නිරෝධයන් (නිරෝධොපාය වූ) අමාඛගමාගීයන් (යන) සතර ආයතීයත්‍යය දැනගන්නේ යැ.
216. පුරුෂදම්‍යසාරවි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්‍රිභාවය දුකැ'යි වදාරනලද. සපතනින් ඇති බව ද දුකෙකි. ඇතැම්හු වරක් වැදුවාහු - (විජායන දුක් නො සහමින්)
217. සිය ගෙල ද සිදුහි, සියුමැලියෝ විස කති, කුණ්ණිතමුසුගහි ඇත්තාහු (ගහි-ගර්හිනි) දෙදෙන මැ මාරණාන්තික ව්‍යසනයනට පැමිණෙති.
218. ලං වැ සිටි වදහ කල් ඇති වැ ගෙට යන මම සිය ගෙට නො පැමිණ මැ මහ දරුවන් වදා (පිහිට පිණිස ගිය) හිමියා මලහු දුටුමු.
219. දුගි වූ මාගේ පුත්‍රයෝ දෙදෙන කල්‍යාණ කළහ. හිමියා දුෂ්මන මලේ යැ, එක් මැ දරසැයෙහි මවු පිය සොහොවුරු දුවෙහි, (එ ද දුටුමු.)
220. ඝෟස වැ ගිය කුලගොත් ඇත්තිය, දිළිඳු නැතැත්තිය, ති විසින් අප්‍රමාණ දුක් වලදනා ලදී. බොහෝ දහස්ගණන් ජාතියෙහි තිගේ කඳුළු ද පැවැතිණ.
221. සොහොන් මැද වුසුමු, යළිදු පුත්‍රමාංග කනලදී, නටකුල ඇති වූමු, සඵජනයා විසින් ගර්හිත වූමු, මල හිමියා ඇතික වූමු, (එනෙකුදු වුව) නිවන් අවබෝධ කලා.
222. මා විසින් අමානගාමි වූ ආයතීයමාඛික මාගීය භාවිත විස. නිවන් පසක් කරනලදී, මෙසේ මම ධම්මය ආදර්ශ දිට්මු.
223. මම සිදුලු රාගාදී හුල් ඇති ව බහා තැබූ කෙලෙස්බර ඇති වූමු. (පරිඤ්චාදී සොලොස්) කරණි කරනලදී. මිදුණුසින් ඇති කිසාගොතමි මෙහෙණ මෙ කරුණ කිටු යැ.

මෙසෙයින් කිසාගොතමි මෙහෙණ ගාථා කිටු යැ.

කිසාගොතමි ථෙරිගාථා සි.

එකාදශනිපාතය නිමි

12. ආදසනිපාතො.

12. 1

224. උභො මාතා ච පිතා ච මයං ආසුං¹ සපතනියො,
තස්සා මෙ අහු සංවෙගො අබ්බුතො ලොමහංසනො.
225. ධිරස්සු කාමා අසුචි දුග්ගතිං බහු කණ්ටකා,
ගජා මාතා ච පිතා ච සහරියා මයං අහුං.
226. කාමෙසාදිනවං දිසවා නොකකම්මං දට්ඨු බෙමනො,
සා පබ්බජි රාජගහෙ අගාරස්මානගාරියං.
227. පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛුං² විසොධිතං,
වෙතොපරිච්ඡෙදාණ්ණං සොනධාතු විසොධිතා.
228. ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පතොතො මෙ ආසවකකියො,
ජලුහිණ්ණො සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
229. ඉද්ධියා අභිතිමමිකා චතුරස්සරථං අහං,
බුද්ධස්ස පාදෙ චජ්ඣිකා ලොකනාථස්ස නාදිතො.
230. සුපුළුචිතස්ස උපගමම පාදපං,
එකා තුවං තිට්ඨාසි සාලමුලෙ
න වාපි තෙ දුතියො අනපි කොචි
න තිං බාලෙ භාගසි ධුතනකානං.
231. සතං සහස්සානපි ධුතනකානං
සමාගතා එදිසකා හවෙය්සං
ලොමං න ඉඤ්ඤා නපි සමපවෙධෙ
තිං මෙ තුවං මාර කරස්සසෙකො.
232. එසා අනතරධායාමි කුවරිං වා පවිසාමි තෙ
හමුකනතරෙ වා තිට්ඨාමි තිට්ඨනතිං මං න දකබ්බි.
233. විතතමහි වසිභුතාහං ඉද්ධිපාදා සුභාවිතා
ජ මෙ අහිණ්ණො සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
234. සහතිසුලුපමා කාමා බකාසං අභිකුචවතා,
ගං තිං කාමරතිං බුද්ධි අරනිදති සා මම.
235. සබ්බජා විහතා නඤ්ඤි තමොකකිකො පදාලිතො,
ථවං ජානාහි පාපිම නිහතො තිට්ඨ අනතකාති.

ඉතං සුදං උපලවණ්ණං පෙරි ගාථායො අභාසිති.

උපලවණ්ණාපරිගාථා.

ආදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

12. ද්විතීයාදිය

12. i

224. මවන් ද්විතීයාදිය යන අපි දෙදෙන සපතනි වූමහ, ඒ මට අදහන වූ ලොවුදහගන්වන සංවේගයෙන් වී.
225. නිකු වේවා, කාමයෝ අපවිත්‍රය, දුගීකරය, බොහෝ කෙලෙස්කවු ඇතියහ. වැළැඳියයුතු යම් කාමයෙක්හි මවන් ද්විතීයාදිය අපි සපතනි වූමෝ ද (ඒ කාමය යි.)
226. කාමයෙහි ආදිතව දැක නෙහෙයුමාය නිහිත වීසින් දැක බි නොමෝ රජගහනුවර දී ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් ගත වූයා, (ගඹනාතිරියපේරමාතු මෙහෙණ කී ගාථා ගෙන කාමාදිතව දක්වන පිණිස කීවු යැ.)
227. (මම) පෙරපිළු කදපිළිවෙල දනිමි. (මා විසින්) දිව්‍ය විශුද්ධි කරනලදී, වෙතොපරියකුණය (පරසින් දන්නානුවණ) න් දිබ්බ-සොත බාහුවන් විශුද්ධි කරන ලදහ.
228. මා විසින් ඉදහයෝ ද පසක් කරනලදහ. මා විසින් ආසුමකාය සංඛ්‍යාත නිවන ලබනලද, ඔව් අහිඤ්චෝ සාක්ෂාත්කාරය, බුදුන්ගේ අනුසස්සන් කරනලදී. (තමා අභිගත විෂය ගෙන කියූ.)
229. මම (සමාමයපෙලහර ද) ඉදහයෙන් අසුන් සතරදෙනකුන් යෙදු රජයක් මවා ලොකයාට වූ තාදිගුණ ඇති බුදුන් ගේ පාසකල වැද සිටියමු.
230. තෙපි අග පවන් මල්ගෙන සිටි සල්ලාකක් කරා එළාම එ සල්ලාකක්වුල්හි එකලාව සිටුව, නොපටි කිසි දෙවැන්නෙක් නොද ඇති, බාලාවෙහි, තෙපි බුද්ධයනව නො බියව.
231. තුලුන් බදු බුද්ධයන් සියයකුදු දාසකුදු ඉදින් එළඹියාහු වෙත් හමුදු (මාගේ) රොමයකුදු නො සැලෙන්නේ ය, නොද කමපා වන්නේ යා, මාරය, තෙපි එකලා වා මට කුමක් කරවු ද?
232. (මාරය) තෙල මම (තා ඉදිරියෙහි) අතුරාදහන් වෙමි, (නොදුනෙන සේ) තාගේ කුසට හෝ පිටිසෙමි, දෙබැම අතර හෝ සිටිමි, එසේ සිටින මා නො දක්නෙහි.
233. මම වසන කල සිත් ඇති වෙමි, මා විසින් සාද්ධිපාදයෝ මොනොවට වඩන ලදහ, එබිහිඤ පසක්කරන ලදහ, බුදුන්ගේ සසුන් කරනලද.
234. කාමයෝ (බ්‍රවහන් කල විෂ පෙවු) සැත්තල් බදු වූවාහු යා උපාදහසකකියෝ ඔවුන්ගේ සිද්ධිවට ආධාර වූවාහු යා (මාරය) තෝ යම් කාමරතියක් සෙවියයුතු යයි කියෙහි ද, ඒ කාමරතිය දුන් මට අරතියකි.
235. සියලු තැන්හි නැඳි සංඛ්‍යාත නාමණ්‍යව නාමනලද, තමසකනි ප්‍රදලන කරනලද, පවිට, මෙසේ දහුව, අනායකය, තෝ මා විසින් පෙලනලදයෙහි.

මෙසේ උපලවණණා තෙරුණිය ...

උත්තලවණණාපේරි ගාථා යි.

ද්විතීයාදිය නිමි.

16. සොළසනිපාතො.

16. 1

236. උදකමාහරිං¹ සීතෙ සද උදකමොතරි,
අය්‍යානං දණ්ඩගගහිතා වාචාදෙසගඤ්චිතා.
237. කසු චූභමණ් නිං භිතො සද උදකමොතරි,
වෙඩමානෙහි ගතෙනහි සීතං වෙදගසෙ භූසං.
238. ජානනහී වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුච්ඡි,
කරොත්තං කුසලං කම්මං රුකිත්තං කත පාපකං.
239. යො ච වුද්ධො දහරො වා පාපකම්මං පකුබ්බහී,
දකාහිසෙචනා හොපි පාපකම්මං පමුච්චහී.
240. කොහු තෙ ඉදමකකාසි අජානන්තස්ස අජානකො,
දකාහිසෙචනා නාම පාපකම්මං පමුච්චහී.
241. සග්ගං නුත ගමිස්සන්ති සබ්බෙ මණ්ඩකකච්ඡපා,
හකකා ච සුංසුමාරා ච යෙ චඤ්ඤා උදකෙ චරා.
242. ඔරබ්භිකා සුකරිකා මච්ඡකා මිගබ්බකා,
වොරා ච වජ්ඣසාහා ච ගෙවඤ්ඤාපාපකම්මිනො,
දකාහිසෙචනා තෙපි පාපකම්මං පමුච්චරෙ.
243. සචෙ ඉමා තද්දිසො තෙ පාපං පුබ්බෙ කතං චත්තං,
පුඤ්ඤානිමානි වගෙග්ගං තෙන නිං පරිබාහිරො.
244. යස්ස චූභමණ් නිං භිතො සද උදකමොතරි,
තථෙව චුගෙව මාකාසි මා තෙ සීතං ඡචිං හතී.
245. කුම්මග්ගං පටිපන්නං මං අරිගමග්ගං සමාහසි,
උදකාහිසෙචනා හොති ඉමං සාවං දදමි තෙ.

1 උදකාරි අසං සීතෙ - මිජ්ඣ.

16. මොඩයනිපානය.

16. 1.

236. ස්වාමීදරුවන්ගේ දඬුවම බියෙන් බිය ව, වාග්දණ්ඩනීතියෙන් හා (සවකිය) දෙමහිතියෙන් ද පිහිනව, (මම) හැම කල්හි සිතයෙහිද දිය අලිමි. දියට බවිමි.
237. බමුණාණෙනි, තෙපි කවරක් හට බියපත් වුවහු හැම කල (උදය-සවස) දියට බටහු ද, සැලෙන ගාත්‍රයෙන් සුභු ව අතික වූ සිහිල් දුක් විඳිහු ද.
238. භවතිය පුණ්ණාවෙනි, කල පවිකම් වලහන (දියෙහි ගැලීමෙන්) කුසලය රැස්කරන මා දන්නි මැ විවාරව.
239. මහල්ලෙක් වේවයි තරුණයෙක් වේවයි යම් නිසිවෙක් පවිකම් බෙහෙවින් කෙරේද හෙතෙමේන් ජලසනාතහෙතුයෙන් පවිකමින් අනිගයින් මිදේ.
240. (කම්මිපාක) නො දත් නොපට ජලසනාතයෙන් පවි කමින් මිදෙයි' යන මේ කරුණ (කම්මිපාක) නො දත් කවරෙක් පැවැසී ද.
241. හැම මඩු - කාසුඩුවෝ ද නිඹුල්ල ද සුංසුමාරයෝ ද අත්‍ය වූත් යම් ජලවර කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු දු එකානනායෙන් සවගියට යන්නාහ සි සිතමි.
242. එළුවන් මරන්නෝ ද හුරුවැද්දෝ ද කෙටුලෝ ද මුවවැද්දෝ ද සොරු ද වග්ගසාතකයෝ (අළුගොසුවෝ) ද අත්‍ය වූත් පවිකම් ඇති යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහුද ජලසනාතයෙන් පවිකමින් මිදෙන්නාහ.
243. ඉදින් මේ (අවිරවනි ආදි) හදිහු නොප විසින් පෙර කල පවි බැහැර කරන්නාහු නම්, මේ හදිහු (නොප කල) වින ද බැහැර කරන්නාහු ය, (එකල) තෙපි ඒ පිනෙනුද බැහැර වුවහු ය.
244. බමුණාණෙනි, තෙපි යම් පාපයෙකින් බියපත් වුවහු හැම කල උදකාවගාහන කරහු ද, බමුණාණෙනි, ඒ පාපය මැ නගමක් කල මැහැවි, (මෙබඳු) සිතක නොපගේ සිරුරෙහි සිවිය නගමක් පෙලාවා.
245. පින්වතිය, නොමහට වලිපත් මා දියෙහි ගැලීමෙන් බැහැර කොට ආග්‍යමාගියට පැමිණවි. (එහෙයින්) මේ සඵල භූවුපඬුරු කොට නොපට දෙමි.

246. තුය්‍යෙහි සාටකො හොතු නාහං ඉච්ඡාමි සාටකං,
සචෙ හායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමපපියං.
247. මාකාසි පාපකං කමමං ආචි වා යදි වා රහො,
සචෙ ච පාපකං කමමං කරිස්සාසි කරොසි වා.
248. න තෙ දුක්ඛා පමුත්තාස්සි උපෙච්චාපි පලායතො,
සචෙ හායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමපපියං.
249. උපෙති සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිහං,
සමාදියාහි සීලානි තං තෙ අත්ථාය භෙහිති.
250. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බඤ්ච තාදිහං,
සමාදියාමි සීලානි තමෙම අත්ථාය භෙහිති.
251. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ ආසිං අජ්ජමහි සච්ච බ්‍රාහ්මණො,
තෙච්ජෙජා වෙදසමපනොනා සොඤ්ඤො චම්භි නහාතකොති.

ඉත්ථං සුදං පුණ්ණං ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

පුණ්ණං ථෙරිගාථා.

සොළසනිපාතො නිවසිතො.

246 සභව භොපට මෑ වේවා, මම සභව භොරිසි වෙමි, ඉදින් හෙපි දුකට බියවුනි නම්, ඉදින් භොපට දුක අප්පිය වී නම්-

247. ප්‍රකටභාවයෙන් භො පිළිසන් ව හෝ නොහොත් රහසි ව පිළිසන්කොට හෝ පච්ඤා නිවර්තන කරව. ඉදින් පච්ඤා මතු කරන්නෙහි හෝ දැන් කෙරෙහි හෝ නම්-

248. දුකාගෙන පලායන්නා වූද භොපට දුකින් ඡිද්ධෙක් නැති. ඉදින් හෙපි දුකට බිය වුනි නම් ඉදින් භොපට දුක අප්පිය වී නම්.

249. තාදි වූ බුද්ධන් ද දහම් ද සතුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, ඒ සරණගතිය හා සිලසමාදානය භොපට වැඩ පිණිස වන්නේ යි.

250. මම තාදි වූ බුද්ධන් ද දහම් ද සතුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.

251. මම පෙර, (බමුණු කුලෙහි උපන් පමණින්) බ්‍රහ්මඛණ්ඩු නම් වීමි, දැන් (බාහිකපාප බැවින්) පරමානුබ්‍රාහ්මණ වෙමි, අධිගම කළ ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියෙමි, මාහිඤ්ඤාවේදයෙන් සමනව්‍යයෙමි, සොත්තිය ද නගාතක ද වෙමි'යි.

දෙසේ පුණ්ණා තෙරණි ...

පුණ්ණානුප්පි භාජනා යි.

මොඛනිපාතය නිමි.

20. විසතිනිපාතො.

20. 1

252. කාලකා හමරවණ්ණසාදිසා
වෙලලිතඤා මම මුඛජා අහු,
තෙ ජරාය සාණවාසසාදිසා¹
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
253. වාසිතොව සුරහිකරණකො
පුප්ඵපුර² මම උත්තමභගජො,
තං ජරාය සසලොමගනිකං
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
254. කානනං'ව සහිතං සුරොපිතං
කොච්ඡසුභිවිචිතඤාසොහිතං,
තං ජරාය විරලං තභිං තභිං
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
255. කණ්ණබ්බකසුචණ්ණමණ්ණිතං
සොහතෙ³ සුවෙණිභි ලභිතනං,
තං ජරාය බලිතං සිරං කතං
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
256. විත්තකාරසුකතාව ලෙඛිකා
සොහරෙ සුහමුකා පුරෙ මම,
තා ජරාය චලිති පලමිති,
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
257. හසසරා සුරවිරා යථා මණ්ණි
නෙත්තා'හෙසුං අභිනිලමයනා,
තෙ ජරාය'හිහතා න සොහරෙ
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
258. සණ්ණභුභසසදිසි ච නාසිකා
සොහතෙ⁴ සු අභියොබ්බතං පඨි
සා ජරාය උපාකුලිතා විස
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
259. කභිකණ්ණං'ව සුකතං සුතිට්ඨිතං
සොහරෙ සු මම කණ්ණපාලිඥො,
තා ජරාය චලිති පලමිති,
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
260. පතකලිමකුලවණ්ණසාදිසා
සොහරෙ සුදන්තා පුරෙ මම
තෙ ජරාය බණ්ණිතා ච පිතකා⁵
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.
261. කානනමහි වනසණ්ඩවාටිනී
කොකිලාව මධුරං නිකුජ්භං
තං ජරාය බලිතං තභිං තභිං
සච්චවාදිච්චනං අනඤ්ඤථා.

1 සාණවාසසදිසා - සිමු.

2 පුප්ඵපුරා - සිමු 1, 2, පුප්ඵපුරං - PTS

3 සොහතනං - සිමු.

4 නොහරෙ - සිමු 1, 2

5 වාසිතා - මජ්ඣ.

20 විංශතිපාතය.

20. 1

252. (පෙර) මාගේ කෙනෙක් කළුපාඨා වුවාහු බවටත් බදු පාඨා ඇති ව ඇත්තමරු වූහ, දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් සන්තොසයට බදු වූහ. සත්‍යවාදී වූ සම්බුද්ධත්වයේ වචනය අන් පරිදි නො වේ.
253. මලින් ගවසන ලද මාගේ කෙස්කලබ පෙර සුවඳකැවූ පහසින් පේළාවක් බදු විය. දැන් එය ජරාභේදයෙන් සාලොම්භද ගමන වෙයි. සත්‍යවාදී වචනය අනන්‍යයා වේ.
254. මොනොවට රොපණය කළ ගැසුණු ගෙවුයකක් බදු වූ පණාවෙන් හා රන්හිදින් හා අවුල් හැර සකස් කළ අන්තර්ගත ව ගොබවනලද ඒ කෙස්කලබ දැන් ජරාභේදයෙන් තන්හි තන්හි විරල ව වැටුණු කෙස් ඇති වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධත්වයේ වචනය අනන්‍යයා වේ.
255. රන්විදුරු ආදියෙන් සරසනලද කළු කෙස්වැටිය පෙර මොනොවට ගෙනීමෙන් ගොබවන විය, දැන් එය ජරාභේදයෙන් බලොට ගිනි වෙයි, සත්‍යවාදීත්වයේ වචනය අනන්‍යයා වේ.
256. පෙර මාගේ ගොබනා දෙබැම සිත්තරකු විසින් (නිල්පාඨයෙන්) මොනොවට අදහාලද රෙබාවක් මෙන් ගොහමාන විය, දැන් ජරා-භේදයෙන් ඒ දෙබැම නළලන්හි රැලියෙන් එල්ලෙමින් සිටියා වෙයි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යයා වේ.
257. අනිතිල ව දික් වූ මාගේ තෙත්තෙත් පෙර නිල්මණි මෙන් ප්‍රභාසාර වුවාහු ඉතා සිත්කලු වූහ, දැන් ඔහු ජරායෙන් මධ්‍යාලද්දහු නො ගොබන්, සත්‍යවාදී වූ බුද්ධත්වයේ වදන් අනන්‍යයා වේ.
258. සොදුරු නවයොවුනෙහි මාගේ නාභාය සිලුවු ව උස් ව (සෙසු මුඛාවයවයනට) අනුරූප ව ගොබන විය, ඔ දැන් ජරාභේදයෙන් ගැසුළුණක් මෙනි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යයා වේ.
259. පිරිසම කළ මොනොවට නිමවනලද රන්වලල්ලක් මෙන් මාගේ කන්පෙති පෙර සොහමාන වී දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් හටගත් රැලි ඇති ව එලෙන්නාහු වෙති, සත්‍යවාදී බුද්ධත්වයේ වදන් අනන්‍යයා වේ.
260. පෙර මා ගේ මනා දන්තයෝ කදලමුහුලු බදු පාඨාහටගත් ඇති ව සොහමාන වූහ. දැන් ඔහු ජරාභේදයෙන් කැඩුණාහු ද කසාවන් වුවාහු ද වෙති, සත්‍යවාදීත්වයේ වදන් අනන්‍යයා වේ.
261. වෙනෙහි වනලාභාප්ති ගැසිරෙන කෙවිලියක මෙන් පෙර මම මිහිරි කොට බිහිවී, දැන් ඒ ආලාපය ජරාභේදයෙන් තන්හි තන්හි පැකිලෙනු වෙයි, සත්‍යවාදී බුද්ධත්වයේ අනන්‍යයා වේ.

262. සණ්ඨකමුඛිව සුභමජ්ජනා
සොභතෙව සුභිවා පුරෙ මම
සා ජරාය භග්ගා විතාමිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
263. වට්ඨපලිසසදිසොපමා උභො
සුසොභරෙ සුඛාභා පුරෙ මම
තා ජරාය යථා පාටලිපාලිතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
264. සණ්ඨමුඛිකසුචණ්ණමණ්ඩිතා
සොභරෙ සුභස්වා පුරෙ මම
තෙ ජරාය යථ මුලමුලිකා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
265. පිනවට්ඨසතිභුග්ගතා උභො
සොභරෙ සුථනකා පුරෙ මම
ථෙවිකිව ලම්බනති තොදකා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
266. කඤ්චනස්ස ඵලකංව සුමට්ඨං
සොභතෙ සුකායො පුරෙ මම
සො වලිහි සුබ්බමාහි ඔතතො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
267. නාගභොගසදිසොපමා උභො
සොභරෙ සුඋරා පුරෙ මම
තෙ ජරාය යථ වෙථනාප්‍රියො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
268. සණ්ඨනුපුරසුචණ්ණමණ්ඩිතා
සොභරෙ සුජඛසා පුරෙ මම
තා ජරාය තිලදණ්ඩකාරිව
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
269. නුලපුණ්ණසදිසොපමා උභො
සොභරෙ සුපාදා පුරෙ මම
තෙ ජරාය පුච්ඡා වලිමතා
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.
270. ඵදිසො අහු අයං සමුස්සයො
ජජ්ජරො බහු දුඛානමාලයො
සොපලෙපපතිතො ජරාසරො
සම්මවාදිවචනං අනඤ්ඤථා'ති.

ඉත්ථං සුදං අම්බපාලි පෙරි ගාථායො අභාසිති.

අම්බපාලිපෙරිගාථා.

262. පෙර මාගේ මනා ගෙල මොහොවට පිරිසිදු කළ සිලිපි රන්-සකස් සෙසින් සොහොන විය. දැන් එය ජරාගෙනුයෙන් හඟන වනාමුණේ වෙයි, සත්‍යවාදීන් ගේ වචනය අනන්‍යතාව වේ.
263. පෙර මාගේ දෙබාහුව වට වූ කහසමස්ත බඳු ව සොහොන විය, දැන් ඒ දෙබාහුව ජරාගෙනුයෙන් පැළඳුණු පළොල් පත්තක් බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
264. පෙර මාගේ සොදුරු අත් යුවල රත්මුවා සිලුටු මුදුවලින් විභූෂිත ව සොහොන වී, දැන් ජරාගෙනුයෙන් ඒ අත් මූලාලකඩ බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
265. පෙර මාගේ සොදුරු පියොසුරු යුවල හැසි වට ව (උකුත්) එක් ව උඩුමුව ව සොහොන වී, දැන් දිග්ගිලිහුණු පෙරහන්කඩ සෙසින් එල්ලෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුරජුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
266. පෙර මා ගේ සොදුරු වූ කය (දැහිතුල් තවරා) මොහොවට පිරිමදනාලද රන්පුවරුවක් සෙසින් ගොඩනෙක් විය, දැන් ඒ කය සියුම් රැලියෙන් (නැන තැන) පැතුරුණේ විය, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
267. පෙර මාගේ සොදුරු දෙකලවේ ඇත්සොඩ බඳු ව සොහොන වී, දැන් ඒ දෙකලවේ ජරාගෙනුයෙන් හුණුදඩු බඳු වෙයි, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
268. පෙර මාගේ සොදුරු වූ දෙදහ රත්මුවා සිලුටු නුරුවලාසෙන් විභූෂිත ව සොහොන වී, දැන් ජරාගෙනුයෙන් ඒ දෙදහ තලදඩු මෙන් වෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුන් ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
269. පෙර මා ගේ සොදුරු දෙපාදයෝ හිමුල්පුළුන් පුරවන ලද්දවුන් මෙන් සොහොන වූහ, දැන් ඒ පාදයෝ ජරාගෙනුයෙන් පැළඳුණු හටගත් රැළි ඇත්තාහු වෙති, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යතාව වේ.
270. මාගේ මේ සිරුර මෙබඳු (ගථොක්කප්‍රකාර) විය, දුදුරු වූයේ (ජරාදිගෙනුක වූ) බොහෝ දුකට වාසස්ථාන විය, ඒ කය ඇලප රහිත වූ වැටීමට ලංවූ දිරා ගෙයක් බඳු වෙයි, නොහොත් ජරාවට ගෑග වෙයි, අම්බන්වාදී වූ සම්මාසම්බුදුන් ගේ වචනය අත්-පරිද්දෙකින් නො වේ.

මෙසේ අබ්බසාලි තෙරුන් ...

අබ්බසාලි චරිතයා යි.

20. 2

271. සමණාති ගොති නිං සග්ගි¹ සමණාති පටිබුජකිසි²
සමණානමෙව³ කිතෙනයි සමණී නුන හවිසසයි.
272. විපුලං අනුඤ්ඤා පානඤ්ඤා සමණානං පඨව්ඨි⁴
රොහිණී¹ දුති පුච්ඡාමි කෙන හෙ සමණා පියා?
273. අකමමකාමා අලසා පරදනනාපජ්චිනො
ආසංසුකා සාදුකාමා කෙන හෙ සමණා පියා?
274. විරසං වහ මං නාන සමණානං පරිපුච්ඡයි
තෙසං හෙ කිතතයිසසාමි පඤ්ඤාසිලපරකකමං.
275. කමමකාමා අහලසා කමමසෙට්ඨස්ස කාරකා
රාගං දොසං පජ්ඣන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.
276. තිණි පාපස්ස මුලානි බුහන්ති සුචි කාරිනො
සබ්බපාපං පභිනෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
277. කායකමමං සුචි නෙසං වචිකමමං ච නාදිසං
මනොකමමං සුචි නෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.
278. විමලා සබ්බවුත්තා'ව සුඛා සන්තර්ඛාතිරා
පුණ්ණා සුකෙකති ධම්මෙහි තෙන මෙ සමණා පියා.
279. බහුසසුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මජ්චිනො
අත්ථං ධම්මඤ්ඤා දෙසෙනති තෙන මෙ සමණා පියා.
280. බහුසසුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මජ්චිනො
ඵකග්ගවිතතා සතිමනෙතා තෙන මෙ සමණා පියා.
281. දුරභගමා සතිමනෙතා මනනභාණී අනුභිතා
දුක්ඛස්සන්තං පජානන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.
282. සසමා ගාමා පකකමනති න විලොකෙනති කිඤ්චනං
අනපෙකකාචි ගච්ඡන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

1. ගොති සුචි - මජ්ඣ. 2. පටිබුජකිසි - මජ්ඣ. 3. සමණානෙව - මජ්ඣ.
4. පඨව්ඨි මජ්ඣ.

271. හවනිය, නුඹ 'සමණා' (ශ්‍රමණය) යි කියමින් නිදව,
'සමණා' යි කියමින් පිබ්බෙව, (හැම කල) මහණුන් මැ නොහොත්
මහණුන්ගේ ගුණ මැ පසසව, (සිතන්) මෙහෙණක් මැ යයි
සිතමි.
272. බොහෝ ආහාර පාන ද මහණුන්ට දෙව, දරුව රොගිණිය, දැන්
නිපුළුවුසිමි, කුමක් හෙයින් නුඹට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?
273. (ඔහු තමහට ද පරහට ද මැඩද) කිසිවක් නො කරනු
රිසියහ, කුසිතයෝ යැ, පරා දුන් දැයින් මැ දිව්වටනසුල්ලහ,
(එහෙයින් ම බත් වන් ආදිය) පතා පිටුනාහ, මිනිසි දෑ මැ රිසියහ,
කුමක් හෙයින් නුඹට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?
274. පියාණෙනි, බොහෝ කලෙකින් මහණුන්ගේ ගුණ මැ පුළු-
වුස්නනු යැ, නොපට ඒ මහණුන්ගේ ප්‍රඥාව ශීලය හා විශිෂ්ට
පවසමි.
275. (ඔහු වන් පිළිවන් දැ) මහණකිස කරනු රිසියහ, අනලසයෝ යැ,
(නිවන් ඵලවන) ශ්‍රේෂ්ඨකමිය කරනුවහ, එහෙයින් රාගය ද
දෝමය ද දුරු කෙරෙහි, එකරුණෙන් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
276. අනවදාකමි කරන්නාහු තුන් පමිමුල් දුරු කෙරෙහි, රහත්-
මහින් ඔවුන්ගේ සියලු පටි ප්‍රතිණ ය, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ
ප්‍රිය වෙත්.
277. ඔවුන්ගේ කායකමිය පවිත්‍ර වෙයි, වාක්කමිය ද එබදු ය,
ඔවුන්ගේ මනාකමිය ද පවිත්‍ර වෙයි, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය
වෙත්.
278. දෙවු සක් හා මුතු මෙන් නිමිලයහ, ගුණවු ආයුස ප්‍රයෝග
ඇත්තාහ, එකානන ගුණල වු කුණලවිමසෙන් පරිපූර්ණයහ, එහෙයින්
මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
279. (ඔහු) බහුශ්‍රාතයෝ ය, ධම්මිරයහ, ආයුසයෝ ය, දෑහැමින්
දිව්වටන්නාහ, භාමිනානිද ද දෙගනාධිමය ද වදාරති, එහෙයින් මට
ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
280. (ඔහු) බහුශ්‍රාතයෝ ය, ධම්මිරයෝ ය, ආයුසයෝ ය, ධම්මිච්ඡිහු ය,
එකහවු සිත් ඇතියහ, එලබ්බිවී සිහි ඇත්තාහ, එහෙයින් මට
ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
281. වෙනෙහි දුරපෙනසුන් කරා යනුවහ, සිහි ඇතියෝ ය,
නුවණින් බණනසුල්ලහ, සත්ත්‍රන් සිත් ඇතියහ, දුඛානන වු
තිවන ප්‍රතිවෙධ කෙරෙහි, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
282. යම් ගවෙකින් තික්ඛ යෙත් නම් එහි කිසිවක් අපෙක්ෂා විසින්
නො බලති, නිරපෙක්ෂව මැ යෙති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය
වෙත්.

283. හ තෙසං කොට්ඨ ඔපෙනති න කුමතිං න බලොපියං
පරිතිට්ඨිතමෙසානා තෙන මෙ සමණා පියා.
284. න තෙ භිරඤ්ඤං ගණනන්ති න සුවණණං න රුපියං
පච්චුප්පනොන යාපෙනති තෙන මෙ සමණා පියා.
285. නානාකුලා පබ්බජිතා නානාජනපදෙහි ච
අඤ්ඤමඤ්ඤං පියායන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.
286. අත්ථාය වත නො හොති කුලෙ ජාතාසි රොගිණී
සඤ්ඤා බුද්ධො ච ධම්මෙ ච සබ්බෙ ච තිබ්බගාරවා.
287. තුවං හෙතං පජානාසි පුඤ්ඤකෙට්ඨනං අනුත්තරං
අමගමි ච තෙ සමණා පතිගණනති දක්ඛණං.
පතිට්ඨිතො හෙත්ථ යඤ්ඤෙ විපුලො නො හවිස්සති.
288. සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමපිතං.
උපෙහි සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බස්සව තාදිනං,
සමාදියාති සීලාති තං තෙ අත්ථාය හෙතිති.
289. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සබ්බස්සව තාදිනං,
සමාදියාමී සීලාති තං මෙ අත්ථාය හෙතිති.
290. බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම පුරෙ ආසිං තො ඉද්ධතිහි බ්‍රාහ්මණො
තෙවිජේජා සොඤ්ඤො වමති වෙදගු වමති න්‍යාතකොති.

ඉත්ථං සුදං රොගිණී ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

රොගිණී ථෙරිගාථා.

20. 8

291. ලට්ඨිතත්ථො පුරෙ ආසි ඡසා දාති මිහලදුකො,
අනාග පලිපා සොරා නාසකඛි පාරමෙතවෙ.
292. සුමුත්තං මං මඤ්ඤමානා වාපා පුත්තමනොසඬි,
වාපාය බ්‍රහ්මනං ඡෙත්වා පබ්බජිස්සං පුනොපහං.¹
293. මා මෙ කුජඬි මහාචීර මා මෙ කුජඬි මහාමුති,
න හි කොඛපරෙතස්ස සුද්ධි අත්ථි කුතො තපො.
294. පක්කමිස්සං ච භාලාතො කොඛ තාලාය වච්ඡති,
බ්‍රහ්මනාති² ඉත්ථිරුපෙන සමණෙ ධම්මජ්ඣිතො.

1. පුත්තාමහං - සිමු. 2. බ්‍රහ්මනි - මජ්ඣිම, බ්‍රහ්මනි - සිමු.

283. ඔහු තමා සතු සම්පත් කොටුසෙහි නො බහා තබති, නැලක නො තබති, පැසෙක නො බහති, පරකුලෙහි පිසූ අහර කොපු වහ, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
284. ඔහු කහවුණු නො ගනිති, රන් ඊදි නො ගනිති, එකෙණෙහි උපන් පසයෙක් ශාපෙහි, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
285. නන් කුලයෙන් ද නන් දහවුයෙන් ද නික්මා පැවිදි වූවාහු උනුන් ප්‍රිය කෙරෙහි (මෙෙත්‍රි කෙරෙහි) එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.
286. පින්වත් රොගිණිය. තෙපි බුදුන් කෙරෙහි ද දහමිහි ද සතුන් කෙරෙහි ද සැදහැව් ව දැඩි ගෞරව ඇති ව අපට වැඩ පිණිස (මේ) කුලයෙහි උපන්නාව.
287. තෙපි මැ තෙල අනුහාර වූ පින්කෙහ දන්නාව, ඒ ශ්‍රමණයෝ අපගේ ද දක්ෂිණාව පිළිගනින් නම්, තෙල මහණුන් කෙරෙහි පිහිටුවනලද අපගේ දානධර්මය විපුලපල වන්නේ ය.
288. ඉදින් (තෙපි) දුකට බිය වවු නම්, ඉදින් තොපට දුක අප්‍රිය වී නම්, තෘදි වූ බුදුන් ද දහමි ද සතුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, එය තොපට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
289. මම තෘදි වූ බුදුන් ද දහමි ද සතුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.
290. (මම පෙර බවුණු කුලෙහි උපන්න) බ්‍රහ්මබ්‍රාහ්මිණී නම් වීම්. දන් (බාහිත පාප බැවින්) බ්‍රාහ්මණ වෙමි. අබිගමි කළ ත්‍රිපිටු ඇත්තෙමි සොතකිය ද වෙමි, මාගිඤ්ඤාවේදයට පැවිණියෙමි ද නභාතක ද වෙමි.

මෙසේ රොගිණී තෙරුණී ...

රොගිණී පඨවි ගාථා යි.

20. 3.

291. පෙර දඹුගත් අත් ඇති (පිරිවැරියෙක්) විය, හේ දෑන් මුව වැද්දෙකි, ආශාව හෙතු කොට ගෙන දරුණු වූ (කෘතිසංකිත දෘෂ්ටිසංකිත) පඤ්ඤායෙන් නිවැණිපාරයට යන්නට නො හැකි විය. (මෙසේ උපක තමා සදහා කී ය.)
292. (තමා කෙරෙහි) කාමයෙන් මොහොවට ඇලුණකු කොට මා සිතමින් වාපා නොමෝ පුතු නැලැවූ, මාපා කෙරෙහි වූ කෙලෙස් බැඳුම් සිදු නැවත ද මම පැවිදි වන්නෙමි.
293. මහාචරය, මට නහමක් කීපෙව, මහාමුනිවරය, මට නහමක් කීපෙව, කොපයෙන් මඛනාලද්දහට ශුද්ධියක් නැත, තපසෙක් කොයින් වේ ද?
294. 'නාලා'ගම්නුද නික්ම යන්නෙමි, මේ නාලායෙහි කවරෙක් වසන්නේ ද (වාපාවෙති, තෙපි) දෑහැමක් දිවි වටහ මහණුන් තමාගේ සත්‍රිපයෙක් බදිමින් සිටියාව.

295. එහි කාල නිවනනසු භුඤ්ඤාමෙ යථා පුරෙ
අභඤ්ඤා තෙ විසි කතා යෙ ව මෙ සනති ඤ්ඤාකා.
296. එතෙනා වාපි චතුර්භාගං යථා භාසයි¹ චං ව මෙ
තයි රතනස්ස පොසස්ස උදාරං චත තං සිසා.
297. කාලභිතිනං ව තකකාරිං පුළ්ඵිතං ගිරිමුඛිනී
පුලලං දුමුඛංවසිංව අතෙනා දිපෙව පාටමිං.
298. හරිවඤ්ඤාලිතනඛිං කාසිකුනානමධාරිණී
තං මං රූපවතිං සනතිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡයි.
299. සාකුනතිකොව සකුණිං යථා බක්ඛිතුමිච්ඡති,
අභරිමෙන රූපෙන න මං චං බාධසිස්සයි.
300. ඉමං ව මෙ පුතනඵලං කාල උප්පාදිතං තයා,
තං මං පුතනවතිං සනතිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡයි.
301. ජ්ඣනති පුතෙන සප්පඤ්ඤා තතො ඤ්ඤාති තතො ධනං,
පබ්බජනති මහාචරා නායො ඡේත්වාච බක්ඛිතං.
302. ඉදති තෙ ඉමං පුතනං දණ්ණෙකින ජුරිකාය වා,
භුමිං වා නිසුමෙකයං පුතනසොකා න ගච්ඡයි.
303. සචෙව පුතනං සිගාලානං කුකකුරානං පදුහිසි,
ත මං පුතනකතෙ¹ ජමිමි, පුතරාවතනසිස්සයි.
304. හඤ්ඤා ඛො දුති හදුනෙන කුහිං කාල ගමිස්සයි,
කතමං ගාමං නිගමං නගරං රාජධානියො.
305. අනුමත පුබ්බෙ ගණිතො අස්සමණා සමණමානිනො,
ගාමෙන ගාමං විචරිමා නගරෙ රාජධානියො.
306. එතො හි භගවා බුද්ධො නදිං තෙරස්සරං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය ධම්මං ඉද්දෙසති පාණිනං.
තස්සාගං සනතිකෙ ගච්ඡං සො මෙ සථා ගමිස්සති.
307. වඤ්ඤා දුති වජ්ජාසි ලොකානාථං අනුතතරං
පදකම්ණං ව කතාන අදිසෙය්‍යාසි දකම්ණං.
308. එතං ඛො ලබ්භමමෙහි යථා භාසයි චං ව මෙ
වඤ්ඤා දුති තෙ වජ්ජං ලොකානාථං අනුතතරං,
පදකම්ණං ව කතාන අදිසිස්සාමි දකම්ණං.

295. කළුම උපකය, එව භවතුම, පෙර මෙන් කාමයන් වළඳව මම ද මාගේ යම් නා කෙතෙක් වෙන් හම් ඔහු දු තොප විසින් වසන කරනලදුමහ.
296. වාපාවෙති, තෙපි මට යම්සේ කියවු නම්, තිලිත් සතරෙන් කොටසක් කියව, තොප කෙරෙහි රාගයෙන් ඇලුණු පුරුෂයෙක් හට එය එකානතයෙන් මහත් වන්නේ ය.
297. කාලය, පවුමුදුනෙක පිපුණු තරුණ කිණිහිරි ගසක් මෙන් ද පිපුණු දෙවම් ගසක් මෙන් ද දුපතක් මැද පිපුණු පළොල් රැකක් මෙන් ද හොඳතා සිරුරැ ඇති.
298. රත්සලුන් අලෙවිදුන් අවසව ඇති උතුම් කසිසළු දරන රූපවත් වූ මා කවරක් හට හැරපියා යෙහි ද?
299. යම් පරිදි ලිහිණි වැද්දෙක් ලිහිණියක බදින්නට කැමැති මේ ද, එසෙසින් කාත්‍රිම රූපයෙන් තෝ මා නොපෙළව,
300. කාලය මාගේ මේ පුත්‍රඵලය ද තොප විසින් උපදවන ලද, පුතකු ඇති ඒ මා කවරක්හට හැරපියා යවු ද?
301. නුවණැති පුරුෂයෝ පුත්‍රයන් හැරැවියහි, යළි නැගන් ද යළි බතය ද හැරැවියහි, ඇතෙක් (යදම්) බැඳුම මෙන් මහාවිරයෝ ගිහිබැඳුම සිදුපියා පැවිදි වෙත්.
302. දැන් තොපගේ මේ පුතු දඹුසෙකින් හෝ පැහැර සිරිසෙකින් හෝ විද (නසම්,) බිමැ හෝ හෙළාපියම්, පුතු කෙරෙහි කල ශෝකයෙන් නො යන්නෙහි.
303. ලමු තෙනැත්තිය, ඉදින් පුතු සිවලුන්ට හෝ ශුභකයන්ට හෝ දෙන්නෙහි නමුදු පුතු නිමිති කොට මා පෙරළා නො නවත්ව.
304. සොඳය! හිමි කාලයෙහි, දැන් කවර ගමකට නිගමයකට නුවරකට රජදහනකට හෝ කවර නැතෙක්හි යන්නහු ද?
305. (ඇපි) පෙර ගණප්‍රධාන ව අග්‍රමණ ව ශ්‍රමණයම්හ යන මාන ඇති වූමහ, ගමින් ගමැ නගරයන්හි රජදහන්හි හැසිරැණමහ.
306. තෙල භගවත් වූ බුදුහු තෙරඤ්ජරා හදිස සම්පයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්තට දහම් දෙසති. මම ඔබ කරා යෙමි, ඔබ මට ගාඤ්ඤා වන්නාහ.
307. මේ විට අනුත්තර වූ ලොකනාථයන් වහන්සේට (මාගේ) වැදුම කියව, (මාගේ වැදමෙන් වදාළ සේසි) යළි පැදකුණු කොට මට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වා දුන මැනැව.
308. තෙපි මට යම්සේ කියවු නම්, එපරිදි තෙල ප්‍රදක්ෂිණාගෙනුක කුගලය මැලිත් අපගෙන් ලැබිය හැකි වෙයි, මේ විට අනුත්තර වූ ලොකනාථයන් වහන්සේට තිගේ වැදුම කියන්නෙමි, යළි පැදකුණු කොට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වාලන්නෙමි.

309. තතොච කාලො පක්කාමි නදිං තෙරඤ්ජරං පති,
සො අද්දසායි සමුද්ධං දෙසෙනනං අමතං පදං.
310. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතීක්කමං,
අරිඨඤ්චට්ඨබ්බිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනා.
311. තස්ස පාදානි වජ්ඣිකා කතානු තං පදක්කිණං,
වාපාය ආදිසිත්තාන පබ්බජි අනගාරිතං.
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනනාහි.

ඉතං සුදං වාපා ථෙරි ගාථායො අභාසිති.

වංසංථෙරිගාථං.

20. 4

312. පෙතාති හොති පුත්තානි බාදමානා නුවං පුරෙ
නුවං දිවා ච රතෙනා ච අතිව පරිත්තපායි.
313. සාජ්ජ සබ්බානි බාදිකා සතපුත්තානි බ්‍රාහ්මණී,
වාසෙට්ඨි කෙන වණ්ණෙන න බාලහං පරිත්තපායි.
314. බහුනි පුත්තසතාති ඤාතිසම්බසතාති ච
බාදිතාති අතිතංසෙ මම තුග්ගා ච බ්‍රාහ්මණ.
315. සාහං නිස්සරණං ඤාතා ජාතියා මරණස්ස ච
න සොවාමි න රොදාමි න වාපි පරිත්තපායි.
316. අබ්බතං වත වාසෙට්ඨි වාවං භාසයි ඵදිසිං,
කස්ස කිං ඛමමඤ්ඤාය පිරං භාසයි ඵදිසං.
317. එස බ්‍රාහ්මණ සබ්බෙඥො නගරං මිට්ඨං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය ඛමමං දෙසෙයි පාණීතං.
318. තස්ස බ්‍රාහ්මණ¹ උරගතො' ඛමමං සුත්තා නිරුප්පිං,
තත්ථ විඤ්ඤානසද්ධාමමා පුත්තසොකං වෘපානුදිං.
319. සො අහමි ගම්ඤ්ජාමි නගරං මිට්ඨං පති,
අප්පෙච මං සො හගවා සබ්බදුක්ඛා පමොවගෙ,
අද්දස බ්‍රාහ්මණො බුද්ධං විප්පමුත්තං නිරුප්පිං.
320. සොස්ස ඛමමදෙසෙයි මුනි දුක්ඛස්ස පාරගු,
දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතීක්කමං,
අරිඨඤ්චට්ඨබ්බිකං මග්ගං දුක්ඛුපසමගාමිනං.
321. තත්ථ විඤ්ඤානසද්ධාමමො පබ්බජ්ජං සමරොවසිං,
සුජාතො තිති රතනිති තිස්සො විජ්ජා අභස්සගි.

309-310. ඉක්බිති කාල (උපක) තෙමේ තෙරඤ්ඤානදිය කරා නික්ම ගියේ ය, හේ දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ, දුක් නැසීම යැ, දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිථංගි මහ යැ යන අමාතපදය දෙසන සම්මාසම්බුදුන් දිවි.

311. හේ ඒ බුදුන්ගේ පාසභුළු වැඳ පැදකුණු කොට වාපාවට (පුණ්‍යදක්ෂිණාව) දක්වාදි ශාසනයෙහි පැවිදි වී, (ඔහු විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද්දි.

මෙසේ වාපා තෙරැණි ...

වංඤාපථථිගාමිං යි.

20. 4

312. භවතිය, තෙපි පෙර මැරී ගිය පුතුන් කමින් (භාසුරැණාව) තෙපි රැසිදු දහවල්ලිහි දු ඉතා ම තැවුණාව.

313. වාසෙට්ඨි බැමිණිය, ඒ තෙපි සියලු සිය ගණන් පුතුන් කා දුන් කවර කරැණෙකින් දැනී ව හො: නැවෙවු ද?

314. බමුණ, අතීත භවයෙහි මසිදු තොප දු විසින් බොහෝ සිය-ගණන් පුත්‍රයෝ ද සිය ගණන් ඥාතිසමූහයෝ ද කනලදහ.

315. ඒ මේ ජාති (ජරා) මරණයන්ගේ නිසැරණය වූ නිවන මහ-නැණින් පිළිවිද දැන ශොක හො: කරමි, හො: හඬමි, උපායාසයට හො: පැමිණියමි වෙමි.

316 වාසෙට්ඨිය, එකානතයෙන් අද්භූත යැ, මෙබදු (න සොවාමි' යනාදි) බස් කියව. තෙපි කවර ශාසනා කෙනකුන්ගේ දහම් දැන තීර කොට මෙබදු බස් කියවී ද.

317 බමුණ, තෙල සම්මාසම්බුදුහු මිටිලා නගරයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්තට දහම් දෙසනසේක.

318 බමුණ, අභිත් වූ ඒ බුදුන්ගේ නිදුක් වූ දහම් අසා එහි ප්‍රතිවේධ කල ආයඨිධම්මි ඇති මම පුත්‍රශොකය හැරපිමි.

319 මම ද මිටිලා නගරයට යන්නෙමි, ඒ භාග්‍යවත්තු මා සියලු දුකින් මුදලහසස්ක් නම් ඉතා මැහැවැ'යි බමුණු (කෙලෙසුන් කෙරෙන් හා භවයෙන්) වෙසෙසින් මිදුණු උපධි රහිත වූ බුදුන් දිවි.

320. වට්ටුකඛයාගේ පරතෙරට පැමිණි ඒ මුනිහු ඔහුට දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ දුක් නැසීම යැ දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිථංගි-මහ යැ යන ජිහ්‍යස් දහම් දෙසුසේක.

321. එහි දී අවබෝධ කල සිව්‍යස් දහම් ඇති සුජාත තෙම පැවිද්ද රැවි කෙළේ ය. තුන්රැයෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළේ ය.

322. එහි සාරපි ගවුණි රථං නියාදියාති'මං,
ආරොග්ගං බ්‍රාහ්මණී, චජ්ජා පබ්බජ්ඣොදානි බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො නිහි රතනිති තියෙසා විජ්ජා අථස්සපි.
323. තතො ච රථමාදාය සහස්සං වාපි සාරපි,
ආරොග්ගං බ්‍රාහ්මණීංවොච පබ්බජ්ඣොදානි බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො නිහි රතනිති තියෙසා විජ්ජා අථස්සපි.
324. එතං වාගං අස්ස රථං සහස්සං වාපි සාරපි,
තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණා ඤාතො¹ පුණ්ණපතතං දදාමි තෙ.
325. තුයෙතව භොකුස්සරථො² සහස්සං වාපි බ්‍රාහ්මණී,
අගමපි පබ්බජ්ස්සාමි වරපඤ්ඤස්ස සන්තතිකෙ.
326. ගජ්ඣි ගවස්සා මණ්ඩුකුණ්ඩලඤ්ච
පිනඤ්චිමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජ්ඣො තුය්ගං.
තුඤ්ඤ භොගාන් සුඤ්ඤරි තුවං දායාදිකා කුලෙ.
327. ගජ්ඣි ගවස්සා මණ්ඩුකුණ්ඩලඤ්ච
රමමං විමං ගහවිහවං පහාය,
පිතා පබ්බජ්ඣො මිග්ගං පුත්තසොකෙන අට්ටිතො
අගමපි පබ්බජ්ස්සාමි භාතුසොකෙන අට්ටිතා.
328. සො තෙ ඉජ්ඣතු සබ්බාපො යං තං පඤ්ඤාසි සුඤ්ඤරි,
උතතිට්ඨපිණ්ඩො උඤ්ඤා ච පංසුකුලං ච විවරං,
එතානි අභිසම්මොභානානි පරලොකෙ අනාසවා.
329. සිත්ඨමානාය මෙ අයෙස දිබ්බචක්ඛන්තො³ විසොධිතං,
පුබ්බෙතිවාසං ජාතාමි'ගජ්ඣ මෙ වුද්ධිතං පුරෙ.
330. තුවං නිස්සාය කල්‍යාණී පෙරි සම්බස්ස සොගතො,
තියෙසා විජ්ජා අනුපපතනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
331. අනුජානාති මෙ අයෙස ඉවෙජ් සාවජ්ඣි ගන්තවො,
පිහනාදං නාදිස්සාමි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තතිකෙ.
332. පස්ස සුඤ්ඤරි සත්ථාරං ගෙමවණ්ණං ගරිතතවං,
අදනතානං දමෙතාරං සමුද්ධාමකුතොගයං.
333. පස්ස සුඤ්ඤරිමායනානි විපමුත්තනං නිරුපගිං,
විහරාගං විසංසුත්තං කතාතිට්ඨං අනාගවං.
334. බාරාණසිකො නිත්ඨමම තව සන්තිකමාගතා,
සාවිකා තෙ මහාචර පාදෙ චඤ්ඤති සුඤ්ඤරි.

1 සුඤ්ඤා - ඡෙස්ස. 2 තුයෙතව භොකුස්සරථො - සිවු

3 දිබ්බචක්ඛන්තො - ඡෙස්ස.

322. එව රියසාරිය, යා, මේ රිය (බැමිණියට) පාචාදෙව, බැමිණියට (මාගේ) නිරෝගි බව කියව, දැන් සුජාත බමුණු පාවිදිවූයේ තුන්-රැයෙකින් ත්‍රිවිද්ධවත් පසක්කලා'යි කියව.
323. ඉක්බිති රියසාරි තෙම රිය ද (මග විසදමට ගෙනෙහලද) කහවණු දහස ද ගෙන හොස් බැමිණියට (බහු) නිරෝග බව කී, දැන් සුජාත බමුණු පාවිදි වූයේ තුන්රැයකින් ත්‍රිවිද්ධවත් පසක් කළේ යයි ද කී.
324. රිය සාරිය බමුණු ත්‍රිවිද්ධ ඇතියහු දූත තෙල අසුත් සෙදු රිය ද කහවණු දහස ද තොපට තුටුපවුරු කොට දෙමි.
325. බැමිණියනි, අස්ථිය ද කහවණු දහස ද තොපට මැ වේවා. මම ද උත්තමප්‍රාඥ වූ බුදුන් වෙත පාවිදිවන්නෙමි.
326. සුඤ්ජරිය, තොපගේ පිය තෙම ඇත්හු ද ගව අස්හු ද මිණි-කොඩොල් ද යනාදි බොහෝ වූ ගාභොපකරණ ද හැරදමා පාවිදි විය, තෙපි මේ නොගයන් පරිභොග කරව, තෙපි ම මේ කුලයෙහි දයාදායට සුදුස්සව.
327. මාගේ පිය තෙම පුත්‍රභොකයෙක් දුකට පැමිණියේ ඇත්හු ද ගව අස්හු ද මිණි - කොඩොල් ද යනාදි වූ සිත්කලු ගාභොප-කරණ ද හැරදියා පාවිදිවිය, ප්‍රාතාභොකයෙක් දුකට පැමිණි මම ද පාවිදි වෙමි.
328. සුඤ්ජරිය, තෙපි යම් පාවිදිදක් පතවු නම්, තොපගේ ඒ පාවිදි සංකල්පය සමාදාන වේවා, ගෙයක් පාසා සිට ලැබියයුතු පිණිස ද පිබුදියා යම ද පාංශුකුල විවරය ද යන මේ ලැබෙමින් පරලොචා අනාසුව වවු.
329. ආයතීවෙනි, ශික්ෂාමාණාවක වූ මා විසින් දිවඥය පිරිසුදු කරන ලද, මා පෙර යම් තැනෙක වුසු නම් ඒ පුමිතිවාස දනිමි.
330. භික්ෂුණීඝඤ්ඤාට සමසසථවිරා වූ භොබ්බා ගුණ ඇති කල්‍යාණ චිත්‍ර වූ ආයතීවෙනි, තොප නිසා (මා විසින්) ත්‍රිවිද්ධවේ ලබන ලදහ. බුදු සසුන් කරන ලද.
331. ආයතීවෙනි, මට අවසර දුන මැනව, සාවනට යන්නට කැමැත්තවූ, බුද්ධිශ්‍රෙය්‍යයෙන් වහන්සේ සම්පයෙහි සිංහනාද කරමි.
332. සුඤ්ජරිය, සවණ්ණික වූ රන්වන් සිම්පාහැ ඇති අදනනයන් දමනය කරන සලබුද්ධ වූ කොඛිනුදු බිය නැති ගාන්ධාරිවහන්සේ බලව.
333. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු උපබ්බි රහිත වූ විගත රාග වූ සංයෝජන රහිත වූ කල සිව්මගනිය ඇති අනාසුව වූ එන්තා වූ සුඤ්ජරි නම් මා බලනු මැනව.
334. මහාවිරයන් වහන්ස, බරණැසින් නික්ම නුඹවහන්සේ සම්පයට පැමිණි ශ්‍රාවිකා වූ සුඤ්ජරි නුඹවහන්සේ ගේ පාදයන් වදි.

335. තුවං චුඤ්ඤා තුවං සන්ථා තුස්සං ධිතාමහි බ්‍රාහ්මණ,
ඔරසා මුඛතො ජාතා කතකිම්බා අනාසවා.
336. තස්සා තෙ සවාගතං භද්දෙ තතො තෙ අද්දරාගතං,
එවං හි දන්තා ආයතනි සන්ත්‍රිපාදානි වන්දිතා,
විතරාගා විසංසුතතා කතකිම්බා අනාසවා¹ති.

ඉන්ධං සුදං සුඤ්ඤා ථෙරි ගාථායො අනාසිති

සුඤ්ඤාථෙරිගාථා.

20. 5

337. දහරා අහං සුභාවසනා යං පුරෙ ඛම්මමස්සණිං,
තස්සා මෙ අපමනතාය සම්මාහිසමයො අහු.
338. තතොගං සබ්බකාමෙසු භුසං අරහිමජ්ඣිකං,
සකකායසම්මිං භයං දිස්වා තෙකම්මමඤ්ඤෙව¹පිභයෙ
339. හිතානහං ඤ්ඤාහිගණං දාසකම්මකරානි ව,
ගාමකෙඛතතානි ජිතානි රමණීයෙ පමොදිතෙ.
340. පහායාගං පබ්බජිතා සාපතෙය්‍යමනප්පකං,
එවං සඤ්ඤා නිකම්මම සඤ්ඤාමෙව සුප්පවෙදිතෙ
න මෙතං² අස්ස පතිරූපා ආකිඤ්ඤෙඤ්ඤං හි පන්ථයෙ.
341. යො ජාතරූපං රජතං ජබ්බෙත්ථා පුනරාගමෙ
රජතං ජාතරූපං වා න බොධාය න සන්තිතා
තෙතං සමණ සාරූපං න එතං අරියං ඛතං.³
342. ලොහනං මදනා චෙතං ලොහනං රජවසිස්සනං,
සාසඛිකං බහු ආයාසං නන්ති චෙත්ථ ධූවං සිති.
343. එත්ථ රත්තා පමහතා ව සංකිලිට්ඨමනා නරා,
අඤ්ඤාමඤ්ඤෙඤ්ඤං ව්‍යාරූඤ්ඤා පුට්ඨපුබ්බනති මෙඛගං.
344. වධො බ්‍රහ්මෙ පරිකෙලසො ජාති සොකපරිඤ්ඤො,
කාමෙසු අභිපන්නාතං දිස්සතෙ ව්‍යසනං බහුං.
345. තං මං ඤ්ඤා අමිත්තාව නිං වො කාමෙසු සුඤ්ඤං,
ජාතාථ මං පබ්බජිතං කාමෙසු ගගදස්සතිං.

1 තෙකම්මමඤ්ඤෙව - ඉතං. 2 තෙතං - මෙතං. 3 අරියදම්මං. මජ්ඣ.

335. බාහිනපාපි බ්‍රාහ්මණයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ වුඬ්ඛයහ,
නුඹවහන්සේ භාක්‍ෂාහ, (මේ) නුඹවහන්සේගේ ඖරස වූ
(ආයතීමාහි) ඉබ්බෙත් උපන් කළ කිසි ඇති අනාප්‍රච වූ දුගිතා
වෙමි.

336. හද්‍රා සුඤ්ජරිත, (ආයතීමාහිදමච්ඡෙත්) දූමුණු විතරාග වූ විගත-
සංඝෝර්ත වූ කාතකාතාග වූ අනාප්‍රච වූවාහු භාක්‍ෂාත්තේ පාසතුච
වදිමින් මෙසේ මැ පැමිණෙහි, නොප (මෙහි මා වෙත) පැමිණීම
සමාගතයෙහි, නොපගේ ඊම දුරාගතයෙක් නො වෙයි.

මෙසේ සුඤ්ජරිතෙරියි ...

සුඤ්ජරි ථෙරිගාමා යි.

20. 5

337. යම්භෙයෙකින් පෙර ශුඬ්චස්ත්‍රාහරණයෙන් සැරසුණු තරුණ වූ
මම (බුදුන් වෙත) බණ ඇසීම ද එහෙයින් එළඹ සිටි සිහිඇති මට
සත්‍යාවබෝධය විය.

338. එහෙයින් මම සියලු (දිව්‍ය - මානුෂ) කාමයන්හි අරතියට
පැමිණිමි, පඤ්චාපාද්‍යසංකප්පයෙහි භය නුවණැසින් දැක පැමිද්ද ම
කැමැතිවෙමි.

339. මම ශුනිසවුසයා ද දසුන් කම්කරුවන් ද සමාඬ්ඛ වූ ගම්භෙත් ද
සිත්කලු වූ සතුටු එළවන භොගයන් ද භාරපියා (පැමිදිවිමි)

340. 'මම අතලප වූ සමපත් භාරපියා මෙසේ සැදුනැත්තන් ගිහිගෙන්
නික්ම (බුදුන් විසින්) මැනවින් අවබෝධ කළ ආයතීවනසෙහි
පැමිදිවිමි, එහෙයින් තෙල මට සුදුසු නොවන්නේය, අනිඤ්චනභාවය
මැ පතමි.

341. යම් පුතුලෙක් රන් රිදි ආදිය භාරපියා නැවත ගත්තේ නම්
(සේ පඬුවන් අතර කෙසේ ගිහ ඔසොවන්නේද?) රිදි හෝ රන්
හෝ සත්‍යාවබෝධය විණිය නොවේ, නිවන විණිය නොවේ, තෙල
ශ්‍රමණසාරූප්‍ය නො වෙයි, තෙල ආයතීවනය නො වේ.

342. තෙල ලොභ උපදවනු ද මද එළවනු ද මුලා කරනු ද කෙලෙස්
රජත් වඩනු ද ආශකිකා සහිත ද බොහෝ ආයාස ඇත්තේ ද වෙයි,
තෙල ධනයෙහි ට්‍රාවබ්චක් සට්ඨබ්චක් හෝ නැගි.

343. තෙල ධනයෙහි ඇලුණා වූ ද ප්‍රමහන වූ ද සංසලිභ වූ සිත්
ඇති සත්ත්වයෝ ඔවුනොවුන් ප්‍රතිවිරුද්ධ වූවාහු බොහෝ කලහ
කෙරෙත්.

344. කාමයන්හි බැසගෙන සිටියානට මරණය (අනුබන්ධාදි,
බකිනය (හස්තච්ඡේදදි) වෙහෙසය (ධනාදිත්තේ) හානිය නොක
පරිදෙවය යන බොහෝ ව්‍යසන දක්නා ලැබේ.

345. එබඳු වූ මා ශුභි වූ යුගමත්ත පසම්තුරන් සෙසින් කුමක්
හෙයින් කාමයන්හි යොදවවු ද, කාමයන්හි බිය දක්නාසුලු වූ මා
පැමිදි වූවක කොට දක්නු ලැබ.

346. න භිරුද්දාසුච්ඡේදන පටිකඛ්ඤනා ආසවා,
අමිත්තා වධිකා කාමා සපන්නා සල්ලබ්භිනා.
347. තං මං ඤාති අමිත්තාව ඛිං වො කාමෙසු සුඤ්ජථ,
ජාතාථ මං පබ්බජිතං මුණ්ඩං සබ්බාපිපාරුතං.
348. උත්තරිකපිණ්ඩො උඤ්ජො ව පංසුකුලං ච චිමරා,
එතං ඛො මම සාරුප්පං අනාගාරුපනිස්සයො.
349. චිත්තා මහෙසීහි කාමා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා,
බෙමච්ඡානෙ විමුක්තා තෙ පට්ඨා තෙ අචලං සුඛං.
350. නාහං කාමෙහි ස්ඛිතවජ්ඣං යෙසු තාණං න විජ්ජති,
අමිත්තා වධිකා කාමා අග්ගිකබ්බිසමා¹ දුබ්බා
351. පටිපජ්ඣො එස භයො සවිසානො සකණිකො,
ගෙඛො සුචිතමො ලොපො මහනෙතා මොහනාමුඛො.
352. උපසංගො භිමරුපො කාමා සප්පසිරුපමා,
යෙ බාලා අභිනන්දනා අකිඤ්ඤා පුට්ඨජානා.
353. කාමපඤ්ඤාන සන්නාහි බහු ලොකෙ අවිදුසු,
පටිගන්නං නාහිජානනා ජාහියා මරණස්ස ව.
354. දුග්ගතිගමනං මග්ගං මනුස්සා කාමගෙහුකං,
බහු වෙ පටිපජ්ජන්ති අනතනො රොගමාවහං.
355. එවං අමිත්තජානනා නාපනා සංභිලෙයිකා,
ලොකාමිසා බ්බිනිසා² කාමා මරණබ්බිතා.
356. උමාදනා උල්ලප්පා කාමා විත්තප්පමාටිතො³
සන්නාහං සංභිලෙහාය බිපං⁴ මාරෙන ඔබ්බිතා.
357. අනන්තාදිනමා කාමා බහුදුකා මහාමිසා,
අප්පසාදා රණකරා සුක්කපකබ්බිසොසනා.
358. සාහං එතාදිසා සංඛා ව්‍යසනං කාමගෙහුකං,
න තං පට්ඨාගමිස්සාමි නිබ්බානාභිරතා සදා.

1. අග්ගිකබ්බිසමා - ඉජ්ජ.

2. බ්බිනිසා.

3. විත්තප්පමිද්දො - ජෙස, පු.

4. බිපං - ජෙස,

346.   භිරණ්‍ය ඤාණියෙන් (කාමාදි) ආසුරයෝ කාය වීමට නොයෙහි,
කාමයෝ අපිත්‍රයෝ යැ වඩකයෝ යැ සතුරෝ යැ සලකනිනියෝ යි.
347.   එබඳු මා ඥාති වූ සුමේත්භු පසම්බුරන් සෙයින් කුමක් හෙයින්
කාමයන්හි යොදවමු ද, මුඛිකල කෙස් ඇති සතල සිවුරු පෙරු වූ
මා පැවිදි වූවක කොට දන්නාහු ය.
348.   හෙයින් පාසා සිට ලද පිණිසාභාරය ද (එ' සදහා) පිඬු සිභා-
යාම ද පාංගුකුල භිමරය ද පැවිද්දකට නිසි ජිවිතපරිපකාරය ද යන
මේ මට සුදුසු වේ.
349.   දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද යම් කාමයෝ වෙන් ද ඔහු බුද්ධාදි
මහර්මින් විසින් හැරදමනලද්දහ, එ' මහර්මිහු කොමසාන වූ නිවන
අරමුණුකොට විමුක්තයහ, ඔහු අවල වූ නිවන්සුවයට පැමිණියාහ.
350.   යම් කාමකෙනකුත් කෙරෙහි අනභිපරිත්‍රාණයෙන් නැද්ද
(එකෙයින්) මේ කාමයන් හා සමාගමයට නොයමි. කාමයෝ
අපිත්‍රයෝ යැ වඩකයෝ යැ සිටිකල සම ම දුක් ඇත්තාහු යි.
351.   නෙල උවදුරෙක හයෙක විතභවිධායෙක කවුසනිතයෙක
ගෙඩියෙක අතිවිමමයෙක ලෙපයෙක මහත් වූ මොහකයට
දොරවුයෙකි.
352.   බිහිසුණු සැහැමි ඇති උවදුරෙකි, මොහයෙන් අක වූ පුහුදුන්
බාලයෝ යම්බඳු කාමයන් පතා සිටිත් ද එ' කාමයෝ (සප්ති-
හසාභියෙන්) සපිඨිමොපම වූහ.
353.   ලොචා කාමපසිකයෙන් ඇලුණා වූ බොහෝ අයුතයෝ ජාති-
මරණයන්ගේ කෙළවර නොදකිත්.
354.   මහාමයයෝ එකානතයෙන් නමහට රොග එළවන කාම
හෙතුක වූ දුගතිකට යන මහට බොහෝ කොට විවිසෙන්.
355.   මෙසේ පසම්බුරන් උපදවන නැවුලි කරන සාංකෙලනික වූ
ලොකාමිෂ වූ සංයෝජනයන් විසින් බැන්දහු වූ කාමයෝ (හවා-
දියෙහි ඉපදීමට කරුණු හෙයින්) පාදබන්ධනයෝ යි.
356.   උමතුබව ඇතිකරන 'අහො සුච යැ'යි නියවන කාමයෝ සිත්
කලමින සුලු දිහ, සත්තියන්ගේ කෙලෙසීම විනිස මරහු විසින්
බබනලද කෙමනෙකි.
357.   කාමයෝ අනානා ආදිනව (දෙප) අත්තාහ, බොහෝ දුක්
ඇත්තාහ, මහත් විපබද වූහ, දලප වූ ආසාද ඇත්තාහ, මහත්
රාගාදිය වඩනාහු ය, (සත්තියන්ගේ) කුහලපකාය වනසන්නාහ.
358.   මම කාම හෙතුක වූ ව්‍යසනය මෙබඳු යයි කොට (සලකා)
එ' කාමයට පෙරලා නො එමි, හැම කල්හි නිවනෙහි අහිරන
විම ද එහෙයිනි.

359. රණං තරිකා¹ කාමානං සිතිහාවාහිකඛ්ඛිනී,
අපමනතා විහසාමි තෙතං සංයෝජනකෙතෙයෙ.
360. අසොකං චිරජං බෙමා අරියඤ්චට්ඨකිනා උජ්ජ,
තං මග්ගං අනුගච්ඡාමි යෙන තිණණං මගෙසිනො.
361. ඉමං පසාදා ධම්මට්ඨං සුභං කම්මාරසිතරං,
අනෙජා උපසම්පජ්ජා රුකඛමුලමග්ගි කායති.
362. අජ්ජට්ඨමි පබ්බජිතා සද්ධා සද්ධම්මසොහනා,
විනිභුපාලවණණාය තෙවජ්ජා මවුච්ඡාසිති.
363. සායං භුජ්සා අනණං හිකුට්ඨි භාවිතිජ්ඣයා,
සබ්බයොගවිසංයුතතා කතකිම්මා අනාසවා.
364. තං සකෙකා දෙවසඤ්ඤාන උපසඛකම්ම ඉද්ධියා,
නමස්සති භුතපති සුභං කම්මාරසිතරනනි.

ඉඤ්ඤා සුදං සුභා කම්මාරසිතා ථෙරි ගාථායො අනාසිති.

සුභාකම්මාරසිතා ථෙරිගාථා.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

359. සිතිහාව සංකීර්ණය අභිජනන කාමයෙහි වූ මම කාමයන් පිළිබඳ කෙලෙස තරණය කොට සම්පංශොජ්ජාය සංකීර්ණය නිවනෙහි අප්‍රමාද ව වෙහෙමි.

360. බුද්ධාදි මහර්මිහු යම් මහෙතින් සසර තරණය කළාහු ද භොක රහිත වූ චිරජ වූ නිර්ණය වූ ආයුෂ්‍යවාසිනික වූ ඒ සෘජු මාගිය අනුගමනය කරමි.

361. ආයුෂ්‍යවාසිනියෙහි සිටි මේ සුභා නම් කමුරුදියණියන් බලව. භි අනෙජ සංකීර්ණය රහත්ඵලයට පැමිණ රුක්මුල්හි හිඳ ඒ පල සමවතින් ධර්ම කෙරෙයි.

362. අද පැමිදි වූ අටවැනි දිනය ඇති ශ්‍රද්ධාසම්පන්න වූ මහපල දහම් අධිගමයෙන් යොහන වූ උප්පලවණ්ණා විසින් ගික්මවන ලද ත්‍රිපිඤ්ඤ ඇති මරුන් දුරුකළා වූ.

363. කෙලෙසදසම්පයෙන් නිදසි වූ කාමමත්තද්වය දුරලීමෙන් අණන වූ වැඩු ශ්‍රද්ධාදි ඉදුරන් ඇති මේ සුභා මෙහෙණ සියලු යොගයෙන් විසංසුන්න වූවා කළ නිස ඇත්ති අනාසුව වූ.

364. භූතපති වූ ශක්‍ර තෙමේ දෙවසමුහයා සමග ඉදුහයෙන් ඇඟ කරා ඵලබ්ධි සුභා නම් කමුරුදියණියන් වදි ය යි.

මෙසේ කමාරදුහිතා වූ සුභා තෙරැණි ...

සුභාච්ඡේතනාමා යි.

විසතිනිපාතය නිමි.

නිංසතිනිපාතො.

30. 1.

365. ජවකඛොවනං රමමං ගච්ඡන්තිං හික්ඛුතිං සුභං,
බුත්තකො සන්තිවාසෙසි තමෙනං අබුචි සුභා.
366. කිං තෙ අපරාසිතං මයා යං මං ඔවරියාන නිට්ඨයි
න හි පබ්බජිතාය ආවුසො පුරිසො සමුද්දානාය කප්පති.
367. ගරුකෙ මම සඤ්ඤාසනෙ යා සිත්ඛා සුගතෙන දෙසිතා,
පරිසුඤ්ඤං අනඛගණං කිං මං ඔවරියාන නිට්ඨයි.
368. ආවිලච්ඡෙතා අනාවිලං සරජො විතරජං අනඛගණං.
සබ්බස්මිම්බෙත්ථානස්සා කිං මං ඔවරියාන නිට්ඨයි.
369. දහරා ව අපාපිකා වයි කිං තෙ පබ්බජ්ජා කරිස්සති,
නික්ඛිප කාසාය විවරං එහි රමාමසෙ පුප්ඵිනෙ¹ වතෙ.
370. මඬුරඤ්ච පවන්ති සබ්බසො කුසුමරජෙන සමුට්ඨිතා දුමා,
පඨමවසනොතා සුඛො උතු එහි රමාමසෙ පුප්ඵිනෙ¹ වතෙ.
371. කුසුමිතසිබ්බරාව පාදපා අභිගච්ඡන්තිව මාලුතෙරිතා
කා තුය්හං රති භවිස්සති යදි එකා වනමොතරිස්සයි.
372. වාලුච්ඡෙසඛසෙවිතං කුඤ්ඤරමත්තකරෙණුලොලිතං,
අසහාසිකා ගතකුමිච්ඡයි රතිතා හිංසනකං මහාවතං.
373. තපනිසකතාව සිතිකා විවරයි විත්තරථෙව² අච්ඡරා,
කාසිකසුබ්බමෙහි වග්ගුහි සොහසි වසනෙහි නුපමෙ.
374. අහං තව වසානුගො සිසං යදි විහරෙමසෙ කානන්තරො,
න හි චජි තයා පිසතරො පාණො නිත්තරිමඤ්ඤොවතෙ.
375. යදි මෙ වචනං කරිස්සයි සුඛිතා එහි අගාරමාවස,
පාසාදනිවානවාසිනි පරිකමමං තෙ කරොන්ති නාරියො,

1. සුප්පඵිනෙ - ඡෙස්ස. 2. විත්තලංතව - ඡෙස්ස.

30. නිසංකිතිපාතය.

30. I

365. රමණීය වූ කොමාරහව්ව ජිවකයන්ගේ අභිමතයට (දිවාච්ඡාර සදහා) යන සුභා ගිණුණක් සත්‍රිවුනියෙක් වැලැඟි, සුභා මෙහෙණ මුහුට මෙසේ කීවු ය.
366. ඥාතියෙකින් (තෙපි) මා අවුරා සිටියහු ද, මා විසින් තොපට කවර අපරාධයක් කරනලද ද? ඇවැත්ති, පැවිද්දක විසින් පුරුෂයෙක් සොයා කරන්නට නො මැ කැපවෙයි.
367. මට භාෂාභාසනය (පහණසනය සෙයින්) ගුරු වෙයි, සුගතයන් විසින් (මෙහෙණන් සදහා) යම් ගිණුමක් දෙයන ද එයින් පරිශුද්ධ කුසලසොට්ඨාස ඇති නිකෙලෙස් වූ මා කුමක්හෙයින් අවුරාගෙන සිටියහු ද?
368. විතතිසෙන් කැලැඹුණු සිත් ඇති (තෙපි) නො කැලැඹුණා වූ කෙලෙස්රජස් ඇතියෙහු විතතරජස් වූ නිකෙලෙස් වූ සියලු තැන්හි (සමුච්ඡේදවිමුක්තියෙන්) මිදුණු සිත් ඇති මා කුමක්හෙයින් අවුරා ගෙන සිටියහු ද?
369. තෙපි තරුණ ද (රාවිත්) අලාමක ද වවු. පැවිද්ද තොපට කුමක් කරන්නේ ද? කහසිවුර බැහැර පියව, එව සුපුල් වෙහෙය අභිරමණය කරමහ.
370. භාන්පයින් මිහිරි සුවද පවත් හමා, රාක්හු කුසුම්රෙදෙන් හටගත්තවුන් වැන්නාහ, පළමු වසන් මස සුවපහස් සාතු වෙයි, එව සුපුල් වෙහෙය අභිරමණය කරමහ.
371. මලින් ගැවැසුණු අත්ඇති වෘක්කයෝ පවතින් කම්පා වූවාහු කුහිගෙන්නවුන් මෙන් සිටිති, ඉදින් එකලා වැ වනයට වදනහු නම් තොපට කවර නම් රතියෙක් වේ ද?
372. ව්‍යාලමාග සමුහයා විසින් සෙවුනාලද මතැනුන් හා ඇතින්නන් විසින් අලලනලද මිනිසුන් රහිත වූ බිහිසුණු මහවනයට එකලා වැ යන්නට කැමැත්තහු හැ.
373. උපමා රහිත තැනැත්තිය, තෙපි කපිසඵ මෙන් සියුම් වූ සිහිදු මට වූ වසනුයෙන් සුගත ව රහිත් කල පොහලුදුරුවක් මෙන් විහුරඵ නම් වනයෙහි දෙවසරක මෙන් හොබනාව.
374. කිදුරියක මෙන් මදක් පුබුදු හෙත් ඇත්තිය, ඉදින් (අපි දෙදෙන) වනානුරෙහි එක්වැ වසමෝ නම්, මම තොපගේ වසයට පැමිණියෙමි වෙමි, තොපට වඩා ප්‍රියතර වූ ප්‍රාණියෙක් හෝ ප්‍රාණයක් (මට) නො ද ඇත් මැ යි.
375. ඉදින් (තෙපි) මාගේ වචනය කරන්නහු නම්, එව සුඛිත ව ගිහිගෙයි වාසය කරව වානය වැලහු ප්‍රාසාදයෙහි වාසය කරන සත්‍රිහු තොපට වතාවක් කරන්නාහ.

376. කාසිකසුබ්බාති ධාරය අභිරොහෙති¹ ච මාලවණ්ණකං,
කඤ්චනමණ්ඩුතකං ඛත්තං විවිධං ආහරණං කරොමි තෙ.
377. සුඛොතරජපච්ඡදං සුභං ගෞණකනුලීත සන්තං නවං,
අභිරුහ සයනං මහාරහං චන්දනමණ්ණික ආරගන්ධිකං.
378. උප්පලඤ්ච උදකතො උග්ගතං² යථා තං අමනුස්ස සෙවිතං,
ඵලං තුලං බ්‍රහ්මචාරිනි සකෙසු අබෙහසු ජරං ගමිස්සයි.
379. නිං තෙ ඉධ සාරසමමතං කුණපජුරමහි සුභානවඤ්ඤානෙ
හෙදනධම්මෙ කලෙඛරෙ යං දිස්වා විමතො උදිකකයි.
380. අකකිති ච තුරියාරිච කිත්තාරියාරිච පබ්බතත්තරෙ
තච මෙ නයනානුදිකකිය භියොෆා කාමරතී පවසිති.
381. උප්පලයිඛරොපමාති තෙ විමලෙ හාටකසන්තිහෙ මුඛෙ
තච මෙ නයනානුදිකකිය භියොෆා කාමගුණො පවසිති.
382. අපි දුරගතා සරමහසෙ අයතපමො විසුඤ්ඤාසානෙ
න හි චස්සි තයා පියතරො නයනා කිත්තාරිමඤ්ඤොවතෙ
383. අපථෙන පයාතුච්ඡයි චන්දං කිලුහකං ගවෙස්සයි
මෙරාං ලඛෙසාතුච්ඡයි සො නිං බුද්ධිසුතං මග්ගසො.
384. නස්සි ලොකෙ සදෙවකෙ රාගො යත්ථ'පි'දාහි මෙ සියා
තපි නං ජානාමි කිරිසො අථ මග්ගෙන හතො සමුලකො.
385. ඉඛගාලකුයාව උජ්ඣකො විසපතොතිව අග්ගතො තතො
නපි නං පස්සාමි කිරිසො අථ මග්ගෙන හතො සමුලකො,
386. යස්සා සියා අපච්චවෙකකිතං සත්ථා වා අනුපාසිතො සියා,
නිං තාදිසිකං පලොනග ජානනාහි සො ඉමං විහඤ්ඤයි.
387. මග්ගං හි අකකුට්ඨවන්දිතෙ සුඛදුකෙති ච සති උපට්ඨිතා,
සබ්බිතමසුභන්ති ජාතීෆ සබ්බිකොච මතො හ ලිපපති.³

1. අභිරොහෙති - මජ්ඣ. 2. උප්පලං චුදනා ඇමුග්ගතං - මජ්ඣ.

3. ලිපපති - PTS.

376. සිසුම් කසිසඵ ධරව, මල්ගදවිලෙවුන් (සිරුරට) ආරොපණය කරව, (එසින් සැරැසෙව'යි සේ සි) තොපට රන්මිණිමුතුමලින් යුත් බොහෝ විවිධාභරණ කරමි.
377. මොහොවට දෙව්මෙන් රජස් හල උඩුපියන් ඇති ගොබනා දික් ලොම් ඇති කඵ හොඳු පලස් හා හස්ලොම් ආදිය පිරු මෙවට අතුරන ලද දලුත් වූ මහැසි සලුත්හරින් සැරසූ සුවදැහි යහනට නැහෙව.
378. රකුසන් විසින් අරග්ගන් මිලෙක දියෙන් උඩට නැගිසිවි උපුලක් යම්සේ ද එපරිදි බම්සරවසන්තක වූ තෙපි සිය සිරුර-අවසව (කිසිවකු) පරිහොග නොකළ කල්හි මැ ජරාවට යන්නාවි.
379. කුණපයෙන් පිරුණු සොහොන්බිම වඩන බිඳෙනසුලු මේ සිරුරෙහි යම් අවසවයක් දැක සොම්නස් ව බලවු නම් (කෙසාදින් අතුරෙහි) තොප විසින් කුමක් සාර යයි ගන්නා ලද ද?
380. තොපගේ ඇස් මුවහනක හේ ඇස් වැන්න, ගිරි අතුරෙහි හැසිරෙන කිදුරනනකගේ ඇස් වැන්න, තොපගේ දෙනුවන් දැක මා හේ කාමරනිය බෙහෙවින් වැඩෙයි.
381. කසුන්රාවක බඳු වූ තොප ගේ මහුණෙහි රතුපුල්පෙහි බඳු වූ තොප ගේ දෙනුවන් දැක මාගේ කාමගුණය බෙහෙවින් වැඩෙයි.
382. දිගු ඇසිපිය ඇත්තිය, පිරිසුදු ඇස් ඇත්තිය, කිදුරහනකගේ මෙන් මදක් පුබුදු ඇස් ඇත්තිය, හෙපි දුරට ගිය නමුදු (තොපගේ ඇස් මැ) සිහිකරමි, තොපගේ දෙනතට වඩා මට ප්‍රියතරයෙක් නැති.
383. තෙපි බුද්ධපුත්‍රී වූ මා පතව, (එබඳු තෙපි) නොමගින් යන්නට කැමැත්තාව, සද්මබල කෙලිපත්වුක් කරනු රික්තව, මෙරගල් පානසන්නට රික්තව.
384. දැන් යම් තැනෙක මාගේ රාගයෙක් වන්නේ ද, සදෙවක ලොකයෙහි ඒ අරමුණ නැත් මැ යැ, ඒ රාගය කෙබඳු වූයෙකැයි ද නො දනිමි, මුල් සහිත රාගය ආයබ්බාගියෙන් නසන ලද්දේය.
385. අගුරුවලකට (මාතයෙන්) න්‍යාදමනලද්දක් සෙසින් වනයන ලද විසබඳුනක් සෙසින් ඒ රාගය කෙබඳු දැයි නො දක්මි, සමුල රාගය ආයබ්බාගියෙන් නසන ලදි.
386. යම් සත්‍රියක විසින් (පස්කද) නුවණින් ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා නො කරන ලද ද ශාසනාන් වහන්සේ හෝ (දහමිකය දක්මෙන්) උපාසකය නොකරන ලද්දහු ද, ඇවැත්ති, තෙපි එබඳු සත්‍රියක පොලොබවු, ඒ තෙපි සිවුසස් පිළිවිද දන්නා මේ සුභාමෙහෙණ මෙහෙසන්නහු ය.
387. යම් හෙ යෙකින් ආක්‍රොෂ වැනනා දෙකෙහි ද සුවදක් දෙකෙහි ද මාගේ සිහි එලබ් සිටියා ද (එහෙයින්) ත්‍රෙහුමක සංකාරගතය අතුහ යයි දැන සියලු හවුතෙහි මැ මාගේ සිත යො ඇලෙයි.

388. සාභං සුගතස්ස සාචිකා මග්ගට්ඨකිකායායාසිති,
උඤ්චසල්ලා අනාසවා සුඤ්ඤාගාරගතා රමාමහං.
389. දිට්ඨා භි මයා සුචිතනිතා සොමහා දුරුකපිල්ලකානි වා
තනනිති ච බිලකෙහි ච විහිබ්බා විවිධා පනච්චකා.
390. තමනුඤ්චෙ තනනිබිලකෙ විස්සට්ඨා විකලෙ පරිපකඛිතෙ
අවිඤ්ඤා ඛණ්ඩසො කතෙ කිම්හි තත්ථ මහං නිවෙසයෙ.
391. තද්දුපමා දෙහකානි මං තෙහි ධම්මෙහි චිනා හ වතතනනි,
ධම්මෙහි චිනා හ වතතනි කිම්හි තත්ථ මහං නිවෙසයෙ.
392. යථා භරිතාලෙන මකඛිතං අද්දස විතනිකං හිතනිසා කතං'
තමහි තෙ විපරිත දස්සනං සඤ්ඤා මානුසිකා නිරුත්ථිසා.
393. මායං පිය අග්ගතො කතං සුපිනනොව සුවණ්ණපාදපං,
උපගම්මසි අකුරිතතකං ජනමජ්ඣෙයිව රුප්පරුපකං,
394. වට්ඨනිරිව කොටරොගිතා මජ්ඣෙ බුබ්බලකා සඤ්ඤාහා
පිලකොලිකා එත්ථ ජායති විවිධා චකුට්ඨිකා ච පිණ්ඩිතා.
395. උප්පාටිත වාරුදස්සගා හ ච පඤ්ඤා අසඛගමානසා,
ගඤ්ඤා තෙ චකුට්ඨං භරස්සු තං තස්ස භරස්ස අද්දසි නාවදෙ.
396. තස්ස ච පිරමාසි නාවදෙ රාගො තත්ථ ඛමාපසි ච හං,
සොත්ථි සියා බ්‍රහ්මවාරිණී හ පුතො ඵද්දසකං හවිස්සාසි,
397. ආසාදිත ඵද්දසං ජහං අග්ගිං පඤ්ඤිතං ච ලිබ්බිස,
ගණ්ණිස ආසව්සං විස අපි හු සොත්ථි සියා ධම්මෙහි නො.
398. චූතනා ච තතො සා හිකුට්ඨේ අගමි බුද්ධචරස්ස සනනිකං,
පසංසිත වරපුඤ්ඤලකකණං චකුට්ඨ ආසි යථා පුරාණකතනි.

ඉත්ථං සුදං සුතා ජිවකම්බවනිකා පෙරි ගාථායො අභාසිති.

ජිවකම්බවනිකසුඤ්ඤාපෙරිගාථා.

නිංසනි නිපාතො නිට්ඨිතො.

388. මම ආයඤ්ඤාවාදිනිකමානියානසෙන් යනසුලු උප්පාභල රාතාදි හුල්ආති අනාසුච චූ සුගතයන්ගේ ශ්‍රාවිකාවක් වෙමි. අනාගාරසෙහි ඇලුණු මම එහි සිත් ඇලවා වෙසෙමි.
389. (හසනපාදාදි ආකාරසෙන්) මොනොවට සිතුවම කරන ලද පොතලුරු ද දැවදචූ ආදියෙන් කළ රාකඩ ද නහරහුරින් හා (අත් ආදිය සඳහා නැඬු) දඬුසෙන් හා බදනාලද්දහු විවිධාකාරයෙන් තටත්තවුන් මෙන් මා විසින් දක්නාලද්දහු මා ස.
390. ඒ නුල් හා දඬුකඩ හා උප්පල කල්හි විසුළු කල්හි නැත නැත දඬු කල්හි විසුරුවා හළ කල්හි කඩ කඩ කළ කල්හි පොතලුරුවක් නො ලැබෙන්නේ ස, එහි කවර කොටසෙක සිත පිහිටුවා ද.
391. මා පිළිබඳ ගුරුවාසවයෝ ද එබඳු උපමා ඇත්තාහු ඒ පඬව ආදි ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව නො පවත්නාහ, දෙහස ද අවසවයෙන් වෙන්ව නො පවති, එහි පඬවආදි කවරෙක් සිත පිහිටු වන්නේ ද,
392. යම්යේ සිත්තරකු විසින් බිහෙක පිරිසලින් සිතුවම කරන ලද සත්‍රුපයක් දක්නේ ද, එහි නොපගේ මනුෂ්‍ය සත්‍රියක යන තිරණික සංඥාව විපරිත දගිනසෙහි.
393. අකිබ්බලය, නෙපි (මායාකාරයකු විසින්) හමුසෙහි දක්වන ලද මායාවක් මෙන් සිහිනසෙහි දුටු රත්වුවා රාකක් මෙන් (ඉදුරු දැලියකු විසින් මහාජායා මැද දක්වනලද ජිදි රුවක් මෙන් සිස් වූ කස (නෙල මාගේ යයි) අභිනිවෙස කරව.
394. රාක්ඛිලසෙක තුඩු ලාවටින් බදුද ඇස්දලස මැද සිටි දිය බුබුලක් බදු ද කදුළු සහිත ද වෙයි, මෙහි අක්කිගුළු (කබ) ද උපදි (සෙවනපටලාදි) විවිධ දක්කිගාගයෝ ද පිබුඩුවාහු වෙත්.
395. ප්‍රසදර්ශනි වූ ඕනොමෝ (ඇසෙහි) ඇලීමට නො පැමිණියාය, නො ඇලුණු සිත් ඇත්ති එකෙණෙහි ඇස උප්පා ඉද නොපගේ ඇස ගෙන යව්යි එය ඒ මිනිසාට දුන.
396. එකෙණෙහි ඔහුගේ ද ඒ ඇසෙහි රාගය දුරුවිය, බබ්සර ඇත්තිය, නොපට සුව වන්නේ ස, යළි මෙබන්දක් නොවන්නේ යයි ඇස සැමා කරමි.
397. දිලියෙන ගිනි වැලඳගෙන මෙන් ආගිර්විප්පකු (අහින්) ගෙන මෙන් මෙබඳු නිකෙලගි ජ්‍යෙෂ්ඨ ස්වා කිමා සුවසෙක් වන්නේ ද අපට සැමා කළ මැනාවැයි.
398. ඒ ධූර්ත පුරාමයා හෙරෙන් මිදුණු ඒ මෙහෙණ බුද්ධිශ්‍රෙණියත් කරා පැමිණියා ය, උතහම පුණ්‍යලක්ෂණ ඇති බුදුන් දැක ඇස පෙර මෙන් ප්‍රකාශි වී යයි.

මෙසේ සුභා ජිවකච්චවනිකා හෙරුණිය ...

නිංසතිනිපානො නිමි.

40. වතනාලිඝතිනිපාතො

40. 1

399. නගරමිති කුසුමනාමෙ පාටිප්පතනමිති පුප්ඵයා¹ මණෙකි
සකාසකුලකුලීනායො දො භික්ඛුනිසො හි ගුණවතියො.
400. ඉසිදාසි තස් එකා
දුතියා බොධිජෙට්ඨ² සීලසම්පන්නා ච,
කානන්ධායනරතායො
බහුසුත්තායො බුතකීලෙසායො.
401. තා පිණ්ඩාය වරිකා
හත්තස්ස කරිය ඛොතපත්තායො,
රහිතමිති සුඛතිසින්නා
ඉමා ගිරා අබ්බද්ධරෙසු.
402. පාසාදිකාසි අයො
ඉසිදාසි වයොපි තෙ අපරිහිනො,
කිං දිසවාන ව්‍යාකුලිකං³
අපාසි නෙකකම්මමනුසුත්තා.
403. එවං අනුසුඤ්ඤමානා සා
රහිතෙ ධම්මදෙසනා කුසලා,
ඉසිදාසි වචනමබුච්ඡි
සුඤ්ඤ බොධි යථමිති පබ්බජිතා.
404. උප්පේනිකා පුරවරෙ
මග්ගං පිතා සීලසංවුත්තො සෙට්ඨි,
තසාමිති එකධිතා
පියා මහාපා ච දාසිතා ච.
405. අථ මෙ සාකෙතනො වරකා⁴
අභවජ්ඣුත්තනමකුලීනා⁵
සෙට්ඨිපසුතරතනො
තසා මං සුඤ්ඤමදාසි තානො.
406. සසසුතා සසුරසා ච
සායං පානං පණ්ණාසිප්පගම්ම,
සිරසා කරොමි පාදෙ
ව්‍යදාමි යථමිති අනුසිට්ඨා.
407. යා මග්ගං සාමිකසා
හතිනිසො භාතුනො පටිජනො,
තමෙකවරකම්මි දිසවා
උබ්බිකා අසනං දදාමි.⁶

1. පථවියා - PTS. පුථවියා 4. 2. බොධිනි - PTS. 3. වාලිකා -
4. වරකා - PTS. 5. කුලීනො - PTS. 6. දදාමි - PTS

40. ව්‍යාකරණසංගහ

40. 1

399. සකල පාඨවි තලයට ආහරණ වූ කුසුම පුරානිකාන පාලලප්ති ගාඤ්ඤා කුලසෙති කුලද්විතා වූ (සාසි මුනි සසුන්හි පැවිදි වූ හෙයින් කී) ගුණවත් හික්මුණු දෙදෙනෙක් වූහ.
400. ඒ හික්මුණින් දෙදෙනා කෙරෙහි එක් මෙහෙණක් ඉසිදුසිනම දෙවැන්නි සිල්ලපත් බොධිකේරි නමු. ඔහු (ලොව ලොවුතුරා) දැනත් සමවැදීමෙහි ඇලුණාහු බහුශ්‍රැත වූවාහු (අගමගින්) නැසූ කෙලෙස් ඇත්තාහු වෙති.
401. ඔහු පිටු සිතා හැසිර බන්ධිත නිමවා දෙවූ පාත්‍ර ඇත්තාහු විවේකස්ථානසෙක සුවසේ හුන්නාහු මේ වදන් පැවසූහ.
402. ආගමාවෙති ඉසිදුසිකෙනි, තෙපි පැහැපත් වූව. තොපගේ වයස් ද හොපිරිහුනා, ගිහිගෙයි කවර දෙසක් දැක පැවිද්දට පැමිණිය හු ද?
403. මෙසේ ජනගුණස්ථානසෙති ප්‍රථවුස්තා ලැබූ ඒ බමිදෙගුණාසෙති නිපුණ වූ ඉසිදුසි මෙහෙණ “බොධි තෙරුණියෙනි, මම යම්සේ පැවිදි වූම ද ඒ අසව”යි මේ වදන් කිවුහ.
404. (අවනති රට) උදෙහි පුරවෙරෙහි ගිලසංවාහ වූ සිටු තෙම මාගේ පියා විය. මම ඔහුගේ ප්‍රිය මනාප වූ අනුකම්පා කටයුතු එක් මැදුව විමි.
405. ඉක්බිති මා විසපත් කල්හි සාකෙත නගරසෙන් මා පිළිබඳ උතුම් කුලසෙති උපන් විවා මුළු රැස්වන්නාහු පැමිණියහ. බොහෝ රත් රුවන් ඇති මහ සිටෙක් වී. ම පියේ මා ඔහුට ලෙහෙලි කොට දින.
406. නැන්දණියන් හා මසිලණුවන්ගේ සම්පයට එළඹ උදය සවස පා පිණිපා කරමි. උන් විසින් අනුසස්තා ලදුම ද එසෙයින් කරමි.
407. මා සාමියාගේ යම් ගඟිනිහු ඇද්ද ප්‍රාතාහු ඇද්ද පරිජනසා වේ ද එක් මලගසකුද දැක උද්විග්නව අසුන් දෙමි.

408. අනෙතන ව පානෙන ව
 බජෙහ ව යං ව නුඤ්ඤාසනං,
 ඡාදෙමි උපනසාමි
 දෙමි ව යං යස්ස පතිරුපං.
409. කාලෙන උපට්ඨතිනි,
 ඝරං සමුපගමාමි උමමාරෙ,
 ඛොවනති ගුණපාදෙ
 පඤ්ඤාලිකා සාමිකං උපෙමි ව
410. කොවුජං පසාදමඤ්ඤානිඤ්ඤා¹
 ආදාසකඤ්ඤා ගණිතා
 පරිකල්පකාරිකා මිස
 සයමෙව පතිං විතුසෙමි.
411. සයමෙව ඔදනං සාධයාමි
 සයමෙව භාජනං ඛොවනති,
 මාතාව එකපුත්තකං
 නදා² භතතාරං පරිවරාමි.
412. එවං මං භතිකතං³ අනුරතනං
 කාරිකං නිගතමානං
 උට්ඨාසිකං අනලසං
 සිලවතිං දුස්සතෙ භතතා.
413. සො මානරඤ්ඤා පිනරඤ්ඤා
 ගණති ආපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි,
 ඉසිදුසිතා න වච්ඡං
 එකාගාරෙහං සභවජ්ඣං.
414. මා එවං පුත්ත අවච
 ඉසිදුසි පණ්ණිතා පරිවරතතා,
 උට්ඨාසිකා අනලසා
 කිං තුස්සං න රොවතෙ පුත්ත.
415. න ව මෙ හිංසති කිඤ්ඤි
 හ වාහං ඉසිදුසිතා සභ වච්ඡං
 දෙස්සාව මෙ අලං මෙ
 අපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි.
416. කස්ස වචනං සුඤ්ඤිතා
 සස්ස සුඤ්ඤා ව මං අපුච්ඡංසු,
 කිස්ස තසා අපරඤ්ඤා
 ගණ විස්සාසා යථාභූතං.
417. හපිතං අපරජකං⁴ කිඤ්ඤි
 නපි හිංසෙමි න ගණාමි දුබ්බවනං,
 කිං සකකා කාතුසෙස
 යං මං විදෙස්සතෙ⁵ භතතා.

1. පසාදමඤ්ඤානිඤ්ඤා - සිමු. පසාදං අඤ්ඤානං - PTS.
 2. නදා - මජ්ඣිම, PTS. 3. භතිකතං - මජ්ඣිම, PTS,
 අපරජකං - සිමු, ඩු. 5. විදෙස්සතෙ - PTS

408. අග්‍රිත් වේවසි පාතයෙන් වේවසි බාද්‍යයෙන් වේවසි යමක් ඒ පරිවෙසනස්ථානයෙහි සද්‍යතබන ලද ද එයින් යමක් යමකුට නිසි වේ ද එය ඔහුට රැස්වම්, එළවම්, දෙමි.
409. නිසි කල්හි උච්චත් කොට එළිපන සිට හසන පාදයන් දෝනෙමි, දෙව ගෙට එළඹෙමි, බද්දිලි ව හිමියා වෙත එළඹෙමි.
510. එ මම මැ (කෙස්මස් පිහිරන) පණුව ද විලෙවුන් ද අලුත් නල ද කැබපන ද ගෙන දූස්සක සෙයින් ගිමියා සරසමි.
411. ඒ මම මැ බත පිසමි, මම මැ බදුහුදු දෝනෙමි මම එක් ම පුතුසෙයින් එකල සැමියාට මෙහෙ කරමි.
412. මෙසෙයින් සැමියා මෙහෙ කළ අනුරක්‍ෂා වූ පිළිවිස කරන සුලු නටමත් ඇති උජාන විසති ඇති එහෙයින් මැ අකුසිත වූ සිල්වත් වූ මා ඒ සැමි කිපි බැණ වදි.
413. ඒ මා සැමි (පිළිවිසැ) 'මම ගෙන් නික්මැ යෙමි'යි මැණියන් හා විකාණන්ට මෙසේ කියයි. 'ඉසිද්දිය සමග මම එක් ගෙහි සහවාසය නොකරමි'යි.
414. පුත්‍රය, න්‍යාමක් එසේ කියා, ඉසිද්දිය පණ්ණිත වෙයි, අතියක වෘක්ක වෙයි, උජාන විසති ඇති වෙයි, එයින් මැ අනලස වෙයි. දරුව කිම නොපටි නුරැස්තේ ද?
415. ඕ වට කිසිදු පිඩාවන් නොකරයි, වැලින් මම ඉසිද්දිය හා නොවසමි, මට අමුස ද වෙයි, මට කම් නැත. මම නොප නො විවාරා මැ යෙමි.
416. ඔහුගේ බස් අසා නැදිමබ්බු 'නොප විසින් ඔහුට කවර විරෝධයක් කරන ලදද නිසැක ව නහුසේ කියව'යි මා පුළුවන්හ
417. මම ඔහුට කිසි විරෝධයක් නොකෙරෙමි, හො ද වෙහෙසමි, දුර්වචනයකුදු නොබණමි. ආයතියවෙති, යම හෙසෙකින් හිමි මට දෙමි කෙරේ ද මා විසින් (එබදු) කුමක් කළ හැකි ද.

418. නෙ මං පිතු සරං පති
හසිංසු විමනා දුබෙන අබිභූතා,¹
පුතනං අනුරක්කමානා
ඒකමහසෙ රූපිතිං ලක්ඛිං.
419. අථ මං අදසි නානො
අඤ්ඤා සරමහි දුතියකුලිකස්ස,
තනො උපඤ්ඤාභේකන
සෙන මං විඤ්ථ සෙට්ඨි
420. තස්සපි සරමහි මාසං
අවසි අථ සොපි මං පටිච්ඡසි,
දසිව උපට්ඨගන්ති
අදුස්සකං සිලසම්පන්නං.
421. භික්ඛාය ව පිවරන්තං
දමකං දන්නං මෙ පිතා භණ්ති.
භොතිසි මෙ ජාමාතා
තික්ඛිප පොනතිඤ්ච² සවිකඤ්ච.
422. සොපි වසිත්වා පක්ඛමථ³
තාතං භණ්ති දෙභි මෙ පොනතිං²
සවිකඤ්ච මල්ලකඤ්ච
පුතපි භික්ඛං චිරස්සාමි.
423. අථ නං භණ්ති නානො
අමමා සබ්බො ච මෙ ඤ්ඤාතිගණවග්ගො,
කිං හෙ න කිරති ඉධ
භණ් ඛප්පං තං හෙ කරිහිති.
424. එවං භණ්තො භණ්ති
යදි මෙ අතතා සකෙකාහි අලං මස්සං,
ඉසිදසියා න සග වච්ඡං
එකසරෙහං සග වඤ්ඤා.
425. විස්සජ්ජතො ගතො සො
අගමපි එකාකිනී විවිතොතමි,
අපුච්ඡිතුන ගච්ඡං
මරිතායෙ⁴ වා පබ්බජිස්සං වා.
426. අථ අය්‍යා ජනදත්තා
අගච්ඡි ගොචරාය චරමානා,
තාතකුලං විනායධරී
බහුස්සුතා සිලසම්පන්නා.
427. තං දිස්වාහමනාකං
උට්ඨායාසතං තස්සා පඤ්ඤාපඨං,
තිසින්නාය ව පාදෙ
වඤ්ඤා භොජනං අදසිං.

1. අභිභූතා - සිමු 12, ප. PTS
පක්ඛමථ - සිමු, PTS.

2. පොඨි - චේසං.
4. මරිතුයෙ - චේසං.

3. පක්ඛං අථ - චේසං.

418. ඔහු පුතු රක්තානු 'රූපවත් වූ ලක්ෂණයෙන් පැරදුණ මහ'යි දුකින් මැඩුණානු දෙමහස් වූවානු මා පියාගේ ගෙට යැවූහ.

419. ඉක්බිති පියතෙමේ පලමු සිටු මා යම් සුංචනෙකින් ලැබී ද එයින් අඩක් සුංචනින් ආසා වූ දෙවැනි කුලීහයක් හුගේ ගෙහි ලා මා දුන්නේය.

420. ඔහුගේ ගෙහි දු මසක් විසිමි. එකල්හි හොඳ දුස්සක මෙන් ලච්චන් කරන ද්‍රෝහ නො කරන සිල්සපත් වූ මා ගෙන් බැහැර කෙළේ යැ.

421. මපියේ හිඤ්ඤා පිණිස ඇවිදුනා දඹුණු ඉදුල් කන යාවකයකුට කියයි: 'මා දුවගේ සැම වුව' හත් කඩරෙදි ද හිඤ්ඤාකපාලය ද බහාලවයි.

422. ඒ ඉදුල් කන්නා ද කලක් වැසූ බැසූ ගියේ ය. (යන්නේ) පියාට මෙසේ කියයි: 'මාගේ මහලු පිළි ද හිඤ්ඤාකපාලය ද සරාවය ද දෙව. යළිත් පිඩු සිහා ඇවිදීම'යි.

423. එසඳ මපියේ ද මවු ද හැම භෞතිකණ්ඩරියා ද ඔහුට (වෙන වෙන) මෙසේ කියයි: 'මෙගෙහි නට කුමක් නම් නො සැපයේ ද? කියා නට එය වහා සැපයෙයි.

424. මෙසේ කියන ලද්දේ (නෙල) කියයි: 'ඉදින් මාගේ ආනම්‍ය ගන්න වේ නම් ඉසිදුසියගෙන් මට කම් නැත. මම එක් මැ ගෙහි ඇය හා සහවාස නො කරමි.

425. ඒ දමකයා හැරැපියනලදු වැ ගියේ යැ. මම ද එකලා වැ මෙසේ සිතීමි 'නො පිළිවිස මැ මැරෙන්නට හෝ යෙමි. පැවිදි වන්නෙමි හෝ වෙමි.

426. එකලා විනයධර වූ බහුශ්‍රැත වූ ගිලිසමපනා වූ ආයතී ජිනදත්තා මෙහෙණ පිඩු පිණිස ඇවිදුමින් පියකුලය කරා පැමිණියා.

427. ඇය දැක හැඟිට අප හුන් අස්න ඇසට පනවාලිමි. හිඳගත් ඒ මෙහෙණගේ පා වැඳ බොජුන් දිනමි.

428. අනෙතන ච පානෙන ච
බජෙජන ච යං ච තුඤ්ඤාසනනිගිනං,
සනතපපසිඤ්ඤාවොචං
අයො ඉච්ඡාමි පබ්බජිතුනති.
429. අථ මං භණ්හි තාතො
ඉධෙව පුතතක චිරාභි නිං ධම්මං
අනෙතන ච පානෙන ච
සනතපපස සමණෙ දුට්ඨාති ව.
430. අථාහං භණ්මි තාතං
රොදනති අඤ්ඤාපිං පණ්ණාමෙඤ්ඤා,
පාපං හි මයං පකතං
කම්මං තං නිජ්ජරිසාමි.
430. අථ මං භණ්හි තාතො
පාපුණ්ණ ඛොධං ච අග්ගධම්මං ච,
නිබ්බානං ච ලහස්ස
යං සච්ඡකරි දුට්ඨදසෙවෙසා.
432. මානාපිතු අභිවාදසිඤ්ඤා
සබ්බං ච ඤාතිගණ්චග්ගං,
සත්තාහං පබ්බජිතා
තිස්සො විජ්ජා අථස්සසිං.
433. ජාතාමි අතතතො සත්තං
ජාතියො ගස්සායං එලං විපාකො,
තං තච අභිකම්මායං
තං එකමතා නිසාමෙහි.
434. නගරමගි එරකචෙජ්
සුවණ්ණකාරො අහං පහුතඛනො,
සොබ්බනමදෙන මනෙතො
සො පරදුරමසෙවිහං.
435. සොහං තතො චචිඤ්ඤා
නිරුමහි අපච්ඡිකං විරං,
පනෙකා තතො ච උට්ඨගිඤ්ඤා
මකකරියා කුච්ඡමෙහි ඔකකමිං.
436. සත්තාහජාතකං මං
මහාකපිසුථපො නිලලචෙජ්ඤි,
තස්සොතං කම්මථලං
යථාපි ගන්තාන පරදුරං.
437. සොහං තතො චචිඤ්ඤා
කාලං කරිඤ්ඤා සිඤ්ඤාචාරඤ්ඤා,
කාණ්ඩා ච බ්බජ්ජා ච
චුඤ්ඤා කුච්ඡමොකකමිං.

428. ආහාරයෙනුදු පානයෙනුදු බාද්‍යයෙනුදු එහි එළවා නැබු යමක් ඇත් නම් එයින්දු සතපා මෙසේ කීම්: 'ආයතීවෙහි, පැවිදි වන්නට නැමැත්තෙමි'යි.
429. එසඳු පියා මට මෙසේ කියයි: 'දියණියනි, මෙහෙය වැ තෝ බුමසරාදි දහම හැසිරෙව. ආහාරයෙනුදු පානයෙනුදු මහණුන් හා බමුණන් සතපව'.
430. ඉක්බිති මම අබ්මන් ඇදිලි බැඳ පියාට කියමි: 'මා පිසින් පවකමෙක් කරන ලදි. ඒ පව දිරවාලමි'යි.
431. එසඳු පියේ මට මෙසේ කියයි: දවපදු ග්‍රෙණ වූ බුදුහු යම් දහමක් පසක් කළහේක් ද ඒ බොධිය හා අග්‍ර ධම්මට පැමිණෙව, නිවන් ද ලබව'යි.
432. දෙව්‍යාපියන් හා හැම ඥාතිගණවතියා සකසා වැඳ පැවිදි වැ සත් දිනෙකින් ත්‍රිවිද්‍යවත් පසක් කෙළෙමි.
433. තමා පිළිබඳ ජාති සතක් දනිමි. යම් පාපකම්යක්හුගේ මේ ඵලපිපාකයෙක් මේ ද එය තොපට කියමි. එකාග්‍රවිහන වැ ඒ අසව.
434. මම ඵරතච්ඡ නම් නුවර ප්‍රභූතධන ඇති සමණිකාරයෙක් වීම. යොවනමදයෙන් මතන වැ මම පරදරසෙවනය කෙළෙමි.
435. මම එයින් සැවැ දිඬිකාලයක් තිරුහි පැයියිමි. එහි පැයුණෙමි එයින් නැති වැදිරියක කුස පිළිසිදු ගනිමි.
436. උපන් සත්දවසැති මා කපිසුථයෙහි නායක මහ වදුරු (එලොඤ්ඤ-රණයෙන්) පුරිස් ලකුණු නැසී යෑ. පරදරයන් කරා ගොස් යම් පරිදි කම් ඇද්ද. ඒ පරදරසෙවනයාගේ තෙල කම්ඵල යි.
437. මම එයින් සැවැ කලුරිය කොට සිංහවාරණයෙහි කන වූ කුදු වූ එළියක කුස පිළිසිදු ගත්මි.

438. ආදසවස්සානි අහං
නිලලව්ඡිනො දුරකො පරිවිහිනා,
කිම්බාවධොවො අකලො
යථාපි ගන්තින පරදුරං.
439. සොහං තතො චචිනා
ගොවාණ්ණිජකස්ස ගාචිතො ජානො,
වචෙණ් ලාඛා තඛෙඛා
නිලලව්ඡිනො ආදසෙ මාසෙ.
440. වොස්සුන නභිගලමහං
සකටස්සුච ඛාරයාමි,
අකො වධොවො අකලො
යථාපි ගන්තින පරදුරං.
441. සොහං තතො චචිනා
විචිතා දුසිතා සරෙ ජානො,
නෙව මහිලා න පුරිතො
යථාපි ගන්තින පරදුරං.
442. තිංසති වස්සමහි මතො
සාකටිකකුලමහි දුරිකා ජානා,
කපණමහි අපපභොගෙ
බතිකපුරිසපාතබහුලමහි.
443. තං මං තතො ඤජචාභො
උස්සන්තාය විපුලාය විහිසිතා,
විකබ්බති විලපනති.
අව්ඡ්ඤිතා කුලසරස්ස.
444. අථ සොලහමෙ වස්සෙ
දිසවාන මං පතන සොබ්බනං,
කඤ්ඤමොරුකිතස්ස පුතො
ගිරිදසො නාම භාමෙන.
445. තස්සපි අඤ්ඤ හරිතා
සිලවති ගුණවති යසවති ච,
අනුරතතං හතතාරං
තස්සාහං විද්දෙසහමකාසිං.
446. තස්සෙතං කමච්චලං
යං මං අපකිරිතුන ගව්ඡනති,
දුසිච උපට්ඨගන්ති.
තස්සපි අතො සතො මයාති.

ඉන්දං සුදං ඉසිදසි පෙරි ගාථාසො අභාසිති.

ඉසිදසිපෙරිගාථා.

වනනාලිසතිනිපාතො සමනො.

438. (එහිදී) ඛිජොඤ්ඤායෙහි කරනු ලැබූ මම දෙලොස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි (පිටැ හිඳගත්) දරුවන් උසුලා පරදරයන් කරාගොස් යම්සේ ද එපරිදි (අභිජාතසථානසෙය්) පණුවන් ගැවැසීමෙන් පිහින වූයෙමි හිලන් වීම.
439. මම එයින් සැවැ ගවවෙලදකුගේ දෙනක කුස උපන්නෙමි ලහුරුස මෙන් තඹවන් වස්සකු වැ උපන් දෙලොස්වැනි මස ඛිජොඤ්ඤායෙහි කරනලද්දෙමි.
440. මම තතුල උසුලා ගැල් ද බැරිමි, පරදරයන් කරා ගොස් යම්සේ ද එපරිදි අකු වැ පිහින වූයෙමි හිලන් වීම.
441. මම එයින් සැවැ නගරවිපියෙහි ගෘහදායක කුස උපන්නෙමි, පරදරයන් කරා ගොස් යම්සේ ද එපරිදි නො ඉතිරි නො පිරිමි වීම. (ජාතිනපුංසක වීම'යි සේසි.)
442. කිස්වැනි හවුරුද්දෙහි මියැහියෙමි. දිළිඳු වූ අලපභොග වූ ණය හිමි පුරුෂයන්ගේ පැමිණීම බහුල කොට ඇති ගැල්කරුකුලයකැ දැරිඳක් වැ උපන්මි.
443. ඉක්බිති සාත්තුනායක තෙම පොලිමිල උත්සන්න වැ මගන් වැ ගියකල්හි වැලැපෙන මා (මාගේ) කුලගෙයින් පැහැරගෙන ආකමිණ කෙරෙයි.
444. එකල්හි සොලොස්වැනි හවුරුද්දෙහි පැමිණී යොවුන් බව ඇති කන්‍යාවක වූ මා දැක නමින් හිරිදස නම් වූ ඒ සාමාන්‍යායකයාගේ පුත්‍ර තෙම (පිළිබඳයින් ඇතිව) තමා අයත් කොට ගෙහි ලී යැ.
445. ඔහුට ද සිල්වන් වූ ගුණවන් යහස් ඇති හිමියා කෙරෙහි අනුරක්‍ෂා වූ අත් ගායනාවක් වූ යැ, මම ඔහුට (ඒ බිරිය කෙරෙහි) විද්‍යොමණකමය කෙළෙමි. (හේ ඇට කීපෙනසේ පිළිපත්මි.)
446. යම් ගෙයෙකින් දූෂ්ණක මෙන් උච්චන් කරන මා (සමාමුහු) හැරපියා යෙන්ද, ඒ අකුශලයාගේ තෙල, කම්ඵල යි, මා විසින් ඒ පාපකම්ය ද කෙලවර කරන ලද්දේ යයි.

මෙසේ ඉසිදයි තෙරුණි ...

ඉසිදසිමෙව්භාජා යි.

චන්දනාලියනිතිපාතය නිමි.

මහානිපාතො.

I

447. මනතාවනිතො නගරෙ
රඤ්ඤා කොඤ්ඤාසං අගගමගෙසිතො,
ධිතා ආසි¹ සුමෙධා
පසාදිතා² සාසනකරෙහි.
448. සිලවනි විහතකථා
බහුස්සුතා බුද්ධසාසනෙ විනිතා,
මාතාපිතරො උපගමම
හණති උභයො නිසාමෙථ.
449. නිබ්බානාභිරතාහං
අසස්සතං භවගතං යදිපි දිබ්බං,
කිමබ්බ පන තුල්හා කාමා
අපසස්සාදා බහුවිසාතා.
450. කාමා කප්පකා ආසි-
විසුපමා ඤෙසු මුව්ඡිතා බාලා,
තෙ දිසරතතං නිරසෙ
සමපජිතා හඤ්ඤානො දුක්ඛිතා.
451. සොවනනි පාපකමමා
විනිපාතෙ පාපබුද්ධිනො,
සදා කායෙහ වාචාය
මහසා ච අසංවුතා.
452. බාලා තෙ දුපපඤ්ඤා
අවෙතනා දුක්ඛසමුදයො රුඤ්ඤා
දෙසෙතො අජානනා
න බුද්ධිතෙ අරියසම්මානි.
453. සම්මානි අමම බුද්ධවර-
දෙසිතාහි තෙ බහුතරා අජානනා,
යෙ අභිනන්දනති භවගතං
පිහෙන්නි³ දෙවෙසු උපපත්තිං.
454. දෙවෙසුපි උපපත්ති
අසස්සතා භවගතෙ අනිච්චමහි,
න ච සන්තසන්නි බාලා
සුනප්පනං ජායිතබ්බස්ස.
455. වතතාරො විනිපාතා
දො ව ගතියො කථඤ්ඤි උබ්බන්ති
න ච විනිපාතගතානං
පබ්බජ්ජා අපථි නිරසෙසු.

1. සිං - සිමු. 1, 2 අ. 2. පාසාදිතා - සිමු, 1 අ. 3. පාපාබුද්ධිතො - සිමු 1 2, අ
4. පිහෙන්නි - PTS.

මහානිපාතය

I

447. මනතාවතී නගරයෙහි කොකුච නම් රජුගේ අගමෙහෙසිය කුස උපන් සුමෙධා නම් දිශාණිකෙනෙක් වූ යැ, භී ගාඤ්ඤායාගනකර වූ (ආයතීයන් විසින්) සසුන්හි පහදවන ලද්දී යැ.
448. සිල්වත් වූ විසිතුරු ගම්කථා ඇති බහුශ්‍රාව වූ බුදුසසුන්හි හික්වුණු සුමෙධා මවුපියන් කරා එළැඹ '(ඔබ) දෙදෙන අසත්වා'යි මෙසේ කියා:
449. මම නිවනෙහි ඇලුම් ඇති වෙමි, දෙවිලොවැ වූ ද භවගතය අභාවන යැ, මානුසික කාම කියනු කීමැ, (ඔහු) තුවස්සෝ යැ අප්‍රාසවාදයෝ යැ බොහෝ උච්චරු ඇත්තාහ.
450. බාලයෝ යම් කාමයෙක්හි මුසපත් වූවාහු ද ඒ කාමයෝ කවුකයෝ යැ ආකීර්මිෂ් සදායයහ, ඒ බාලයෝ නිරයෙහි පිහිටියාහු බොහෝ කලක් දුඛිත වැ (තුමු මැ) පෙළෙත්.
451. පච්ඡාසි ඇති පාපබුද්ධි ඇති ඔහු හැම කල්හි කසින් වඩසින් මනසින් ද අසංවෘත වූවාහු නිරයෙහි ඉපද යොක කෙරෙත්.
452. දුෂ්ප්‍රාඥ වූ (ආතමිනියෙහි) වෙනනා රහිත වූ ඒ බාලයෝ දුඛසමුදයෙහි (-තාපණ්ණානිමිතන) සංසාරයෙහි ඇවුරුණාහු (සිව්සක්දහම්) දෙසන කල්හි අරුත් නො දන්නාහු ආයතී-සත්‍යයන් අවබෝධ නො කෙරෙත්.
453. මැණිකි, යම් කෙනෙක් භවය පතත් ද දෙවියන් කෙරෙහි උපත පිසියෙන් ද බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨත්වයින් දෙසන ලද සිසුසක් නො දන්නා වූ ඔහු මැ ඉතා බොහෝ වෙත්.
454. සියලු භවය අනිත්‍ය කල්හි දෙවියන් කෙරෙහි උපත ද අභාවන යැ, (එසේ කල්හිදු) බාලයෝ පුනපුනා ඉපදීම පිළිබඳ වැ නො ද තැහිගනිත්. (සංවෙගයට නො පැමිණෙත්.)
455. (නිරය තිරිසන් ප්‍රේත අසුර යන මොහු) සතර විනිපාතයෝ යැ, (දෙවි මිනිස් යන) දෙ ගව්හු ද දුකසේ ලැබෙත්. විනිපාතගතයනට නිරයෙහි පැවිද්ද නො ද ඇති.

456. අනුජානාථ මිං උභයො
පබ්බජිතුං දසබලස්ස පාවච්ඡෙන
අප්පොසුකකා සට්ඨං
ජාතිමරණප්පතානං
457. කිං භවගතෙන¹ අභිනන්දිතෙන
කායකලිතා අසාරෙත,
භවතණ්ඨාය නිරෝධා
අනුජානාථ පබ්බජිත්තාමි.
458. බුද්ධානං උපායෙද
විච්ඡින්නො අකඛණො ඛණො ලද්ධො,
සීලාති බ්‍රහ්මචරියං
යාවජ්චං න දුසෙය්‍යං.
459. එවං භණ්ති සුමේධා
මාතෘපිතරො හ තාව අසාරං,
ආහරියාමි² ගහඨා
මරණව්‍යං ගතාව හෙත්තාමි.
460. මාතා දුක්ඛිතා රොදති
පිතා ච අස්සා සබ්බසො සම්භිගතො,³
සට්ඨෙනත් සඤ්ඤාපෙත්තුං⁴
පාසාදතලො ජමාපතිතං.
461. උට්ඨති පුත්තක කිං නොවිතෙන
දිත්තාසි වාරණවතිමති
රාජා අණ්ණිකදත්තො⁵
අභිරුපො තස්ස නිං දිත්තා.
462. අග්ගමහෙසි භවිස්සසි
අණ්ණිකදත්තස්ස රාජනො භරියා,
සීලාති බ්‍රහ්මචරියං
පබ්බජ්ජා දුක්ඛරා පුත්තක.
463. රජේ අණො ධනමිත්තරියං
හොගා සුඛා දහරිකාසි,⁶
භුඤ්ජාති කාමහොගෙ
වාරෙය්‍යං හොතු තෙ පුත්ත.
464. අථ තෙ භණ්ති සුමේධා
මා ඊදිසිකාන භවගතං අසාරං,
පබ්බජ්ජා වා හෙතිති,
මරණො වා මෙ නවෙව වාරෙය්‍යං.
465. කිමිව පුතිකායමුපුචිං
සවනගතං භයානකං කුණපං
අභිසංවිසෙය්‍යං භත්තං
අසකිං පග්ගරණං⁷ අසුචිපුණ්ණා.

1. තෙගංත - සිමු 1, 2   2. අහරියා - PTS.   3. සම්භිසානො -

4. වායමිති - පු   5. අණ්ණිකදත්ත - මජ්ඣ.

6. දහරිකාසි - PTS.   7. පග්ගරණං - මජ්ඣ.

456. දසබලයන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පැවිදිවන්නට නොප
දෙ දෙන මට අවසර දුන මැනව, ජාතිමරණයත් ප්‍රභාණය
විශ්වය (අත්තිකයෙකැ) අලොත්සුක වෑ වෑයම් කරමි.
457. කායකපි වූ අසාර වූ භවය අතිනන්දනා කිරීමෙන් කවර
ප්‍රයෝජන ද, භවතාණොවගේ නිරෝධගේතුයෙන් (නිරෝධය
විශ්වය) පැවිදි වෙමි, මට අවසර දුන මැනවි.
458. (නිරයොත්තරානි ආදි අවවාදාරාම) අක්කණ දුරලතලද,
බ්‍රහ්මාත්‍යාද සංඛ්‍යාත නවවැනි ක්කණය ලබනලද, සිව්පිරිසුදු සිල් ද
සසුන්බබ්බර ද යාවජ්ජිවගෙන් නො කෙලෙසමි.
459. සුමේධා ඔවුපියනට මෙසේ කියා: (ඉදින් පැවිදි නො ලබමි නම්)
යිහි වැසිව සිට අභර නො මැ ගනිමි, මරණව්‍යයට පැමිණීම ම
වෙමි'යි.
460. ඇගගේ මව දුක්පත් වෑ භබ්බි, පියා ද සම්ප්‍රකාරගෙන් කදුළු
පිරුණු මුහුණු ඇති වෑ පහතෙලෙහි බිම වැටි හුන් සුමේධා (යිහි
බවට) පිසි කරවන්නට වෑයම් කරයි:
461. දරුව, නාහිසිවුව, ගොක කිරිකේන් කිමි? (තෙපි) වාරණවති-
ගෙහි රජුට දෙනලද්දුව, අණිකදත්ත රජ අතිරූප යා, තෙපි
ඵරජුට දෙන ලද්දුව.
462. අණිකදත්ත රජුට ගායතී වූ අගමේහෙසි වෙයි. දරුව, සිල් ද
බබ්බර ද පැවිද්ද ද දුෂකර වෙ.
463. (අණිකදත්තගේ) රාජ්‍යයෙහි (නොපගේ) ආඥ වැටෙයි, ධනය ද
පතිකුලයෙහි ඉසුරුවව ද හොග සුව (ගත සිසල්ල) නොප සතු
වෙයි, තෙපි කරුණ වුව, කම්සුව වලදුව, දරුව නොපගේ පතිවරය
වෙවා.
464. ඉක්බිති සුමේධා ඔවුනට කියයි: මේබදු සම්පත් නහමක්
වෙවා, භවය අසාර යා, මාගේ පැවිද්ද හෝ මරණය හෝ වත්තේ ය,
පතිවරය නො ද වත්තේ ය.
465. අපවිත්‍ර වූ විසිදෙන විසුගකු ඇති (අවිකරාගයනට) බිස ඵලවන
කුණපගක් වූ තිරතුරු වැඩිවෙත අසුචියෙන් පිරුණු සම්පිහිවාවක්
බදු මේ කුණුකය කුමක් හෙයින් අතිනිවේශ කෙරෙමි ද,
(තාභණාදි විසින් ගනිමි ද,)

466. කිමිච තුභං ජානනති
 විකුලකං මංගසොඤ්ඤාපලිතනං,¹
 කිමිකුලාලංගං සකුණගතතං
 කලෙඛරං කිසං දිගතිති.
467. තිබ්බුසාති සුතානං
 අවිරං කායො අපෙතවිඤ්ඤාණො
 ජුඤ්ඤා² කලිඛගරං විග
 ජිග්ඛේමානෙනි ඤාතිති.
468. ජුඤ්ඤානං සුතානං
 පරගතතං නිසංගනති ජිග්ඛේමනා,
 නිගතා මාතාපිතරො
 කිං පන සංඛාරණං ජනනා
469. අජ්ඣාසිතා අසාරෙ
 කලෙඛරෙ අවසිනභාරසංඛිතානෙ
 ඛෙලසුචාරපසාච
 පරිපුණ්ණෙ පුතිකාගමති.
470. යො නං විනිබ්බුජිතා
 අබ්බතතරමසා බාහිරං කසිරා,
 ගතිසා අසභමානා
 සකාපි මාතා ජිග්ඛේමය.
471. බ්බුඛාතුභාගතනං
 සඛිතං ජාතිමුලකං දුක්ඛං,
 යොතිසො අනුචිතනනි³
 වාරෙග්ගං කිසං ඉච්ඡෙග්ගං.
472. දිවසෙ දිවසෙ තිසන්ති
 සතාති නව නවා පනෙග්ගං කාගමති,
 විසංසතමපි ච සාතො
 තෙග්ගො දුක්ඛසං චෙවං⁴ බයො.
473. අජ්ඣාපගච්ඡෙ සාතං
 යො විඤ්ඤාගෙවං⁵ සන්තො වචනං,
 දිඤ්ඤා තෙතං සංසාරො
 පුනපපුතං ගඤ්ඤාමානානං.
474. දෙවෙසු මනුසෙසු ච
 නිර්වජ්ඣගෙගිතා අසුරකායෙ,
 පෙතෙසු ච නිරගෙසු ච
 අපරිමිතා දිසාරෙ⁶ සාතා.
475. සාතා නිරගෙසු බහු
 විනිපාතගතසා පිට්ඨමානසා⁷
 දෙවෙසුපි අතනාණං
 නිබ්බාහසුඛා පරං නපි.

1. සොඤ්ඤාපලිතං - PTS. 2. ජුඤ්ඤා - PTS. 3. අරුචි. ගණනා - PTS.
 4. චෙවං - PTS. 5. විඤ්ඤා චෙවං - PTS. 6. දිසාරෙග්ගං සිමු, දිසාරෙග්ගං - PTS.
 7. නිව්ඤ්ඤාමානසා - PTS

466. අතියසින් පිළිකුල් වූ මසින් හා ලෙසින් හා නැවැරැණු ඒ කය දැනැසිවි මම කුමක් හෙයින් (අභිතිවෛශ කෙරෙමි ද) කෘමිකුලයනට වාස වූ ලිහිණිනට බත් වූ මේ කලෙවරයා කවර කරුණෙකින් (රාජ්‍ය) දෙනු ලැබේ ද?
467. නොබෝ කලෙකින් පහවූ විශූන්ගේ ඇති මේ කය පිළිකුල් කරන නැගන් විසින් (නිරජීක) දරකඩක් සෙයින් හැරදමන ලද්දේ නොහොනට හෙතෙමු ලැබේ
468. අන් බලු සිවල් ඇදීනට හොදුරු වූ ඒ සිරුර නොහොනෙහි හැරදමා සවකීය මවුපියෝ පවා (මිනිස පසුපස ආමිහ'යි) පිළිකුල් කෙරෙමින් සනාතය කෙරෙහි, සාධාරණ ජනතාව වැලිත් කියනු කිම?
469. ඇටනහරින් බැඳුණු හෙළ කඳුළු මල මුයෙන් පිරුණු කුණු-කයක් වූ නිසරු කලෙවරයෙහි (අකු බාලයෝ තෘණොදි විසින්) අභිතිවෛශ කලාහු වෙත්.
470. යමෙක් ඒ කය වෙන් කොට ඒ ගරිරාගේ ඇතුළත බැහැර-කරන්නේ ද සිය මව පවා දුගඳ නො ඉවසමින් පිළිකුල් කරන්නී ය.
471. සකකු බාහු ආයතන යන සංඛ්‍යාතය (ප්‍රත්‍යයෝත්පත්තිය) ජාතිමූලක දුකෙකැයි නුවණින් විමසන මම කුමක් හෙයින් විවාහය කැමැති වෙමි ද.
472. ඉදින් මෙසේ වට්ටුකඩයාගේ ගෙවිම වේ නම්, දවසක් පාසා අලුත් අලුත් වූ තුන්සියක් අඩයවි පහර ඇත ද, හවුරුදු සියයකුදු (සථොක්ක) අවි පහර ලැබෙනුයේ උතුම් වේ.
473. යමෙක් මෙසේ ශාස්ත්‍රාන් වහන්සේගේ වචනය දැනගෙන ද (ජාතිමරණාදි) වඩය පිළින කෙරේ ද, පුනපුනා ජාත්‍යාදීන් වෙහෙසනු ලබන ඔවුනට සසර දික් වන්නේ ය.
474. දෙවිලොව ද මිනිස්ලොව ද තිරිසන්යොන්හි ද අසුරනිකායෙහි ද ප්‍රෙතවිෂයෙහි ද තිරයෙහි ද අපරිමිත වූ පිඩාවෝ දක්නාලැබෙත්.
475. තිරයෙහි (උපත්තනුට පඤ්චබ බකුනාදි වූ) ද තිරග්විතාදි විජිපාතයට ගියහු (කසාදින්) පෙළහුලබන්නහුට ද බොහෝ වඩයෝ වෙති, දෙවියන් කෙරෙහි දු'ත්‍රාණයෙක් නැත. නිවන්-සුවයට වඩා උතුම් සුවයෙක් නැති.

476. පතතා තෙ නිබ්බානං
 යෙ සුතතා දසබලස්ස පාවට්ඨනෙ,
 අපෙසංසුක්කා සට්ඨන්ති
 ජාතිමරණපප්පාදාය.
477. අපේඪ තානනිතිකබ්බිස්සං
 භොගෙහි ඒං අසාරේහි,
 නිබ්බින්නා මෙ කාමා
 වත්තසමා නාලාවඤ්ඤාතා.
478. සාවෙච්ච හණ්ඨි පිතරං
 අණ්ඨිකදන්තො ව යස්ස සා දින්නා,¹
 උපපාසි වාරණවතෙ
 වාරෙණං උපට්ඨිතෙ කාලෙ.
479. අථ අසිත නිවිතමුදකෙ
 කෙසෙ බංග්ගන ජිජ්ඣෙ සුමෙධා,
 පාසාදං ව පිබෙඤ්ඤා,²
 පඨමජ්ඣානං සමාපජ්ජ.
480. සා ව තතිං සමාපන්නා
 අණ්ඨිකදන්තො,³ ව අගතො නගරං,
 පාසාදෙව සුමෙධා
 අනිවට්ඨාසුඤ්ඤා සුතාවෙති.
481. සා ව මහඝකරොති
 අණ්ඨිකදන්තො,³ ව අරුහි තුරිතං
 මණ්ඨිකපාස භුසිතබ්බො
 කතඤ්ඤා ලී ගාවති සුමෙධං.
482. රජේඤ උණ්ඩනමිස්සරිඨං
 භොගා සුඛා දසරිකාසි,⁴
 භුඤ්ජාති සාමභොගෙ
 කාමදුඛා සුදුලලහා ලොකෙ.
483. නිස්සට්ඨං තෙ රජ්ජා
 භොගෙ භුඤ්ජස්ස දෙති දනාති,
 මා දුමමනා අභොසි
 මාතාපිතරො තෙ දුක්ඛිනා.
484. තං තං හණ්ඨි සුමෙධා
 කාමෙහි අනඤ්ඤා විභවමොහා,
 මා කාමෙ අභිනංජි
 කාමෙසවාදිතවං පස්ස.
485. වාතුද්ධිපො රාජා
 මකුඤ්ඤා දාසි කාමභොගිනමග්ගො
 අතිතො කාලං කතො
 න වස්ස පරිපුරිතා ඉට්ඨා.

1. යස්ස දින්නා - PTS   2. පිදන්ඨා - මුල්පා,   3. අණ්ඨිකදන්තො - PTS

4. දසරිකාසි - PTS

476.   යම් කෙනෙක් දසබලයන්ගේ ප්‍රචලනයෙහි යෙදුණාහු ජාති-
මරණයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිස (අත් කටයුත්තෙහි) අප්‍රෝක්ෂ්‍ය වූ
වෑයම් කෙරෙත් ද ඔහු නිවනට පැමිණියාහු වෙත්.
477.   පිෂාණෙනි, අද මෑ අභිනිශ්‍රුතිය කෙරෙමි, නිසරු වූ
භෞතයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද? මා විසින් බලවමයක්
බල කෘමයෝ නිර්විඤ්ඤා (ගරනාලදහ) නාලවාසනාවක් මෙන්
කරනලදහ.
478.   ඕ තොමෝ ද පියරජුට මෙසේ කියයි, ඕ යම් රජකුට දෙන
ලද්ද වාරණවතියෙහි ඒ අභිකදන්ත රජ ද විවෘතූල් එලඹ සිටි
කාලයෙහි පැමිණියේ ය.
479.   එකල්හි සුමේධා නිල්වත් හැසුණු මුදු කෙස් කලබ කඩුවෙන්
සිද (තමා වසන) පහයෙහි දෙර වසා (කෙසෙහි පරිකාල-
මනසිකාර කොට) පලමුවන දූහැත් සමවනි.
480.   ඕ තොමෝ ද එහි සමවත් සමවන, අභිකදන්ත ද නුවරට
පැමිණියේ ය, සුමේධා පහයෙහි මෑ සිට (ධ්‍යානපාදක කොට)
අනිත්‍යසංඝ මොහොවට වඩයි.
481.   ඕ තොමෝ ද අනිත්‍යය මෙතෙහි කරයි, අභිකදන්ත ද රත්-
මණ්ඩරණින් හැරුණු සිරුරු ඇති වූ වහා පහයට නැංගේ ය,
(ගේ) කල ඇඳිලි ඇති වූ සුමේධාවට යාවිඤ්ඤා කරයි.
482.   රාජ්‍යයෙහි අධිපත්‍යය ද ධනය ද ඉසුරුබව ද භෞත සුඛ (යන
සියල්ල) තොප සතු වෙයි, හෙපි තරුණ වටු, කාමභෞතයන්
වලද ව, ලොවෑ කාමසුඛයෝ දුර්ලභ වෙත්.
483.   රාජ්‍යය තොපට පරිත්‍යාග කරන ලද, භෞතයන් වලද ව,
දත් දෙව, නහවක් දෙමනස් වව, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන දුකට
පැමිණියාහ.
484.   සුමේධා ඔහුට මෙසේ කියයි, මම කාමයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන
නැතිකිම වෙමි, පහවහිය මොහ ඇති වෙමි, (නෙපි) කාමයන්හි
නහවක් සතුටු වෙව, කාමයන්හි ඇතිව බලව.
485.   සතර මහදිවට අධිපති වූ කාමභොගින් කෙරෙත් අග්‍ර වූ මකුණු
නම් සක්විති රජෙක් වී ගේ කාමයෙන් තො හින් වූ කලුරිය
කෙල්ල, ඔහුගේ ද (කාමයන්හි) ඇඟව තො පිරිණ.

486. සත්තරතනාති වසෙසයා
 චුට්ඨිමා දසදිසා සමනෙතන
 න වජ්ඣ තිත්ති කාමානං
 අතිත්තාව මරනති නරා.
487. අසිසුහුපමා කාමා කාමා සපපයිරුපමා,
 උකකුමා අනුදහනති අට්ඨිකඛකල සනතිතා.
488. අතිව්වා අද්ව්වා කාමා බහුදුකකා මහාවිසා,
 අයොගුලොව සත්තතෙතා අසමුලා දුමප්ඵලා.¹
489. රුකබ්ඵලුපමා කාමා මංසපෙසුපමා දුබ්බා,
 සුපිනොපමා වඤ්චනිකා කාමා යාපිතකුපමා.
490. සත්තිසුලුපමා කාමා රොගො ගණේධා අසං නිසං,
 අභියාරකාසුතදිසා අසමුලං හයං වධො.
491. එවං බහුදුබා කාමා අකඛාතා අනනරාසිකා,
 ගච්ඡ්ථ න මෙ භවගතෙ විසායසො අත්ථි අත්තනො.
492. කිං මම පරො කරිසසති අත්තනො සිසමති බසනමානමති,
 අනුබ්භවි ජරාමරණෙ තස්ස සාතාය සට්ඨබ්බං.
493. ආරා අචාපුරිත්තාහං මාතාපිතරො අනිකදහනඤ්ච
 දිස්සාන ඡමං තිස්සිනො රොදනො ඉදමවොචං.
494. දිසො බාලානං සංසාරො පුනපුනඤ්ච රොදනං,
 අනමතයෙහ පිතු මරණෙ භාතු වධො අත්තනො ච වධො
495. අසු ඵෙඤ්ඤං රුධිරං
 සංසාරං අනමතයෙනො සරතං,²
 සත්තානං සංසරතං
 සරාති අට්ඨිනඤ්ච සනතිවයං.
496. සර වතුරොදධි උපනිතෙ
 අසු ඵෙඤ්ඤං රුධිරමති
 සර එකාපපමට්ඨිතං
 සඤ්චයං විජුලෙන සමං.
497. අනමතයෙහ සංසරතො මහිං ජලබ්බදිපමුපනිතං,
 කෙ ලට්ඨිමත්තගුලිකා මාතාමාතුසොච නපපභොනති.

1 දුඛාප්ඵලා - බහුසු, දුක්ඛප්ඵල - PTS.   2. සරථ - සිමු.

486. මෙකය භාත්පසින් දකදිගා සත්ථුවන් වැසි වස්තේ නමුදු (මන්ඛාතු රජුට තෙයින්) කාමයන් පිළිබඳ තාප්පියෙක් තොද ඇති, මනුෂ්‍යයෝ අනාභාව මෑ මැරෙත්.
487. කාමයෝ කඩුව හා මස්ලොඹුට හා බදු උපමා ඇත්තාය, කාමයෝ සපිහිටි බදු උපමා ඇත්තාය, උලෙකාපම වෑ අනුදහනා කෙරෙහි, අසතිකඛිකාල සදායය.
488. කාමයෝ අතීතයෝ යැ අවුච්ඡෝ යැ බොහෝ දුක් ඇත්තාය, ගරල බන්දන, දවසක් මුළුල්ලෙහි තැවුණු යතුලක් මෙන් දුකට මුලයන, දුමඵල සදායය.
489. කාමයෝ වාක්‍ෂඵලොපමයන, මාංශපෙති බන්දන, දුක් උපදවනු වන, සව්දෙතාපම වෑ වඤ්චා කරනුවන, කාමයෝ පිරිඵ කොට ගත් ද බන්දන.
490. කාමයෝ සැත්තල් බන්දන, රාජාකර යැ ගඩක් වැන්නන, දුකට මුල් හෙයින් අස යැ, මරණයට පමුණුවනුයෙන් නිස යැ, ගිහි-අතුරුවලක් වාත්තන, දුකට මුලා, බිය ඵලවනු යැ, වඩිකයකු වැන්නන.
491. මෙසේ කාමයෝ බොහෝ දුක් ඇත්තායයි කියන ලදහ, (සභට මොකට) අනතරායකරයන, තෙපි යවු, ආනමා යයි ගවයෙහි මාගේ විශ්වාසයෙක් නැති.
492. තම හිස ගිනිගෙන දූවෙන කැරි අනෙකෙක් මට කුක් කරන්නේ ද, ජරාමරණ දෙක මුහුබදනා කැරි එය නැම පිණිස වෑයම් කළ යුතු යැ.
493. මම දෙර විවර කොට මවුපියන් ද අණිකදානන ද දූක භිමෑ හිදු හඬනුවනට මෙසේ කිවි.
494. අවිදිතාග්‍ර වු සසරා පියාගේ මරණයෙහි ද සහෝදරයාගේ වධයෙහි ද තමාගේ වධයෙහි ද පුනපුනා ගඩන බාලයනට සසර දික් වේ.
495. (මාතෘමරණාදි නොකයෙන් හැමු) කළු ද (දෙරු සලාපි) කිරි ද (සතුරන් විසින් කෙටුවනුගේ සිරිත් ගුළු) ලෙහෙ ද සසර අවිදිතාග්‍ර හෙයින් එය (කෙසා මහත් දූසි) සිහිකරන සසර සාරිකරන සත්ත්වයන්ගේ අසමාරාධය ද සිහිකර.
496. (බුද්ධරයන් විසින්) සිසුසුර උපමා කොට ඵලවන ලද ඇයින් හුණු කළු (තෙතෙන් පි) කිරි (සිරිත් ගුළු) ලේ යන මෙහි පමණ සිහිකර, එක් කපෙක අසමිත්ගේ රාශිය වෛපුලය පමිකයම කොට සිහිකර.
497. ජලේදිප සඛිකාන පාඨවිය (බෙබරට පමණින් ඇළි කොට මේ මාගේ මව යැ මේ මවගේ මව යැ යනාදි එක් එක් ඇළිය වෙන් කරන්නේ නම්) බෙබරට සා ගුළි මාතෘමහිත් කෙරෙහි මෑ තො පපාභොනාහ, (අවිදිතාග්‍ර වු සසරා සාරිකරන සත්ත්වයාට සසර දිගබව දක්වනු සදහා) උපමා විසින් ඵලවු කරුණ සිහිකර.

498. සර තිණකට්ඨසංඛාපලාසං උපනීතං අනමතඤ්ඤානො,¹
වතුරඛදුලිකා සපිකා පිභුපිභුසෙව භාසගොනති.
499. සර² කාණකට්ඨපා පුබ්බසමුද්දො අපරතො ච සුභව්ඤ්ඤං
සර තස්ස ච පඤ්ඤාකා මනුස්සලාභමති ඔපමං.
500. සර රූපං ථෙණපිණ්ඩාපමස්ස කායකලීභො අසාරස්ස
බ්බෙහි පස්ස අතිවෙව සරාහි නිරසෙ බහුවිසානෙ³
501. සර කට්ඨිවිබ්බිනොන පුනපුනං තාසු තාසු ජාතිසු,
සර කුමහිලහයාහි ච සරාහි වතතාරි සමමාති.
502. අමතලිඛි විජ්ජමානෙ කිං තච පඤ්ඤාකට්ඨකෙන පිතෙන,
සබ්බො හි කාමරහිසො කට්ඨකතරා පඤ්ඤාකට්ඨකෙන.
503. අමතමහි විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි සෙ සපරිලාභා⁴
සබ්බො හි කාමරහිසො ජලිතා කුපිතා කමපිතා සනනපිතා.
504. අසපහතමහි සමානෙ කිං තච කාමෙහි සෙ බහුසපහතා,
රාජහිවොරඋදකාපිසෙහි රාධාරණා කාමා බහුසපහතා.
505. මොකඛිති විජ්ජමානෙ කිං තච කාමෙහි සෙසු⁵ වධබ්බෙහි,
කාමෙසු හි අසතා කාමා⁶ වධබ්බකිනදුක්ඛානි⁷ අනුභොගනති.
506. සාදිපිතා තිණ්ණකා ගණනනං දහනති තෙව මුඤ්චනං,
උභෙකාපමා හි කාමා දහනති සෙ තෙ න මුඤ්චනති.
507. මා අප්පකස්ස හෙතු කාමසුඛස්ස විපුලං ජහි සුඛං,
මා පුඤ්ඤාමොච බලිසං හිලිතා පච්ඡා විහඤ්ඤාසි.
508. කාමං කාමෙසු දමස්ස තාව සුනබොච සඤ්ඤාබ්භො,
කාහිනති වු තං කාමා ජාතා සුනබං ච වණ්ඩාලා.

1. ජාණකට්ඨසංඛාපලාසං උපනීතං අනමතඤ්ඤානො සර - ඡෙසං. 2. සරං - මජ්ඣං.
3. බහුවිසානො - සිමු. 4. පරිලාභා - ඡෙසං, PTS. 5. සෙසුහි - සිමු, ප.
6. අසපහතා - ඡෙසං. 7. වධබ්බකිනදුක්ඛානි - මජ්ඣං.

498. ලොචා සියලු තාණ කාණ්ඩ ශාඛා පලාස (සතරගුල් පමණින් කැබලි කොට එක් එක් කඩ මේ මාගේ පියා යා මේ පියාගේ පියා යා ඥාතීන් වෙත් කරන්නේ නම්) ඒ සතරගුල් කඩ පිතා-පිතෘන් කෙරෙහි මා නොපොහොසත්ය, සසර අවිදිනාග්‍ර නාචයෙහි උපමා විසින් ඵලවහලද කරුණ සිහිකර.
499. මිනිසත් බැව් ලැබීමෙහි ඔපමා වූ (අවුරුදු සියයකට වරක් උඩ එන) කණකැස්බා සිහිකර, පෙරදිග මුහුදෙහි ලුං අපර භාගයෙන් බටහිර උතුරා දකුණු මුහුදෙහි) වාතවේගයෙන් බිමණ වියදුර ද (සියවසෙකින් උඩ එන) ඒ කණකැස්බාගේ (වියදුරෙහි) ඇදුනුණු හිස ද සිහිකර.
500. පෙණපිඩකට බලු උපමා ඇති නිසර වූ කායකලීහුගේ (-කිලිපි සිරුර පිළිබඳ) රූපය සිහිකර, අනිත්‍ය වූ සකාසයන් බල, නිරයෙහි බොහෝ දුක් සිහිකර.
501. පුනපුනා ඒ ඒ ජාතියෙහි සොහොන්බිම වඩන (සත්තිසත්) සිහිකර, ක්ලීල්බිඳ (-උදරපොෂණය පිණිස නොකටයුතු කරනබව) ද සිහිකර, දුකබාදි සිව්සත් (තවුසේ) සිහිකර.
502. බුදුන් වදල සදහම් අමා (නොහොත් අමාතය) දිදුමාන කල්හි පඤ්චකාමගුණ සෙවීමෙන් (තොහොත් පස්කුළු පිංචන්) නොපටි කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මා කාමරතීහු පඤ්චකවුකයට වඩා අතීතසිත් කවුකයෝ යි.
503. සදහම්අමා ඇතිකල්හි යම් කාමකෙතෙක් පරිදහ සහිත වෙත් නම්, ඒ කාමයන්ගෙන් නොපටි කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මා කාමරතීහු (එකොළොස්සෙන්ගෙන්) භූලිතයෝ යා, කුටිතයෝ යා, කම්පිත වූවාහු නාවුණාහු ද වෙත්.
504. සතුරන් රහිත නෛෂ්‍රමයය ඇතිකල්හි යම් කාමකෙතෙක් බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහු ද ඒ කාමයන්ගෙන් නොපටි කවර ප්‍රයෝජන ද කාමයෝ රජ ගිනි කොර දිය අප්‍රියයන් හා සාධාරණය, බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහු
505. මොක්කය විදුමාන කල්හි යම් කාමකෙතෙක් විෂයෙහි මරණාදි වධය හා සිරබලුම් ආදී බැඳින මේ ද. නොපටි ඒ කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද, යම්හෙයෙකින් කාමයෝ ලාමක වෙත් ද (කාමීහු) වඩබැඳින දුක් විඳිත් ද එයහසිති.
506. දුල්වෙන තණහල අතින් ගත්තහු දවයි, හරවාහු නොමැ දවා. එසේ මා ය, කාමයෝ උල්කොපම වෙති. යම් කෙතෙක් ඒ කාමයන් නොපියත් ද, ඒ සත්තිසත් දවත් මා යි.
507. අලා වූ කාමසුබය හෙතු කොට මහත් වූ ලොකොත්තර සුබය නඟමක් දුරුකර, බිලිය ගිලා මසකු මෙන් පසුව නඟමක් වැනැසෙව.
508. එකානන්තයෙන් කාමවිෂයෙහි ඉඳුරන් දමනය කරව. බලදර්ශි බඳනාලද ඉනකයකු යෙයින් (නෙපි කාමවිෂයයෙන්) බඳනාලද්දහු යා, සසිත් පෙළුණු කැඩොල්ලු ඉනකයකු (ලැබීමෙන් නික්ම ද) කාමයෝ කොප එසේ කරන්නාහ.

509. අපරිමිතං ච දුක්ඛං බහුති ච විතතදොමනස්සාති,
අනුභොගිසි කාමෙසු යුතෙනා පටිනිස්සජ අද්ධුවෙ කාමෙ.
510. අජරමිති විජ්ජමාෂෙන සීං තච කාමෙති යෙසු
ජරාමරණවායාගිගහිතා සබ්බා සබ්බජා ජාතියො.
511. ඉදමජරමිදමමරං ඉදමජරාමරපදමනොකං,
අසපතතමසම්බාධං අබලිතමහයං නිරූපනාපං.
512. අධිගතමිදං බහුති අමතමජ්ජාපි ච ලහනීයමිදං,
යො යොතිසො පසුඤ්ඤාති ච සක්කා අසම්මානෙන
513. එවං හණ්ඨි සුමෙධා සබ්බාරගතො රතීමලහමානා,
අනුතෙනන්තාණීකදතනං කෙසෙ ච ඡමං බිපි සුමෙධා.
514. උට්ඨාය අණීකදතෙනා පඤ්ඤාලිකො යාපි තස්සා පිතරං නො,
විස්සජෙජථ සුමෙධං පබ්බජිතුං විමොක්ඛසම්චදස්සා.
515. විස්සජ්ජිතා මාතාපිතුති පබ්බජී නොකහගහිතා,
ඡ අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා අග්ගථලං සික්ඛමානාය.
516. අච්ඡරියං අබ්භුතං තං නිබ්බානං අසි රාජකඤ්ඤාය,
පුබ්බෙත්ථවායචරිතං යථා බ්‍යාකරි පච්ඡිමෙ කාලෙ.
517. හගවති නොණාගමනෙ සබ්බාරාමමි නවතිවෙසමිති
සබ්බයො තිස්සො ජනියො විහාරදානං අද්ධමානො.¹
518. දසකඛිතතුං සතකඛිතතුං දසසතකඛිතතුං සතාති ච සතකඛිතතුං,
දෙවෙසු උපපජ්ජිතා කො පන වාදො මනුස්සෙසු.
519. දෙවෙසු මහිඳ්ධිකා අහුමා මානුසකමිති කො පන වාදො,
සතතරතනස්ස මහෙසී ඉත්ථිරතනං අහං අසිං.
520. නො හෙතු සො පහවො තං මූලං සාව සාසනෙ බතති,
තං පඤ්චං සමොධානං තං ධම්මරතාය නිබ්බානං.

509. කාමයන්හි යෙදුණු හෙවි අපරිමිත වූ කායික දුක් ද බොහෝ වේගසික වූ දෙමිනස් ද විදින්නහු ය, එහෙයින් අනිත්‍ය වූ කාමයන් දුරුකරව.
510. යම් කාම කෙනකුන් ඇති කල්හි සියලු භවාදියෙහි සියලු ජාතිහු ජරාමරණව්‍යාධීන් විසින් ගන්නා (මඛනා) ලද්දහු ද එහෙයින් අජර වූ නිවන ඇතිකල්හි නොපටි කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද?
511. මේ නිවන ජරා රහිත ය, මෙය මරණ රහිත ය, මෙය අජරාමර බවට කාරණ ය, ශෝක රහිත ය, සපතතබ්බී රහිත ය, කෙලයසම්බාධ රහිත ය, දුශ්චරිතකිලු වූ රහිත ය, නිභ්‍ය ය, කාලිලී රහිත ය.
512. මේ අමාමහනිවන බොහෝ බුද්ධාදි ආයතීයන් විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනලද, දුනුදු යමෙක් (ශාක්‍යාන විසින් දෙනලද උපායෙහි සිට) නුවණින් යොග කෙරේ ද (බහු විසින්) පැමිණිය හැකි වෙයි, උත්තාහ නො කරනුවහු විසින් ලැබිය නොහැකි වේ.
513. සංඝකාරප්‍රවාහනියෙහි අභිරතිය නොලබන සුමේවා මෙසේ කියයි, යළි අභිකදනන රජුට හඟවමින් සුමේවා (කවුළෙන් කැපූ) තම කෙස්වැටිය බිමා හෙළ.
514. ඒ අභිකදනනරජ නැගිටිව ඇදීලී බාද ඇගේ පියරජුට යාවිසූ කෙළේ: සුමේවා පැළදිවන්නට හරිනු මැහ, (මී) අවිපරිත වූ විමෝක්ෂසත්‍යය දක්නී වේවා.
515. මවුපියන් විසින් හරනාලද යොකහසින් බිසපත් වූ බී පැවිදි වූයා, ශික්ෂමාණ වූ ඇය විසින් ඡායාසුච්ඡේද පසක් කරනලදහ, අග්‍රඵල වූ අභිත්තිය පසක් කරන ලදී.
516. රාජපුත්‍රී වූ සුමේවාට ඒ කෙලයපරිනිච්ඡාණ වූ නිවන ආභවයේ අද්භූත ජී, පෘථිවි වූ සකඤ්චරිනිච්ඡාණකාලයෙහි සාධකය පුමිතිවාස-වර්තය යම්සේ ප්‍රකාශ කළා ද ඒ එසේ දනුනු.
517. කොණානමහ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ කලා අභිනවයෙන් පිහිටුවනලද සඛ්ඝාරාමයෙහි (ධනංඤ්‍යානී යා බෙමා යා මම යා යන) තුන්සෙසෙළි වැ උපන් අපි විහාරදහය දනුමිහ.
518. (ඒ විහාරදහයාගේ අනුගයින්) දසවර ද සියවර ද දහස්වර ද දසදහස්වර ද දෙවියන් කෙරෙහි උපනුමිහ, මිත්සුන් කෙරෙහි උපත් වාර කියනු මැ කිම.
519. දෙවියන් කෙරෙහි උපත් කලා මහත් සාද්ධි ඇති වූමහ, මිත්සුන් කෙරෙහි උපත් කලා කියනු කිමැ, මම සප්තවිධ රතනාගේත් සුත් සක්විතිරජුට මෙහෙසි වූ සත්‍රිරතනය වීම්.
520. (සථොක්ක දෙවිමිනිස්සුව ලැබීමට) කොණානමහ බුදුන් කලා දෙනලද විහාරදහයෙහි) ඒ අනුසස හෙතු විය. එය ප්‍රභව විය, එය මුල් විය, මේ ශාක්‍යානාසනයෙහි එ මැ නිධානාසනයෙහි විය, ශාසනයෙහි ඒ ප්‍රථම සමාගමය විය, දහමිනි ඇලුණු සුමේවාටගේ ඒ නිච්ඡාපදාපාත්‍ය වී.

521. එවං කරොන්ති යෙ සද්දහන්ති චචනං අනොමපඤ්ඤායා
තිබ්බිඤ්ඤායා හවගතෙ තිබ්බිඤ්ඤායා විරජ්ජන්ති.

ඉක්ඛං සුදං සුමෙධා ථෙරි ගාථායො අභාසිස්සාති.

සුමෙධාථෙරිගාථා.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

ගාථාසතාති චත්තාරි අසීති පුන චුද්දත
ථෙරිදොකුත්තරතතා සබ්බා තා අභවකසාති.

ථෙරිගාථා සමග්ගා.

521. යම් කෙනෙක් (මා විසින් පුළුආනමහාවයෙහි හා දූනුද්‍ර යම්සේ කරනලද නම්) එපරිදි කෙරෙත් ද, (ඥෙයපෘෂ්ඨන ඥන ආති බාවිත්) පරිපුණ්‍යඥ ආති බුදුන්ගේ වචනය හදහන් ද, ඔහු (නෛගුමික සංඝකාර සංඝායාන) හවගතයෙහි (විදගීනා ප්‍රඥයෙන්) නිවේදයට පැමිණෙති (-කලකිරෙති) නිවේදයට පැමිණ (සියලු හවගතයෙන්) මිදෙත් යයි.

මෙසේ සුමේධා සථවිරිත් වහන්සේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කළාහ'යි

සුමේධාථෙරිගාථා යි.

මහානිපාතය නිමි.

“ථෙරිගාථාපාලි”යෙහි ගාථා සාරසංග්‍රහයක් ද අසුචක් ද යළි තුද්ධක් ද වෙති, සථවිරිහු එකොනහතරකෙනෙකි, (එක්සිසෙවක්දෙනෙකි) ඔහු හාම-දෙන ආසුචස්සය සංඝායාන රහත්බවට පැමිණියෝ යි.

ථෙරිගාථා සමාපත යි.

පෙරිගාඨාසාලි

අනුකතමණිකා

I	ගාථාදිපාදානුකූලමණිකා	115-120
II	සංස්කෘතාංගානුකූලමණිකා	121-122
III	විෂයසංයුක්තමණිකා	123-125

ගාථාදිපාඨානුකතමණිකා

[illegible]

උ	ශාථාදිකා
උච්ච කුලෙ අභං ජාතා	151
උප්ප්වතියා පුරවරෙ	404
උච්චාය අභිකදතො	514
උච්චාය පාදෙ වජ්ජිංසු	121
උච්ච්චි පුත්තක කිං	
සොභිතෙත	461
උත්තිට්ඨපිණේකා උසේඤා ව	348
උභං පාදතලා අමම	33
උදකමාහරිං සිතෙ	236
උප්පලස්ස උදකතො උග්ගතා	378
උප්පලසිඛරොපමාසි තෙ	381
උප්පාටිය වාරාදස්සනා	395
උප්පිජ්ජස්ස භව්ජනාති	218
උප්පයොහි මරුපො	352
උප්පමෙ තරෙ ඔසං	10
උපෙම් සරණං බුද්ධං	289
උපෙහි සරණං බුද්ධං	249
උගො මාතා ව සිතා ව	224
උමාදනා උලපනා	356
උරං වත මෙ මාතා	210
උ	
උතා වාපි වතුබ්බාහං	296
උරතනා පමතනා ව	343
උං බො ලබ්බමලොහි	308
ඵතං වාහං අසාරථං	324
ඵදිසො අනු අයං සමුස්සයො	270
ඵවං අනුසුද්ධමානා සා	403
ඵවං අමිත්තජනනා	355
ඵවං කරොනති යෙ	521
ඵවං බහුද්වං කාමා	491
ඵවං හණති සුමෙධා	459, 513
ඵවං හණතො හණති	424
ඵවං මං හතිකතං අනුරතතං	412
ඵවමෙතං අවෙකකිනාති	84
ඵවං විහරමානාය	34
ඵස බ්‍රාහ්මණ සමුද්ධො	317
ඵසා අනතරධායාමි	232
ඵසො හි හගවා බුද්ධො	306
ඵහි කාල නිවතනස්ස	295
ඵහි සාරථි ගච්ඡාති	322
ඛ	
ඛරබ්භිකා සුකරිකා	242

ක	ශාථාදිකා
කඛකණංව සුකතං සුතිට්ඨිතං	259
කඤ්චනස්ස ඵලකං ව සුමට්ටං	266
කණ්ණබ්බික සුවණ්ණමණ්ණිතං	255
කනනු උද්දස්ස මුණ්ඩාසි	183
කමමකාමා අනලසා	275
කරොථ බුද්ධසාසනං	13, 118
කලාණ්ණිතතතා මුනිනා	213
කස්ස බ්‍රාහ්මණ තිං	237
කානනං ව සහිතං සුරොපිතං	264
කානනමිති වනසණ්ඩවාරිති	261
කාමච්ඡන්දස්ස ව්‍යාපාදං	165
කාමපඬෙකත සතතා හි	353
කාමං කාමෙසු දමස්ස	508
කාමා කට්ඨකා අසි	450
කාමෙඤ්චාදිනවං දිස්වා	226
කායකමමං සුචි තෙසං	277
කායෙන සංවුතා අසිං	15
කාලං කාලං හවාහවා	199
කාලෙන උපට්ඨතිකා	409
කාසික සුබ්‍රමානි ධාරය	376
කාලකා ගමරවණ්ණකාදිතා	252
කාලමිතිතිං ව තකකාරිං	297
කිං තෙ අපරාධිතං මයා	366
කිං තෙ ඉධ සාරාමමතං	379
කිං හවගතෙන අභිනන්දිතෙන	457
කිං මම පරො කරිස්සාති	492
කිඤ්චාපි බොමහි දුකඛිතා	29
කිඤ්චාපි බොමහි කිසිකා	27
කිමහං සිලසම්පන්නා	113
කිමිව තාහං ජානනාති	466
කිමිව පුතිකාසමසුචිං	465
කිමෙ සතා රාජගහෙ	54
කිසා පණ්ඩු විවණ්ණං ව	79
කුමමග්ගං පටිපන්නං මං	245
කුසුමිකසිඛරාව පාදපා	371
කොච්ඡං පසාදමස්සතිස්සව	410
කො නු තෙ ඉදමකඛාසි	240
ක	
කඤ්චාපි අයතනා	471
කිණ්තුලිතෙ කපණේ	220
කෙපෙතො ජාතිසංසාරං	168

ග	ගාථාංකය
ගරුකෙ මම් සජ්ජසාසනෙ	367
ගලකෙ අපි කන්තනති	217
ගුහෙත රුද්ධං පබ්බජ්ජා	163
ඝ	
ඝට්ඨෙ වුද්ධසාසනෙ	176
ඝාතා, නිරුද්ධෙසු බහු	475
ච	
චත්තාරි අරිසසව්වාති	177
චත්තාරො විනිපාතා	455
චතුකකිත්තුං පඤ්ඤාකකිත්තුං	37, 42, 169
චාතුද්ධං පඤ්ඤාද්ධං	31
චාතුද්ධං පො රාජා	485
චිත්තං අභිමානං මගධා	110
චිත්තසාරස්සකතාව ලෙඛිකා	256
චිත්තං උපට්ඨපෙත්වාන	177
චිත්තමිති වසිභුතාහං	233
චිත්තෙන චිත්තචිතා සත්තා	164
චිරස්සං වත මං තාත	274
චේතොපරිසරස්සානුද්ධං	70
ඡ	
ඡන්දජාතා අවසාසි	12
ඡුද්ධං තං සුසානෙ	468
ජ	
ජාතනි පුතෙන සප්පඤ්ඤා	301
ජාතස්ස මරණං ගොති	191
ජාතනති වත මං ගොති	238
ජාතා මි අතතනො සත්ත	433
ජිවකමච්චනං රමමං	365
න	
තං තං ගණති සුමෙධා	484
තං දිස්වානුමානං	427
තං හිත්තනිත්තිපාගඤ්ඤං	69
තං මං ඤාති දම්මතාව	315, 347
තං මං තතො තත්ත්වංගො	443
තං සකෙකා දොසසමෙසන	364
තත්ත්වං රමිතා කිත්තිකා	147
තත්ත්වං විඤ්ඤාන සංඛාරමො	321

ත	ගාථාංකය
තතො කෙසාති ඡේත්වාන	156
තතො ච රථමාදය	323
තතො චිත්තං සමාධෙයි	115
තතො රජ්ජං ගහෙත්වාන	80
තතොව කාලො පක්කාමි	309
තතො විඤ්ඤානසංඛාරමො	150
තතො සංඛාරං ලභිත්වාන	90
තතොහං සංඛාරකාමෙසු	338
තත්ත්වං දොසකාති මං	391
තත්ත්වං සද්දකාපිලාති	65
තත්ත්වං සත්තං ව ධිතිකා	373
තත්ත්වංගො තත්ත්වංගො	390
තස්ස ච චිරමාසි තාවදො	396
තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිත්වාන	137
තස්ස පාදානි වජ්ජිකා	311
තස්ස පි අඤ්ඤා ගරිසා	445
තස්ස පි සරමිති මාසං	420
තස්ස බ්‍රාහ්මණ අරහතො	318
තස්ස වචනං සුඤ්ඤිකා	416
තස්සා තා වචනං සුඤ්ඤිකා	119
තස්සා තෙ සමාගතං ගඤ්ඤං	386
තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිත්වාන	44, 70
තස්සා මෙ දුප්පමතනාය	85
තස්සා මෙ අධිස්මි රතනි	38
තස්සා මෙ අහු සංචේතො	94
තස්සා මෙ සිත්තමානාය	104
තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤිකා	126, 172, 178, 187, 194, 202, 211
තස්සොහං කමමච්චං	446
තා පිත්තකාන චිරිකා	401
තාවතිංසා ච සාමා ච	197, 198
තීංසති වස්සමිති මතෙ	442
තිස්සෙ සුඤ්ඤාසු ධම්මෙහි	5
තිස්සෙ සිත්තකාසු සිත්තකාය	4
තිණ්ණි පාපස්ස මූලාති	276
තුඤ්ඤාන සංචාරකො ගොතු	246
තුඤ්ඤාන ගොතිස්සාරථො	325
තුචං නිස්සාය කල්‍යාණි	330
තුචං බුද්ධො තුචං සත්තං	335
තුචං ගෙනං පජානාසි	287
තුලප්පණ්ණසදිස්සාපමා උගො	269
තෙ මං පිතුසරං පති	418
තෙහානුචිත්තං ඉසිති	206

ද	ගාථාංකය
ආදසවසානි අගං	438
ආරං අවාපුරිචාන	49
ආච පුතතා කාලකතා	219
දසකකිත්තුං සතකකිත්තුං	518
දස පුතෙන විජාසිචා	102
දහරා අගං සුඛවසනා	337
දහරා ච අපාපිකා චයි	369
දහරා කා රුපවතී	139
දලං පාසං කරිචාන	81
දිට්ඨා හි මයා සුචිත්තතා	389
දිට්ඨා හි මෙ සො හගවා	22, 160
දිවසෙ දිවසෙ තිසත්ති	472
දිවාපිභාරා තිකකිමම	48, 108
දිසවා අදනතං දමිතං	50
දිසවා ආදිනවා ලොකෙ	66
දිසවාන ලොකපජජානං	148
දිසො බාලානං සංකාරො	494
දුකකිංසු චජානෙය්‍ය	215
දුකකිං දුකකිංසුපාදං	186, 193, 310
දුකෙකිං ඉත්ථිභාවො	216
දුග්ගතාහං පුරෙ ආසිං	122
දුග්ගතිගමනං මග්ගං	354
දුරංගමා සතීවනෙනා	281
දෙවෙසුපි උපපත්ති	454
දෙවෙසු මනුසොසු ච	474
දෙවෙසු මහිද්ධිකා අනුමන	519

බ

බාතුසො දුකකිතො දිසවා	14
බිරජු කාමා උසුචි	225
බිවර තිරොධං පුසොසි	6

න

නකකිත්තාති නමසානතා	143
නරෙමි ඵරකවෙජ	434
නගරමි කුසුමාමෙ	399
නඛගලෙහි කසං බෙත්තං	112
න ච මෙ හිංසති කිංකරී	415
නජි තිසාරණං ලොකෙ	67
නජි ලොකෙ සදෙවකෙ	384
න තෙ දුකකිං පමුත්තානජු	248
නපිහං අපරජකිං කිංකරී	417
න තෙ තිරසුසුං ගණනනති	284
න තෙසං කොට්ඨි ඔපෙනති	283

න	ගාථාංකය
න තිරසුසු සුචණ්ණන	346
නාගභොග සදිසොපමා උභො	267
නානාකුලා පබ්බජිතා	285
නාහං කාමෙහි සඛගච්ඡං	350
නිකඛිපිචාන සඛසාපිං	30
නිබ්බානාභිරතානං	449
නිබ්බුත්තති සුසානං	467
නිසංඛං තෙ රජුං	483
නිහච්ච ජාණු වජ්ඣිචා	109

ප

පකකමිසං ච නාලාතො	291
පකුචකකිං පරිසුසුතා	106
පණ්ණපිසති වසානති	39, 67
පත්තං දණ්ඩකුච ගණිතිචා	123
පත්තලිමකුලවණ්ණසාදිකා	260
පත්තා තෙ පරිනිබ්බානං	476
පජිතා රුජපුතෙහි	152
පරිසුච්චිතා කිලෙසෙහි	78
පසා සුඤ්ජමායනතිං	333
පසා සුඤ්ජි සත්ථාරං	332
පහායාහං පබ්බජිතා	340
පාදෙ පකාලසිචාන	114
පාසාදිකාසි අතො	402
පිණ්ඩපාතං චරිචාන	17
පිලකිනං පිදංසෙනති	74
පිතිසුබෙත ච කායං	174
පිනවට්ඨසතිතුග්ගතා උභො	265
පුඤ්ඤං චත පසචි බහුං	111
පුණ්ණ පුරසු ධම්මෙහි	3
පුත්තකොකෙතාහං අට්ඨා	133
පුත්තො බුද්ධිසං දායාදෙ	63
පුබ්බෙත්ථිවාසං ජානාමි	227
පුරිසො අඛිකුසමාදාය	49
පෙතාති භොති පුත්තාති	312
පෙතො මනුසාරුපෙන	130

බ

බ්‍රහ්මබහු පුරෙ ආසිං	251, 290
බ්‍රහ්මනං චත අත්ථාය	162
බ්‍රහ්ම චතසමාදායා	88
බ්‍රහ්මසුතා ධම්මධරා	279, 280
බ්‍රහ්ම පුත්තසතාති	314
බ්‍රහ්ම දුකකිංසුමෙහි	36, 41

බ	ගාථාංකය
බාරාණසිනො නිකායම	334
බාලා තෙ දුපසකුසු	452
බුද්ධවීර නමෝන්ද්‍ර	157
බුද්ධානං උපපාදෙ	458

න

නගවතී කොණාගමනෙ	517
නජ්නබ්බා සපපුරිසා	214
නසාරා සුර,විර, යථා මණි	257
නාවිකො මෙ මග්ගො	222
නිකාය ව විචරනතං	421
නිකුතිං උපසංකමම	170
නිකුති උපසමපජ්ජ	100
නිකුති පුන දිස්වාන	124
නිකුති සිලසමපනතා	196

ම

මග්ගකුච බොසා ජානාසි	128
මතනා වණේණන රුපෙන	72
මනනාවතියා ජගරෙ	447
මධුරකුච පවනති සබ්බසො	370
මයගං හි අනකුට්ඨවජ්ඣනා	387
මා අපකාසා හෙතු	507
මා එවං පුත්ත අවච	414
මා කාසි පාපකං කමමං	247
මාතා දුක්ඛිතා රොදති	460
මාතාපිතු අභිවාදකිචා	432
මාතා පුත්තො පිතා භාතා	159
මා මෙ කුජ්ඣ මහාවිර	293
මායං විස අග්ගතො කතං	393
මා සු තෙ වසිඨ ලොකමහි	204
මුත්තා ව තතො සා හිකුති	398
මුත්තො මුච්චසු සොගෙහි	2
මුසලාති ගගෙකොන	117, 175
මොක්කමෙහි විජ්ජමානෙ	505

ය

යං තං ඉසීහි පතනබ්බං	60
යනනකං තුලිතා එසා	153
යථා ඉදං තථා එතං	83
යථාහුතං අවෙකකිනි	96
යථා හරිතාලෙන මකකිතං	392
යදි මෙ වචනං කරසාසි	375

ය	ගාථාංකය
යසමා ගාමා පකකමනති	282
යසා මග්ගං න ජානාති	127
යසා බ්‍රාහ්මණ ජිමං හිකුතා	244
යසා සියා අපච්චවෙකකිතං	386
යා මග්ගං සාමිකසා	407
යාව කාසිජනපදෙ	25
යෙ ඉමෙ සත්තබ්බොජ්ඣකිචා	21, 45
යෙ කෙච්චි වසිඨ සංඛාරා	208
යො ච වුලොදා දහරො වා	239
යො ජාතරූපං රජතං	341
යො නං විනිබ්බුජ්ඣා	470

ර

රජෙජ් අනං ගිනම්සාරිසං	463, 482
රණං තරිචා කාමානං	359
රතතිසා පච්ඡිමෙ යාමෙ	180
රතතිසා පුරිමෙ යාමෙ	120, 178
රතතිසා මජ්ඣිමෙ යාමෙ	173
රාගං මානං අවිජ්ජකුච	167
රාගකුච අහං දෙසකුච	24
රිකුතිසා පරමං අත්ථං	93
රුක්ඛච්ඡුපමා කාමා	489

ල

ලට්ඨිග්ගො පුරෙ අාසි	291
ලුතකෙසි පඤ්ඤා	107
ලොහනං මදනං වෙතං	342

ව

වට්ඨතිරිව කොටරොහිතා	394
වට්ඨපලිසසදිසොපමා උගො	263
වට්ඨා බහො පරිකෙලසො	344
වත්තා මගෙසීහි කාමා	349
වජ්ඣනං දති වජ්ජාසි	307
වසිං සඤ්ඤා රකුටෙසු	134
වසිතා සුසානමජෙකි	221
වසිනොව සුරහිකරණකො	253
වැලච්ඡිගසඤ්ඤාසෙවිතා	372
විජුලං අනතකුච පානකුච	272
විභුසාමණිකරතා	89
විභුසිචා ඉමං කායං	73
විමලා සඤ්ඤානාම	278
විසායකා මාතාපිතුහි	515

ව	ගාථාංකය
විසූඤ්ඤානො ගතො සො	425
විසාරදව හණසි	207
විරා විරෙහි බමෙහි	7
වොස්සන නඛගලමහං	440

ස

සකකංච දෙව්‍යා තිදසා	181
සඛ්ඛාරෙ පරතො දිස්සා	101
සඛ්ඛාරිං නිකම්පිත්තාන	21
සග්ගං නුන ගමිස්සන්ති	241
සච්චාති අමම බුද්ධවර	453
සචිත්තං පච්චිකාන	136
සචෙ ඉමා නදිසො	243
සචෙ පුත්තං සියොලානං	303
සචෙ භාගසි දුක්ඛස්ස	288
සඤ්ඤාපනාති එතාති	166
සණ්ඨකල්ලවර පුපාමජ්ජනා	262
සණ්ඨකුඛ්ඛසද්ධි ව නාසිකා	258
සණ්ඨනුපුරපුරණණමණ්ඩිතා	268
සණ්ඨනුද්ධිකපුරණණමණ්ඩිතා	264
සත්තරතනානි වසෙසයා	486
සත්තාහ ජාතකං මං	436
සත්තිසුලුපමා කාමා 58, 141, 234, 490	
සත්තං සහස්සානපි බුත්තකානං	231
සත්ති උපට්ඨපෙත්තාන	182
සත්තිමති වක්ඛුමති	189
සත්තාය පබ්බජිත්තාන	8, 9, 92
සබ්බස්මි විහතා නන්දි 59, 62, 142, 188, 195, 203, 235	
සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤතං	158
සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡින්නා	47
සබ්බෙ හව්‍යා සමුච්ඡින්නා	91
සබ්බෙ මෙ අසච්ඡා ඩිණා	209
සබ්බෙ යොගා සමුච්ඡින්නා	76
සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡින්නා	138
සමණාති ගොති ත්වං	271
සග්ගමෙව ඔදනං සංඛයාමි	411
සර කට්ඨවට්ඨිනො	501
සර කාණකච්ඡපං	499
සර චතුරොදධි උපනිත්තා	496
සර නිණකට්ඨසංඛාපලාසං	493
සර රූපං ථෙණපිණ්ඩොපමස්ස	500
සසුදා සසුරස්ස ව	406
සාකුන්තිකොච සකුණිං	299
සා ව තභිං සමපන්නා	480
සා ව මනසිකරොති	481

ස	ගාථාංකය
---	---------

සා ව මං අනුකම්පාය	125
සා වෙවං හණති පිතරං	478
සාජ්ඣ අබ්බුද්ධසල්ලාහං	53, 132
සාජ්ඣ එකෙන හතෙන්න	32
සාජ්ඣ පිණ්ඩං චරිත්තාන	75
සාජ්ඣ සබ්බාති බාදිත්තා	313
සා හික්ඛුතිං උපගඤ්ඤි	43
සා මෙ බමමදෙසෙසි	103
සායං භුජිස්සා අනණා	363
සාහං එතාදිසං කත්තා	358
සාහං දිස්සාන සමුද්ධං	154
සාහං නිසාරණා ඤාතා	315
සාහං පුත්තං ධිතරඤ්ඤා	98
සාහං සුගතස්ස සාවිකා	388
සිකම්මානා අගං සන්ති	99
සිකම්මානාය මෙ අයො	329
සිලවති විත්තකථා	448
සුක්කා සුක්කෙති බමෙහි	56
සුඛං ත්වං වුජ්ඣිකෙ සෙති	10
සුඛං සුපාති ථෙරිකෙ	1
සුඛං හි වට්ඨි මුඛයො	205
සුඤ්ඤානස්සාතිමිත්තස්ස	46
සුත්තා ව බො මහෙසිස්ස	149
සුමොතරජපච්ඡදං සුභං	377
සුපුප්ඵිතග්ගං උපගමම පාදපං	230
සුමුත්තං මං මඤ්ඤමානා	292
සුමුත්තා සාධු සුමුත්තාමති	11
සුමුත්තකෙ සුමුත්තකෙ	23
සොයො ඔලොකයිත්තාන	116
සො අගමථි ගමිස්සාමි	319
සොචන්ති පාපකම්මා	451
සො තෙ ඉරුකිතු සඛ්ඛාපො	328
සොපි වට්ඨිත්තා පක්කමථ	422
සො මාතරඤ්ඤා පිතරඤ්ඤා	413
සො මෙ බමමදෙසෙසි	155
සොස්ස බමමදෙසෙසි	320
සොහං තතො චරිත්තා	435, 437, 439, 441
සොහං පඩානපභිහතො	212
සො හෙතු සො පහවො	520

හ

හන්ති ගවස්සං මණ්ඩකුණ්ඩලඤ්ඤා	326,
	327
හන්ද බො දති හන්දනො	304
හරිචන්දනලිත්තඛිං	298
හිත්තා සරෙ පබ්බජිත්තා	18
හිත්තානගං ඤාතිගණං	339

II

සංඝරාමානුකූලමනේකා

අ	පිට්ඨකය	ප	පිට්ඨකය
අඤ්ඤාතරා	පෙරි 2, 24	ජීවකඛවනිකාසුභා පෙරි	80
අබ්බිකාසි	„ 12	ජෙතනා „	10
අභිකදනන	රාජා 98, 102	න	
අනොපමා	පෙරි 40	නිසා පෙරි	4
අහගමායා	„ 14	නිංසමනනා „	34
අහගා	„ 14	ද	
අහිරුපනඤ්ඤා	„ 10	දනනිකා පෙරි	18
අමබපාලි	„ 60	බ	
ඉ		බමබදිනනා පෙරි	6
ඉසිදුසි	පෙරි 86	බමා „	8
උ		බිරා „	4
උතනමා	පෙරි 16	න	
උතනමා (අපරා)	„ 16	නඤ්ඤාතරා පෙරි	28
උතනරා	„ 8, 44	ප	
උපචාරා	„ 46	පඤ්ඤාසමයනා පෙරි	36
උපසමා	„ 6	පට්ඨාචාරා „	42
උපපලවණණ	„ 54	පුණණා „	2, 56
උබ්බරි	„ 18	භ	
ඵ		භද්දකාපිලානි පෙරි	22
ඵරකච්ඡ	නගර 92	භද්දකුණ්ඩලකෙසා „	32
ක		භද්දා „	6
කිසාගොතමි	පෙරි 52	ම	
කොඤ්ඤා	රාජා 96	මනනාචනි නගර	96
බ		මහාපජාපනිගොතමි පෙරි	40
බෙමා	පෙරි 38	මිනනා „	4
භ		මිනනාකාලි „	28
භුතනා	පෙරි 42	මුතනා „	2, 6
ච		මෙතනා „	12
චඤ්ඤා	පෙරි 34	මෙතනිකා „	12
චාපා	„ 65	ර	
චාලා	„ 46	රොහිණි පෙරි	64
චිතනා	„ 12		

ව	පිටපතකි	ස	පිටපතකි
වසන්තා	පෙරි 50	සිසුපව්‍යාලා	පෙරි 48
වාරණවතී	නගර 98	සිහා	„ 26
වංගොට්ඨා	පෙරි 36	සුකකා	„ 18
විජයා	„ 42	සුජාතා	„ 38
විමලා	„ 24	සුඤ්චි	„ 70
විතාමා	„ 6	සුඤ්චිනඤ්ඤා	„ 26
විරා	„ 4	සුභා කම්මාරසිතා	„ 74
ස		සුමනා	„ 8
සකුලා	පෙරි 30	සුමනා බුඛ්‍යාපබ්බජිතා	„ 8
සඛ්ඤා	„ 8	සුමෙධා	„ 96
සාමා	„ 14, 16	සෙලා	„ 20
සිංඤ්චි වාරණඤ්ඤා	වන 92	සොණා	„ 30
		සොමා	„ 20

III

විසෙසපද්‍යානකමණිකා

අ	පිටිබ්බකා	උ	පිටිබ්බකා
අකමමකාමා	64	උපව්වගා	4
අච්ඡරා	80	උපව්වගුං	4
අච්ඡරාසංඝාතමනනං	24	උපච්ඡඤ්ඤා	52
අට්ඨිතා	28	උපසංකේතා	2
අතුලිතං	48	උඛිංගා	86
අදරාගතං	74	උමාඤ්ඤා	88
අභිකුට්ඨතා	20, 38, 54	උලපතා	76
අනගාරිතං	28, 30, 34, 36, 38	උලාරා	50
අනණා	2		
අනලසා	64	ඵ	
අනිමිතනං	10	ඵකග්ගච්ඡතා	64
අනෙකජාතිසංසාරා	42	ඵචංඛමගා	36
අනෙජා	50		
අපරාධිතං	80	ඬ	
අපුප්පජනසෙවිතං	48	ඬභිතභාරා	52
අපපටිප්පග්ගලො	70	ඬරඛිකා	56
අපපටිචානිතං	18		
අඛුට්ඨා	8	ඬ	
අඛුට්ඨකල්පා	36	ඬ	
අච්ඡාසී	6	ඬනනකල්පා	52
අසතිං	98	ඬපඤ්ඤා	52
අසභිතමානසා	84	ඬමමකාමා	64
අංකිඤ්ඤා	74	ඬලාංඤාමිතතා	52
අංදාකං	88	ඬාලකා	60
අංරාධනාසී	4	ඬිලදණ්ඩකා	62
අංචිලච්ඡතා	80	ඬුමග්ගං	2
අංසවකඛගො	54	ඬුමග්ගං	56
අංසෙවනකං	48	ඬොවජං	88
		ඬ	
ඉ		ඬණාසීතා	4
ඉප්පිගාමො	52	ඬලිතං.සිරං	60
		ඬිතච්ඡතා	36
උ		ඬිණකුලිකා	52
උතතමඛගජා	60		
උතතමෙජ්ඣසා	42	ඬ	
උතතට්ඨපිණ්ඩො	72, 76	ඬතච්ඡතං	72
උදගබ්බිතං	28		
උද්ගමග්ගලො	6	ඬ	
උද්ගමග්ගලො	6		
උද්ගමග්ගලො	6		
උද්ගමග්ගලො	60	ඬච්ඡතං	90

